

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİ VE
BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME İLE İLİŞKİLİ BAZI
DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ**

Serenay ONSEKİZ
211149110

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Tezli Yüksek Lisans Programı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Demet PEKŞEN SÜSLÜ

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Temmuz, 2024

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİ VE
BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME İLE İLİŞKİLİ BAZI
DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ**

Serenay ONSEKİZ

211149110

ORCID: 0000-0002-2004-2035

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Demet PEKŞEN SÜSLÜ

İstanbul

T.C. Maltepe Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Temmuz, 2024

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

SERENAY ONSEKİZ'in "Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme ile İlişkili Bazı Değişkenlerin İncelenmesi" başlıklı tezi 23.07.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" nin ilgili maddeleri uyarınca Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezi oy birliğiyle/oy çokluğuyla, başarılı/başarısız olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı, Adı ve Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı)	Dr.Öğr.Üyesi Demet PEKŞEN SÜSLÜ Maltepe Üniversitesi	
Üye	Dr.Öğr.Üyesi Betül TANACIOĞLU AYDIN Bahçeşehir Üniversitesi	
Üye	Dr.Öğr.Üyesi Çağla ÇELİMLİ Maltepe Üniversitesi	

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans sürecim boyunca her anında bilgi ve deneyimleriyle bana rehberlik eden, yol gösteren değerli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Demet PEKŞEN SÜSLÜ'ye en derin şükranlarımı sunarım.

Bu süreçte her zaman yanımda olan canım annem Elif ONSEKİZ' e, canım babam Naim ONSEKİZ'e ve canım kardeşim Osman ONSEKİZ'e minnettarım. Onların sınırsız sevgisi, desteği ve bana olan inançları, bu süreci daha kolay aşmamı sağladı.

Hayatımın bu önemli döneminde, bana her türlü desteği veren sevgili eşim Bilal Gelik'e en içten teşekkürlerimi sunarım. Onun sabrı, anlayışı ve motive edici varlığı, bu zorlu süreci daha anlamlı hale getirdi.

Ayrıca, bana hem akademik hem de sosyal anlamda destek olan, birlikte çalıştığım, güldüğüm ve zor anlarımı paylaştığım kıymetli arkadaşlarım Psk. Dan. Şeyma Bahtiyar İşlek ve Psk. Bilge Bahar Peker'e de teşekkür ederim. Onların dostluğu, bu süreci daha keyifli ve katlanılabilir kıldı.

Yüksek lisans sürecim boyunca bana destek olan herkese sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Bu yolculuğun bir parçası olduğunuz için hepinize minnettarım.

Serenay ONSEKİZ

Temmuz, 2024

ÖZET

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİ VE BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME İLE İLİŞKİLİ BAZI DEĞİŞKENLERİN İNCELENMESİ

Serenay Onsekiz

Yüksek Lisans Tezi

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Demet Pekşen Süslü

Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2024

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ile ilişkili bazı değişkenleri incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma grubunu, Maltepe Üniversitesi'nde lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 18-25 yaş aralığında 424 üniversite öğrencisi (266 kadın, 158 erkek) oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları 18-25 arasında değişmektedir (Ort.=21.5, S=2.29). Veri toplamada; Flört Şiddeti Ölçeği, Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizinde Mann-Whitney U, Kruskal Wallis, Bağımsız Örneklem T testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) ve Spearman Koralasyon uygulanmıştır. Araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre, kadınların fiziksel şiddet ve duygusal şiddet puanlarının, erkeklerin ise cinsel şiddet ve kontrol davranışı puanlarının anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında, romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin flört şiddeti ve kontrol davranışı düzeylerinin, romantik ilişki süresi 1-3 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan, bilişsel duygu düzenlemede kadın öğrencilerin ruminasyon düzeylerinin erkek öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bunun yanında, güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin kabul, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanlarının güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin kendini suçlama düzeylerinin, romantik ilişki süresi 3-5 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Araştırmada

son olarak flört şiddeti ile bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Buna göre bilişsel duygu düzenlemenin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama boyutları ile flört şiddetinin tüm boyutları arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında, kabul ve ruminasyon ile duygusal şiddet arasında pozitif, olumlu yeniden değerlendirme ile cinsel şiddet arasında negatif, perspektife sokma ile kontrol davranışı arasında pozitif ilişkilerin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Flört şiddeti, bilişsel duygu düzenleme, üniversite öğrencileri

ABSTRACT

AN EXAMINATION OF SOME VARIABLES RELATED TO DATING VIOLENCE AND COGNITIVE EMOTION REGULATION IN UNIVERSITY STUDENTS

Serenay Onsekiz

Master Thesis

Department of Educational Sciences

Guidance and Psychological Counseling Thesis Master's Program

Thesis Advisor: Dr. Lecturer Demet Pekşen Süslü

Maltepe University Graduate School, 2024

The main purpose of this study is to examine some variables related to dating violence and cognitive emotion regulation in university students. The research was conducted in a relational screening model. The research group consisted of 424 university students (266 female, 158 male) who were studying at undergraduate level at Maltepe University. In data collection; Dating Violence Scale, Cognitive Emotion Regulation Scale and Personal Information Form were used. The age of the students in this study is between 18-25 (Ort.=21.5, SD=2.29). The data of the study were analyzed using Mann-Whitney U, Kruskal Wallis, Independent Groups T-Test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA). In the analysis of dating violence according to demographic characteristics, it was found that women had significantly higher scores of physical violence and emotional violence, while men had significantly higher scores of sexual violence and control behavior. In addition, students with a romantic relationship duration of 6 years or more had significantly higher levels of dating violence and control behavior than students with a romantic relationship duration of 1-3 years. On the other hand, in the analysis of cognitive emotion regulation according to demographic characteristics, it was observed that female students had significantly higher levels of rumination than male students. In addition, it was found that the acceptance, catastrophizing and blaming others scores of students who were not in a current romantic relationship were significantly higher than those of students who were in a current romantic relationship. Moreover, it was determined that the self-blame levels of students with a romantic relationship duration of 6 years or more were significantly higher than those of students with a romantic

relationship duration of 3-5 years. Finally, the relationship between dating violence and cognitive emotion regulation was examined. In the analysis conducted in this context, it was determined that there were positive and significant relationships between the catastrophizing and blaming others dimensions of cognitive emotion regulation and all dimensions of dating violence. In addition, there were positive relationships between acceptance and rumination and emotional violence; negative relationships between positive reappraisal and sexual violence; and positive relationships between putting into perspective and control behavior.

Keywords: Dating violence, cognitive emotion regulation, university student

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	ii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
KISALTMALAR.....	xv
1. BÖLÜM GİRİŞ.....	1
1.1 Problem.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	4
1.3 Araştırmanın Önemi	4
1.4 Varsayımlar.....	6
1.5 Sınırlıklar	6
1.6 Tanımlar.....	7
2. BÖLÜM KURAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1 Flört Şiddeti	8
2.1.1 Flört şiddeti türleri	10
2.1.1.1 Fiziksel şiddet	10
2.1.1.2 Duygusal/Psikolojik şiddet	11
2.1.1.3 Cinsel şiddet.....	12
2.1.1.4 Israrlı takip (Stalking).....	13

2.1.1.6 Ekonomik şiddet	14
2.2 Flört Şiddeti Yaygınlığı	15
2.3 Flört Şiddeti Risk Faktörleri	16
2.4 Flört Şiddeti Etkileri	20
2.5 Flört Şiddeti Kuramsal Yaklaşımları	21
2.5.1. Feminist kuram	21
2.5.2. Sosyal öğrenme kuramı	23
2.6 Flört Şiddeti ile İlgili Araştırmalar	25
2.7 Duygu Düzenleme	28
2.8 Duygu Düzenleme Modelleri	30
2.9 Bilişsel Duygu Düzenleme	34
2.10 Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme	36
3. BÖLÜM YÖNTEM	39
3.1 Araştırma Modeli	39
3.2 Araştırma Grubu	39
3.3 Veri Toplama Araçları	40
3.3.1. Kişisel bilgi formu	40
3.3.2. Flört şiddeti ölçeği (FŞÖ)	41
3.3.3. Bilişsel duygu düzenleme ölçeği (BDDÖ)	41
3.3.4 Ölçeklerin araştırma için güvenilirlik analizleri	42
3.4 Verilerin Toplanması	44
3.5 Verilerin Analizi	44
4. BÖLÜM BULGULAR	50
4.1 Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Ölçeklerden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimleyici İstatistikler	50

4.2 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulgular	51
4.3 Üniversite Öğrencilerinin Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulgular	56
4.4 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Ölçeği ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Bulgular	62
5. BÖLÜM TARTIŞMA	65
5.1 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulguların Tartışılması	65
5.1.1 Flört şiddeti ve cinsiyet.....	65
5.1.2 Flört şiddeti ve sınıf düzeyi	67
5.1.3 Flört şiddeti ve romantik ilişki durumu	67
5.1.4 Flört şiddeti ve ilişki süresi.....	68
5.2 Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulguların Tartışılması.....	69
5.2.1 Bilişsel duygu düzenleme ve cinsiyet.....	69
5.2.2 Bilişsel duygu düzenleme ve sınıf düzeyi	71
5.2.3 Bilişsel duygu düzenleme ve romantik ilişki durumu	71
5.2.4 Bilişsel duygu düzenleme ve ilişki süresi	73
5.3 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulguların Tartışılması.....	74
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	76
KAYNAKÇA.....	79
EKLER.....	123
Ek-1: Etik kurul onayı.....	123
Ek-2: Bilgilendirilmiş onam formu.....	124
Ek-3: Bilişsel duygu düzenleme kullanım izni	126
Ek-4: Flört şiddeti kullanım izni	127
Ek-5: Kişisel bilgi formu	128

Ek-6: Flört şiddeti ölçeği	129
Ek-7: Bilişsel duygu düzenleme ölçeği	130
Ek-8: Maltepe Üniversitesi anket uygulama izni.....	131
ÖZ GEÇMİŞ	132

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Üniversite Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları (N=424)	40
Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Ölçeklerin Güvenirlilik Analizlerine İlişkin Alfa (α) Katsayıları.....	43
Tablo 3. Flört Şiddeti Ölçeğine İlişkin Normallik Analizi	45
Tablo 4. Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeğine İlişkin Normallik Analizi	45
Tablo 5. Flört Şiddeti Ölçeği Toplam Puanlarının Bağımsız Değişkenler Bakımından Normallik Analizi	46
Tablo 6. Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Toplam Puanlarının Bağımsız Değişkenler Bakımından Normallik Analizi.....	47
Tablo 7. Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeklerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimleyici İstatistikler (N=424).....	50
Tablo 8. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklılaşmasına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)	51
Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Sınıf Düzeyleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları (N=424)	52
Tablo 10. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Güncel Romantik İlişki Durumu Açısından Farklılaşmasına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)	53
Tablo 11. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Romantik İlişki Süreleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları (N=424)	54

Tablo 12. Flört Şiddeti Ölçeği Toplam Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424).....	55
Tablo 13. Kontrol Davranışı Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post-Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424).	55
Tablo 14. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları (N=424)	56
Tablo 15. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Sınıf Düzeyleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları (N=424)	57
Tablo 16. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Güncel Romantik İlişki Durumu Açısından Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları (N=424.)	59
Tablo 17. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Romantik İlişki Süreleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları (N=424).....	61
Tablo 18. Kendini Suçlama Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)	62
Tablo 19. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti, Alt Boyutları ve Bilişsel Duygu Düzenleme, Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları	63

KISALTMALAR

WHO : World Health Organization

BDDÖ : Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği

FŞÖ : Flört Şiddeti Ölçeği

CDC : Centre for Disease Control and Prevention

NISVS : National Intimate Partner and Sexual Violence Survey

1. BÖLÜM GİRİŞ

1.1 Problem

Şiddet, toplumu her alanda etkileyen bir sorundur. Ayrıca günümüzde şiddet, karmaşık bir olgu olarak görülmekte ve çeşitli şekillerde tanımlanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization (WHO), 2002) tarafından tanımlandığı üzere, şiddet; bir kişinin bilinçli olarak fiziksel gücün kendisine, karşısındakine, bir gruba veya topluluğa zarar verme niyetiyle ya da sahici bir şekilde kullanılmasıdır. Bu kullanım, fiziksel ve psikolojik zarar, ölüm, gelişim sorunları veya mahrumiyetle sonuçlanabilecek tehdit edici veya fiili bir eylem şeklinde olabilmektedir. Başka bir ifade ile şiddet, meydana geldiğinde insan ilişkilerinde zararlı etkilere yol açan ve fiziksel veya psikolojik hasara neden olan bir davranış biçimidir.

Şiddet, hayatın çeşitli alanlarında karşımıza çıkabilmektedir. Bu alanlardan biri de kişilerarası ilişkilerdir. Günümüzde en sık karşılan kişilerarası şiddet türlerinden biri flört şiddetidir (Wood, Voth Schrag ve Busch-Armendariz, 2020). Offenhauer ve Buchalter (2011) tarafından flört şiddeti, flört ilişkisi süresi boyunca gerçekleşen ve bir kişiyi kontrol etmek amaçlı uygulanan, herhangi bir cinsel, fiziksel ve psikolojik istenilmeyen muamele veya zarar veren davranışların tümü olarak olarak tanımlanmaktadır. Sonraki araştırmalarda ise, Hastalık ve Kontrol Önleme Merkezi (Centre for Disease Control and Prevention) flört şiddetinin, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, cinsel şiddet ve ısrarlı takip davranışlarını da içerdiğini ifade etmektedir (CDC, 2015).

Flört şiddeti davranışlarını inceleyen araştırmaların çoğunlukla üniversite öğrencileri üzerinde yapıldığı görülmektedir (Abiş, Sekizler ve Yılmaz, 2022; Akat, Bakioğlu ve Ercan, 2023; Arredondo Provecho, Cid-Expósito, Losa-Iglesias ve Corral-Liria, 2023; Baker ve Stith, 2008 ve Shorey, Cornelius ve Bell, 2008). Üniversite yılları, öğrencilerin yeni bir çevreye uyum sağlama ve akademik başarı elde etme gibi bir dizi sorumlulukla karşı karşıya kaldığı bir dönemi işaret etmektedir (Baltacı, Altan, Özkılıç ve Karataş, 2022). Yaşadıkları yeni değişimlere uyum sağlamaya çalışan üniversite öğrencileri, yüksek düzeyde stres ve uyum güçlükleri yaşayabilmektedirler. Değişimin ve stresin çok

olduğu bu dönemde önemli bir gelişimsel görev olan romantik bir ilişkiye sahip olmak, bireyleri romantik ilişkilerinde şiddet riski ile karşı karşıya bırakabilmektedir (Kaukinen, 2014; Murray ve Kardatzke, 2007). Bireyler bu dönemde, yakınlık kurma ihtiyacı ile romantik ilişkilerinden doyum sağlayabilecekleri gibi, şiddet içerikli davranışlar karşısında olumsuz da etkilenebilmektedirler (Yıldız ve Eldeklioğlu, 2020). Ülkemizde yapılan bir araştırmada, üniversiteye devam etmek olan 500 kadın öğrencinin % 88'i duygusal, % 22,2'si sözel, % 16,4'ü fiziksel ve % 7,2'si cinsel ve % 21,4'ü ekonomik şiddete maruz kaldığı vurgulanmıştır (Dikmen, Özaydın ve Yılmaz, 2018). İftar (2016) üniversite öğrencileriyle yürüttüğü çalışmada, öğrencilerin % 43,7'si önceki ilişkilerinde ve % 52,9'u mevcut ilişkilerinde flört şiddetine maruz kaldıklarını; öğrencilerin % 52'si mevcut ilişkilerinde ve % 39,9'u önceki ilişkilerinde şiddet uyguladıklarını bildirmiştir. Bu bulgular, duygusal ilişkilerin yoğunlaştığı üniversite yıllarının, flört şiddeti yönünden riskli bir süreç olarak değerlendirilmektedir (Mihçioğur ve Akın, 2015).

Alanyazına baktığımızda yapılan çalışmalarda, uzun süreli ilişkilerde meydana gelen şiddet içerikli davranışlara neden olan birçok faktör olduğu belirtmektedir. Bu faktörlerden birinin alkol ve madde kullanımı olduğu görülmektedir (Kızmaz, 2006; Shorey, Brasfield, Zapor, Febres ve Stuart, 2015). Flört şiddetinde bir başka faktör de toplumsal cinsiyet rolleridir. Buna göre toplumdaki cinsiyet rollerinin bir sonucu olarak erkeklerin kadınlardan daha üstün olduğu algısı erkeğin şiddeti meşru olarak değerlendirmesine yol açmaktadır (İftar, 2016).

Flört şiddetine etki eden diğer bir faktör ise duygu düzenleme becerileridir. Duygu düzenleme, kişilerin duygularını ne zaman yaşayacaklarını ve bu duyguları nasıl hissedip ifade edeceklerini kontrol etmelerine imkan sağlamaktadır (Gross, 1998). Duygu düzenleme becerileri, duyguların farkına varılması, negatif duygular yaşandığında dürtülerin kontrol altına alınabilmesi, hedefler doğrultusunda aksiyon alınabilmesi ve duruma uygun duygu düzenleme yöntemleri kullanılarak bireysel hedeflerin ve durumsal ihtiyaçların giderilmesi olarak ifade edilmektedir (Gratz ve Roemer, 2004). Duygu düzenleme becerilerindeki problemler alanyazında genellikle duygu düzenleme güçlüğü olarak da tanımlanmakta ve bu becerilerdeki noksanlığın flört şiddeti tehlikesini arttırdığı belirtilmektedir (Gratz ve Roemer, 2004; Shorey vd., 2008; Wolford-Clevenger, Zapor, Elmquist, Brem, Shorey ve Stuart, 2016). Langer ve Lawrence'a (2010) göre flört şiddeti

davranışları gösteren bireylerin duygularını ifade etmekte ve tanımakta zorlandıkları, duygusal sorunlara karşı daha az toleranslı oldukları, duygulara aşırı tepki verdikleri ve istenmeyen duygulardan uzaklaştıkları ifade edilmektedir (aktaran Gökkaya, 2022). Bu sebeple romantik ilişkiler içerisinde de duyguların tanınması, duyguların düzenlenmesi ve dizginlenebilmesi ilişki de şiddeti fark etme ve baş etmede önemli bir hale gelmektedir (Fruzzetti ve Iverson, 2004; Schutte vd., 2001).

Duygu oluşumuna ve düzenlenmesine dair pek çok model geliştirilmiştir. Bu modeller içerisinde duyguların bilişsel yollar ile düzenlenmesi anlamına gelen bilişsel duygu düzenleme en kabul gören model arasında yer almaktadır (Yöş, 2018). Geram'a (2016) göre bilişsel duygu düzenleme, bilişsel süreçler aracılığıyla duyguları analiz etmek, kontrol etmek ve olumsuzluklara sebebiyet veren problemler ve duygularla baş etmek olarak tanımlanmaktadır. Bilişsel duygu düzenlemenin 9 farklı stratejisi bulunmaktadır. Bu stratejiler bireylerin duygularını düzenleme sürecinde kullandıkları, uyumlu ve uyumsuz stratejiler olarak sınıflandırılmaktadır (Öner, 2020). Uyumlu duygu düzenleme stratejisinin kullanılması, romantik ilişkilerde bireylerin problemlerini daha sağlıklı bir yol ile çözmesine olanak sağlamaktadır. Aynı zamanda, uyumlu duygu düzenleme stratejisini kullanılması, ilişkilerdeki zor zamanların daha kolay üstesinden gelinmesine yardımcı olabilmektedir (Onat Kocabıyık, Çelik ve Hündar, 2017). Heiy ve Cheavens'in (2014) yürüttüğü çalışmada, uyumlu duygu düzenleme stratejileri arasında bulunan yeniden değerlendirme ve olumlu yeniden odaklanma gibi stratejilerinin katılımcıların ruh halini olumlu yönde etkilediği, ruminasyon gibi uyumsuz stratejileri kullanmanın, şiddet davranışlarını arttırabileceği sonucu elde edilmiştir. Yine farklı araştırma bulguları da, duygu düzenleme güçlüğü yaşayan kişilerin uyumsuz duygu düzenleme stratejileri kullandıklarını ve bu durumun şiddet davranışlarının ortaya çıkmasına neden olduğunu göstermektedir (Cohn, Jakupcak, Seibert, Hildebrandt ve Zeichner, 2010; Robertson vd., 2012; Sullivan, Helms, Kliwer ve Goodman, 2010).

Sonuç olarak, araştırmalarda üniversite öğrencileri arasında flört şiddetinin yaygın olduğu görülmektedir. Flört şiddetinin üniversite öğrencileri üzerinde birçok yönden olumsuz etkisi olduğu düşünüldüğünde, flört şiddetine ilişkin farkındalığın arttırılması ve bu konuda daha fazla araştırma yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yapılan araştırmalar, uyumlu duygu düzenleme stratejilerinin flört ilişkilerinde sağlıklı çözümler

sunabileceğini ve şiddet davranışlarını azaltabileceğini göstermektedir. Bu nedenle, flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkinin önemi hakkında bilgi sahibi olmanın, sağlıklı ilişki dinamiklerini anlama, sınırları belirleme ve olumsuz duygularla başa çıkma konusunda üniversite öğrencilerine rehberlik edeceği düşünülmektedir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın asıl amacı, üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ile ilişkili bazı değişkenleri incelemektir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

- 1) Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti uygulama düzeyleri (cinsel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet ve kontrol davranışı) cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu, ilişki süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 2) Üniversite öğrencilerinde bilişsel duygu düzenleme (kabul, plana tekrar odaklanma, pozitif tekrar odaklanma, pozitif yeniden gözden geçirme, bakış açısına yerleştirme, kendini suçlama, diğerlerini suçlama, felaketleştirme (yıkım), ruminasyon) cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu, ilişki süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 3) Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti uygulama düzeyleri (cinsel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet ve kontrol davranışı) ile bilişsel duygu düzenleme (kabul etme, plana tekrar odaklanma, pozitif tekrar odaklanma, pozitif yeniden gözden geçirme, bakış açısına yerleştirme, kendini suçlama, diğerlerini suçlama, felaketleştirme (yıkım), ruminasyon) arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.3 Araştırmanın Önemi

Şiddet, dünya çapında epey önemli bir sorun olarak ele alınan ve insan hayatını olumsuz şekilde etkileyen bir olgudur. Bu araştırma da ele alacağımız kişilerarası şiddet türlerinden biri olan flört şiddeti, sıklıkla karşılaştığımız toplumsal bir sorun olarak gündeme gelmektedir (Wood vd., 2020). Son yıllarda flört şiddetinin farkındalığını arttırabilmek için araştırmaların yaygınlaştığı gözlemlenmektedir (Wong, Bouchard ve Lee, 2023). Selçuk, Avcı ve Mercan'ın (2018) üniversite öğrencileri ile yaptığı

çalışmasında, bireylerin % 46'sının flört ilişkisi süresince fiziksel, cinsel veya psikolojik şiddet türlerinden en az birine maruz kaldığı sonucuna varılmaktadır.

Flört şiddeti genellikle üniversite döneminde yaygın şekilde ortaya çıkan bir olgu olduğu için bu araştırma da üniversite dönemine odaklanmaktadır (Sünetçi, Say, Gümüştepe, Enginkaya, Yıldızdoğan ve Yalçın, 2016). Üniversite yılları, öğrencilerin yeni ortama alışma, aileden ayrılma ve sosyal, kültürel ve ekonomik değişimler yaşadıkları bir geçiş dönemidir (Temel, Bahar ve Çuhadar, 2007). Erikson'ın psikososyal gelişim kuramına göre, bu dönem yakınlığa karşı yalıtılmışlık dönemidir. Gençlerin sağlıklı yakınlık içeren ilişkiler kurmaları, gelişimleri açısından oldukça önemli olarak görülmektedir (Erikson, 1968). Romantik ilişkiler aracılığıyla gençler, dört temel gelişimsel hedefe ulaşmaktadırlar. Bunlar; öz kimlik oluşturma, karşı cinsle yakınlık kurma, ilişkiye yönelik yeteneklerini ortaya çıkarma ve cinsel dürtü ve isteklerin sağlıklı bir şekilde üstesinden gelmektir (Erikson, 1968; Feldman ve Gowen, 1998). Bu dönem, kişilik ve psikososyal gelişimlerine önemli bir fırsat sunmakla birlikte, bazı öğrencilerin değişikliklerin yarattığı stres nedeniyle problemleri davranışlar sergilemesine neden olabilmektedir. Problemleri davranışlar, ilişkilerde şiddet eğilimlerinin ortaya çıkmasına ve bu yönde davranış kalıplarının geliştirilmesine sebep olabilmektedir (Arredondo vd., 2023; Temel vd., 2007). Bu nedenle, üniversite yılları, duygusal ilişkilerin yoğun olduğu bir dönem olarak görülmekte ve bu dönem flört şiddeti riskini arttırabilmektedir (Karatay, 2018).

Araştırmalar, flört şiddetine etki eden önemli faktörlerinden birinin duygu düzenleme güçlüğü olduğunu belirtmektedir. Shorey, Brasfield, Febres ve Stuart (2011) hem kadınlarda hem de erkeklerde duygusal şiddet uygulamanın duygu düzenleme güçlüğü ile ilişkili olduğu sonucunu elde etmiştir. Sonuç olarak, romantik ilişkilerinde duygularını fark edip düzenleyemeyen bireylerin, ilişkilerinde şiddet davranışları gösterebileceği öne sürülmektedir (Akat vd., 2023; Fincham, Cui, Braithwaite ve Pasley, 2008).

Alanyazındaki bazı araştırmalar, duyguların bilişsel yollarla düzenlenmesi anlamına gelen bilişsel duygu düzenlemenin öneminden bahsetmektedir (Garnefski, Kommer, Kraaij, Teerds, Leherstee ve Onstein, 2002). Bilişsel duygu düzenleme, olumsuz duygularla başa çıkma becerilerini geliştirmekte ve yaşam zorluklarıyla daha verimli bir

şekilde üstesinden gelmeye olanak sağlamaktadır (Garnefski, Kraaij ve Spinhoven, 2001). Bireyler, yaşamlarında meydana gelen stres verici olaylar karşısında bilişsel yollarla duygularını düzenlerken farklı stratejiler kullanabilmektedir (Garnefski vd., 2001). Araştırmalar uyumsuz duygu düzenleme stratejilerinin ilişkilerde çatışmalara yol açabileceğini ve bu çatışma durumlarının şiddete dönüşebileceğini öne sürmektedir (Bacıoğlu ve Kocabıyık, 2020; Jakupcak, Tull ve Roemer, 2005) Uyumlu stratejiler ise ilişkilerde çatışmaların önlenmesinde ve daha sağlıklı ve ileriye dönük ilişkiler kurulmasında rol oynamaktadır (Gross, 1998; Neacsiu, Bohus ve Linehan, 2014) Bu durum, duygu düzenleme stratejilerinin ilişkilerdeki dinamikleri ve şiddet eğilimlerini etkileyebileceğini göstermektedir.

Sonuç olarak, flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme kavramlarının beraber incelenmesi, romantik ilişkilerde sağlıklı etkileşimlerin teşvik edilmesi ve şiddetin önüne geçilmesi açısından önemlidir. Bu durumda, duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesi ve uyumlu stratejilerin benimsenmesi, flört şiddetinin azaltılmasına yönelik etkili bir yaklaşım olabilir. Bu noktada, gelecekte yapılacak çalışmaların, flört ilişkilerinde duygu düzenlemeye odaklanarak şiddetin önlenmesine yönelik stratejilerin kullanılması konusunda farkındalık yaratabileceği düşünülmektedir.

1.4 Varsayımlar

1. Araştırmaya katılım sağlayan öğrencilerin araştırmada bulunan tüm ölçekleri nesnel bir şekilde cevaplandıkları varsayılmaktadır.
2. Araştırma için kullanılan ölçekler ölçmeyi hedefledikleri özellikleri ölçtüğü varsayılmaktadır.

1.5 Sınırlıklar

1. Bu çalışmalarının araştırma grubu Maltepe Üniversitesi öğrencilerinden oluşmaktadır.
2. Flört ilişkisi tanımına göre evli çiftler çalışmaya dâhil edilmemiştir.
3. Araştırmanın sonuçları “Kişisel Bilgi Formu”, “Flört Şiddeti Ölçeği”, “Bilişsel Duygu Düzenleme” ölçeklerinin ölçtüğü niteliklerle kısıtlıdır.

1.6 Tanımlar

Flört şiddeti: Flört süreci boyunca, çiftlerin en az bir üyesinin diğerine fiziksel, cinsel, duygusal/psikolojik şiddet ve ısrarlı takip gibi şiddet davranışlarından biri veya birkaçı ile otorite ve kontrol sahibi olmaya çalışmasıdır (Aslan, Bulut ve Arslantaş, 2020).

Bilişsel duygu düzenleme: Kişilerin duygularının şiddetini, kapsamını ve ifadesini yönetmek için kullandıkları çaba gerektiren ve/veya çaba gerektirmeyen bilişsel süreçlerdir (Garnefski vd., 2001).

2. BÖLÜM KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Flört Şiddeti

İnsanlar başkaları ile romantik ilişki kurma gereksinimi duymaktadır (Atak ve Taştan, 2012). Toplumsal ve duygusal varlık olan birey, duygusal yakınlık kurma ihtiyacı ile ikili ilişkilerinde flört ilişkisi, nişanlılık ve evlilik yaşayabilmektedir. İlişkilerde ilk aşama olan flört, arkadaşlıktan daha fazla olan ve partnerlerin birbirleri ile duygusal ve romantik açıdan paylaşım yaşadıkları bir ilişki türüdür (Straus, 2004). Sugarman ve Hotaling (1989), flört ilişkisini gelecekteki etkileşim, duygusal bağlılık ve/veya fiziksel yakınlık olasılığını artırabilen, karşılıklı olarak ödüllendirici faaliyetleri vurgulayan ikili bir etkileşim şeklinde ele alınmaktadır. Murray ve Kardatzke (2007) tarafından ise flört ilişkisi, *“iki bireyin arkadaşlıktan öte duygusal, cinsel ve romantik bağ paylaştıkları ancak evli olmadıkları bir ilişki durumu”* olarak tanımlanmaktadır.

Flört ilişkileri, özellikle üniversite yıllarında bireyler için davranışsal ve duygusal yönleri içeren kayda değer bir durumdur. Üniversite yıllarında bireyler arasında karşı cinsle ilişki kurma isteği ve karşı cinse yönelik ilginin arttığı gözlemlenmektedir (Sakarya, 2013). Bu bağlamda üniversite yıllarında flört ilişkisi aşk, arkadaşlık ve cinsellik, birbirini tanımak ve uyumunu test etmek için yaşanan bir tür duygusal ihtiyaç olarak tanımlanmaktadır (Hortaçsu, 2003). Dolayısıyla flört ilişkisi bireyler arasındaki duygusal yakınlık, cinsel çekim, sevmek ve sevilme ihtiyacının karşılanmasına hizmet etmektedir (Fidan ve Yeşil, 2018). Partnerler birbiri ile olan ilişkilerinde duygusal yakınlık kurmak amacı ile sürekli yeni insanlar tanıma, güzel vakit geçirme, sosyalleşme, cinsellik ve evleneceği kişiyi belirleme gibi ihtiyaçları gidermektedirler (Skipper ve Nass, 1966). Flört döneminin beraberinde getirdiği samimi yakınlığın yanı sıra partnerler arasında öfke ile karşılık verme durumları, kıskançlık krizleri gibi süreçler de yaşanabilmektedir (Henton, Cate, Koval, Lloyd ve Christopher, 1983). Yaşanan bu problemler partnerler arasında duygusal ve fiziksel şiddet içerikli davranışlar sergileyebilmelerine neden olabilmektedir. Romantik ilişkiler içerisinde görülen bu yıkıcı davranışlar “flört şiddeti” olarak ele alınmaktadır (Çengel, 2022).

Flört şiddeti, yakın partner şiddetinin (intimate partner violence) bir alt türü olarak ele alınmakta ve evli olmayan çiftler arasında görülmektedir (Glass, Fredlan, Campbell, Yonas, Sharps ve Kub, 2003). Hastalık ve Kontrol Önleme Merkezi (Centre for Disease Control and Prevention) yakın partner şiddetini hem mevcut hem de eski flört partnerleri ya da eşleri tarafından romantik ilişkilerde meydana gelen istismar veya saldırganlık olarak tanımlamaktadır. (CDC, 2022). Fiziksel şiddet, psikolojik saldırganlık, cinsel şiddet ve ısrarlı takip (stalking) gibi davranışlar, yakın partner şiddet türlerini oluşturmaktadır. Bu davranışlar, bir partnerin diğerine zarar verme, kontrol etme veya korku yaratma amacını içerebilmektedir (CDC, 2022).

Flört şiddeti başlangıçta fiziksel şiddet olarak tanımlanmıştır. Makepeace (1981) flört şiddetini partnere karşı uygulanan fiziksel güç ve tehdit etme davranışları olarak ele almıştır. Alanyazında flört şiddetinin tanımı, ilerleyen yıllarda fiziksel şiddetin yanı sıra duygusal şiddeti de içerecek şekilde genişletilmiştir. Sugarman ve Hotaling (1989) flört şiddetini, ilişki sırasında partner arasında üzüntü veren veya yaralayıcı fiziksel veya psikolojik kuvvet ve tehdit kullanımı, tehdit içeren tüm sözleri, jestleri ve davranışları kapsayan bir kavram olarak tanımlamaktadır. Bazı zamanlarda psikolojik saldırganlık olarak da adlandırılan duygusal şiddet, farklı bir kişiyi duygusal yönden zarara uğratmak ve başka biri üzerinde kontrol sağlamak anlamına gelmektedir (CDC, 2015; Lohman, Neppl, Senia ve Schofield, 2013).

Flört şiddeti ile ilgili tanımlar ilerleyen zamanlarda daha da genişletilmiştir. Anderson ve Danis'e (2007) göre flört şiddeti, flört ilişkisi kapsamında evli olmayan bir çiftin bir üyesinin diğer üyeye tehdit oluşturması veya fiziksel, cinsel ya da sözlü tacizde bulunması olarak tanımlanmaktadır. Polat (2017) flört şiddetini, çiftler arasında cinsel, duygusal, fiziksel ve sözel şiddet içeren davranışların yanı sıra sosyal sınırlandırmalar koyması şeklinde ele almaktadır. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'ne göre ise flört şiddeti, *“duygusal veya romantik bir birliktelik içerisinde ya da birliktelik sonlandıktan sonra çiftlerden bir kişinin diğerine ya da her iki kişinin de birbirine yönelik otorite ve kontrol sağlamaya çalıştığı, acı veren davranış biçimleri”* (s. 6) olarak vurgulanmaktadır (Karabulut ve Öztürk, 2017).

Sonuç olarak, flört şiddeti, ilişkilerde var olan fiziksel, duygusal/psikolojik ve cinsel güç dengesizliklerinden kaynaklanan yıkıcı bir davranış biçimidir. Araştırmalar, flört şiddetinin genellikle birçok faktörün etkileşimi sonucunda ortaya çıktığını göstermektedir. Bazı araştırmacılar fiziksel, duygusal ve cinsel şiddet türlerinin beraberinde ısrarlı takip ve de ekonomik şiddeti de flört şiddeti olarak ele almışlardır. Aşağıda flört şiddeti türleri kısaca açıklanacaktır.

2.1.1 Flört şiddeti türleri

Flört şiddeti önceleri yalnızca fiziksel şiddet olarak ele alınsa da günümüzde fiziksel şiddetin yanında cinsel şiddet, duygusal şiddet ve ısrarlı takip kavramları da ele alınmaktadır (Cornelius ve Resseguie, 2007). Aşağıda bu şiddet türleri tanımlanmaktadır.

2.1.1.1 Fiziksel şiddet

Fiziksel şiddet, en yalın şekilde, bedensel olarak birine zarar vermektir (Solmuş, 2010). Fiziksel şiddet kolay olarak fark edilebilen ve göze çarpan bir şiddet türüdür.

Breiding, Basile, Smith, Black ve Mahendra (2015), tarafından fiziksel flört şiddeti, kişinin bir diğer kişiye karşı ölüme veya yaralanmaya sebebiyet verebilecek şekilde, incitmek amacıyla güç kullanması olarak tanımlanmaktadır. Tokat atmak, itmek, vurmak, tırmalamak ve yumruklamak gibi mağdurun fiziksel sağlığını tehlikeye atan davranışlar fiziksel şiddet davranışları olarak görülmektedir. (Breiding vd., 2015; Murphy ve Hoover, 1999). Romantik ilişkilerde fiziksel şiddet yaygınlığına bakıldığında bu oran % 25 - % 50 arasında görülmektedir (Lawrence, Yoon, Langer ve Ro, 2009). Hastalık ve Kontrol Önleme Merkezi'ne (Centre for Disease Control and Prevention) göre Amerika Birleşik Devletleri'nde yaklaşık her 11 gençten biri fiziksel şiddete maruz kalmaktadır (Black, Noonan ve Legg, 2006). Türkiye'de yapılan bir araştırmaya göre, üniversite öğrencilerinin % 8,5'i şu anda yaşadıkları flört ilişkisinde fiziksel şiddete maruz kalmaktadır (Selçuk vd., 2018). Bu sonuçlar fiziksel şiddetin flört şiddetinin önde gelen türlerinden birisi olduğunu göstermektedir.

2.1.1.2 Duygusal/Psikolojik şiddet

Duygusal bazen de psikolojik olarak adlandırılan flört şiddeti alanyazında birçok şekilde tanımlanmaktadır. Örneğin, Vagi ve diğerleri (2013), duygusal/psikolojik şiddeti, bir partneri tehdit etmek veya öz-değerine zarar vermek, lakap takmak, alay etmek, kasıtlı olarak utandırmak veya onu arkadaşlarından ve ailesinden uzak tutmak olarak tanımlamaktadır. Cyr, McDuff ve Wright (2006), ise duygusal/psikolojik şiddeti, sözlü olarak saldırgan veya aşağılayıcı bir şekilde davranmak olarak tanımlamıştır. Sojoudi (2019), öğrencilerin duygusal/psikolojik flört şiddetini nasıl tanımladıklarını inceleyen araştırmasında, duygusal/psikolojik şiddetin göstergesi olan dört ana tema belirlemiştir. Bunlar; sözel teşhirler, uyandırılan kurban duyguları (değersizlik, mutsuzluk, korku ve suçluluk), güç dengesizliği (egemenlik ve izolasyon) ve manipülasyon olarak tanımlanmaktadır. Japonya’ da kadınlar arasında yürütülen farklı bir çalışmada, kadınlar kendilerini aşağılanmış, hakaret edilmiş ve dalga geçilmiş hissiyatı veren davranışları duygusal/psikolojik şiddet olarak tanımlamaktadır (Weingourt, Maruyama, Sawada ve Yoshino, 2001).

Flört şiddetinin duygusal/psikolojik kapsamı karşısındakini hor görme, azarlama ve tehdit etme gibi davranışlardan meydana gelmektedir (Offenhauer ve Buchalder, 2011). Fiziksel şiddet, bedensel zarar vermeyi içerirken; duygusal veya psikolojik şiddet ise kurbanların kişisel bütünlüğünü tehdit ederek öz değerlerini sarsabilmekte ve partner üzerinde korku ve bağımlılık duyguları yaratabilmektedir. (Smith ve Donnelly, 2000).

Şiddetle karşı karşıya kalan kadınlara yönelik yürütülen bir araştırmada, duygusal veya psikolojik şiddetin fiziksel şiddetten daha zararlı olduğu vurgulanmıştır (Follingstad, Rutledge, Berg, Hause ve Polek, 1990). Duygusal/psikolojik flört şiddetinin fark edilmesi ve tespit edilmesi fiziksel flört şiddetine oranla daha zor olsada yapılan araştırmalar duygusal flört şiddetine maruz bırakılma oranlarının % 90’ larda olduğunu göstermektedir (Jenkins ve Aube, 2002). Örneğin, Shook, Gerrity, Jurich ve Segrist’in (2000) yürüttüğü araştırmada, erkeklerin % 80.8’i ve kadınların % 90.6’sının partnerlerine karşı duygusal veya psikolojik flört şiddeti gösterdiğini rapor etmiştir. Bu sonuçlar duygusal flört şiddetinin oldukça yaygın yaşandığını göstermektedir. Duygusal veya psikolojik şiddetin, öteki şiddet türlerine oranla daha fazla yaşanmasının sebebinin diğer

şiddet türlerine göre sözel olarak daha rahat bir şekilde dile getirebilmesinden, kolay uygulanmasından ve ataerkil ilişki süreçlerinde kanıksanması ve öğrenilmesinden kaynaklı olabileceği belirtilmektedir (Demir ve Biçer, 2017).

2.1.1.3 Cinsel şiddet

Cinsel şiddet şimdiki zamanlarda sıkça karşılaşılan şiddet türlerinden biridir. Fiziksel şiddete oranla cinsel şiddet sonradan araştırma konularında yer almıştır. Bu tür şiddet, genellikle bir kişinin kabulü olmadan cinsel eylemlere zorlanması şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Cinsel şiddet, çiftlerden birinin diğerini cinsel ilişki veya yakınlık için zorlaması veya baskı yapması olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle cinsel şiddet, 'hayır' cevabını reddetmek veya 'evet' yanıtını elde etmek için kendine acındırma, ısrar veya tehdit gibi yöntemlerle partnerin onayının inşa edilmesini ifade etmektedir (Şen, 2023). Kişinin cinsel ilişkiye yönelik rızası olmadığı şartlarda olması (alkol tesirinde veya tehdit altında olması), fiziksel ya da bilişsel kapasitesinin yetersiz olması durumlarında kasıtlı olarak eyleme dökülen bütün davranışlar cinsel istismar olarak kabul görmektedir (Leen, Sorbring, Mawer, Holdsworth, Helsing ve Bowen, 2013).

Cinsel şiddet, kişinin bedensel ve fiziksel bütünlüğünü ciddi şekilde etkilemektedir (Murray ve Kardatzske, 2017). Cinsel şiddet, fiziksel temas, tecavüz, cinsel saldırı, tehdit, manipülasyon ve diğer cinsel yollarla gerçekleşebilmektedir (Leen vd., 2013). Doğum kontrol yöntemlerini kullanmamak ya da partnerin kullanmasına izin vermemek, cinsel ilişkiye zorlamak, cinsel ilişkiyi reddettiği için partnerini suçlu hissettirmek, taciz ve tecavüz cinsel flört şiddetine yönelik bir örnektir (Gamez-Guadix ve Straus, 2011).

32 ülkede 13,877 üniversite öğrencisinin katıldığı cinsel şiddete yönelik bir araştırmada, erkek öğrencilerin % 27'sinin ve kız öğrencilerin % 20'sinin son bir yıl içinde cinsel ilişki için zorlandığı belirtilmektedir. Aynı çalışmada, erkek öğrencilerin % 2,4'ünün ve kız öğrencilerin % 1,8'inin ise fiziksel olarak cinsel ilişkiye zorlandığı rapor edilmiştir (Gamez-Guadix ve Straus, 2011).

Toplu-Demirtaş, Murray ve Hatipoglu-Sümer (2018) tarafından 812 üniversite öğrenciyle yapılan bir diğer araştırmada kadınların % 25'i ve erkek öğrencilerin % 41,8'inin

partnerlerine cinsel şiddet uyguladığı sonucuna ulaşılmıştır. Murray ve Kardatzske'nin (2017) yaptığı araştırmaya göre ise, flört ilişkilerinde kadınlarında üçte biri ve erkeklerin onda biri cinsel şiddete maruz kaldığını bildirmişlerdir.

2.1.1.4 Israrlı takip (Stalking)

Flört şiddeti türlerinden biri de ısrarlı takiptir. Israrlı takip, ilişkisi sürmekte olan veya ayrılmış bir partnerden bir veya her iki tarafın sürekli olarak takip etme veya kontrol etme davranışları göstererek diğer kişiyi rahatsız etmesidir. Bu davranış, genellikle kişinin rızası olmadan sürekli mesajlar göndermek, aramak, sosyal medya hesaplarını kontrol etmek veya fiziksel olarak izlemek gibi eylemleri içermektedir (Fidan ve Yeşil, 2018).

Israrlı takip, alanyazında farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Pathé ve Mullen (1997) ısrarlı takibi, bir kişinin diğerine istenmeyen veya tekrarlanan müdahalelerde bulunduğu davranışların tümü olarak ele almaktadır. Doğan'a (2014) göre ise, ısrarlı takip, flört ilişkisi sırasında, ilişki sonra erdikten sonra veya platonik ilişkilerde, bireyin özel yaşam gizliliğini ihlal ve tehdit eden, hürriyetini kısıtlayan ve şantaj suçunun unsurlarını içeren eylemler olarak açıklanmaktadır. Hastalık ve Kontrol Önleme Merkezi (Centre for Disease Control and Prevention) ise ısrarlı takibi, flört ilişkilerinde kişinin kendisi ve önemsedığı insanların güvenliğinden kaygı duymasına yol açan, sürekli tekrarlayan, istenilmeyen ilgi ve rahatsız etmeye yönelik iletişim kurmak olarak tanımlamaktadır (CDC, 2023). Israrlı takip, bir kişinin diğer bir kişiyi ya da iki kişinin de birbirine tacize yönelik sürekli aramalar yapması, kişinin evine veya iş yerine gitmesi ve yazılı mesajlar göndermesi şeklinde tekrarlayıcı ve tehdit edici davranışlarını içermektedir (Tjaden ve Thoennes, 2000). Ulusal Yakın İlişki ve Cinsel Şiddet Anketi (National Intimate Partner and Sexual Violence Survey, NISVS) üç kadından birinin ve altı erkekten birinin hayatlarının bir döneminde ısrarlı takibe maruz kaldığını rapor etmektedir (CDC, 2023). Morgan ve Truman (2022) ise 16 yaş ve üzeri kişilerin yaklaşık % 1,3'ünün (3,4 milyon) ısrarlı takibe maruz kaldığını rapor etmiştir. Yapılan çalışmalar ısrarlı takibinde diğer şiddet türleri kadar tartışma ve farkındalık gerektirdiğini göstermektedir.

2.1.1.6 Ekonomik şiddet

Ekonomik şiddet, ilişki içerisinde bir tarafın diğerini maddi olarak kontrol etme anlamına gelmektedir. Bu, ekonomik şiddete maruz kalan kişinin kaynaklara erişimini engelleyerek veya onu finansal olarak bağımlı hale getirerek gerçekleştirmektedir (Gürkan ve Coşar, 2009).

Flört şiddetinin bir türü olan ekonomik şiddet, Adams, Sullivan, Bybee ve Greeson (2008) tarafından kadının ekonomik kaynaklarına erişme, faydalanma ve devam ettirme kabiliyetine yönelik hakimiyet kurarak, ekonomik güvenliğini ve yalnız başına yetinme potansiyelini tehdit etmek olarak tanımlanmaktadır. Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (European Institute for Gender Equalities) (2023) ise ekonomik şiddeti, bir bireye ekonomik olarak zarar veren davranış olarak ele almaktadır. Ekonomik şiddet, genellikle diğer flört şiddeti türlerinden daha az konuşulan bir konu olmasına rağmen, bu gerçek ekonomik şiddetin önemini azaltmamaktadır. Partnerin kişinin kendisine bağımlı hale gelmesine neden olmasıyla birlikte ruhsal, cinsel, sosyal ve fiziksel şiddetin yaşanabileceği ortamların oluşmasına yol açmaktadır (Gökkaya, 2011).

Kısacası flört şiddeti, partnerlerin birinin diğerine ya da birbirlerine fiziksel, duygusal/psikolojik, cinsel şiddet veya ısrarlı takip şiddet türlerinden bir ya da bir kaç ile güç veya kontrol elde etmeye çalışmasıdır. Çalışmalara baktığımızda kontrol davranışı genellikle şiddet türleriyle birlikte görülmektedir çünkü hepsi ilişkide güç ve kontrol dinamiklerini yansıtan farklı yolları temsil etmektedir. Fakat bizim çalışmamızda partnere yönelik kontrol davranışları Gökkaya (2022) tarafından ayrı bir boyut olarak adlandırılmaktadır. Son zamanlarda yapılan çalışmalar da cinsel, fiziksel ve duygusal olarak kolay tanınan şiddet davranışlarının yanı sıra, çiftler arasındaki kontrol davranışlarının tanımlanması gerektiğini vurgulanmaktadır (Hamberger, Larsen ve Lehrner, 2017; Johnson, Leone ve Xu, 2014; Straus ve Gozjolko, 2014). Kontrol davranışları, bir ilişkide bir kişinin başka bir kişi üzerinde hakimiyet, güç veya otorite kurmayı amaçlayan davranışlar anlamına gelmektedir (Dutton, Goodman, 2005; Johnson, 2006). Güncel çalışmalara baktığımızda ise flört şiddeti duygusal şiddet, cinsel şiddet ve ısrarlı takibin yanı sıra ekonomik şiddeti de içine alarak genişletilmiştir. Flört şiddeti

türlerinin artması ile birlikte flört şiddetinin oldukça yaygınlaştığı görülmüştür. Bu nedenle diğer başlıkta flört şiddeti yaygınlığı ele alınacaktır.

2.2 Flört Şiddeti Yaygınlığı

Flört şiddetine hakkında yurtiçinde ve yurtdışında yapılan çalışmalar incelediğinde, fiziksel, duygusal ve cinsel şiddetin oldukça yaygın olduğu gözlemlenmektedir. Son zamanlarda flört şiddeti türleri arasına ısrarlı takip de eklenmiş ve bu konuya daha fazla araştırmada yer verilmiştir.

Üniversite döneminde flört şiddeti yaygınlığı incelendiğinde, ilk çalışma Makespace (1981) tarafından yapılmıştır. Üniversite öğrencisi partnerler arasında yapmış olduğu araştırmada, her beş partnerden birinin şiddete uğradığı görülmüştür. Yine Japonya’ da 274 üniversite öğrencisi arasında gerçekleştirilen araştırmada, kadın ve erkeklerin az yarısı flört şiddeti ile karşı karşıyadır (Ohnishi Nakao, Shibayama, Matsuyama, Oishi ve Miyahara, 2011). Chan, Straus, Brownridge, Tiwari, ve Leung (2008) tarafından dünya genelindeki üniversite öğrencileri arasında yürütülen çalışmanın sonucunda, cinsel şiddete maruz kalanların oranı % 20, cinsel şiddet uygulayanların oranı ise % 24 olarak bulunmuştur. Karatay (2018) tarafından üniversite öğrencileriyle yürütülen çalışmada, öğrencilerin % 28,6’sının flört şiddetiyle karşı karşıya kaldığı ve % 22,1’inin ise partnerlerine şiddet uyguladığı bildirilmektedir. Aslan ve diğerleri (2008) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin % 21,6’sının mevcut ilişkilerinde şiddete maruz kaldıkları ve % 12,4’ünün flört şiddeti uyguladıkları ortaya konmuştur. Başka bir araştırma ise Aba (2008) tarafından 624 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmada kızların % 6,5’inin erkeklerin ise % 10,1’inin partnerine yönelik fiziksel şiddet gösterdiği tespit edilmiştir. Benzer araştırmada kızların % 41,2’si partnerine duygusal şiddet uygularken, erkeklerde bu oran % 48,1 bulunmuştur. Kızlarda ve erkeklerde cinsel şiddet uygulama oranı sırası ile % 1,6 ve % 14,4’dür.

Alanyazında flört şiddeti uygulanlara ve flört şiddetine maruz kalanlara yönelik çalışmalara baktığımızda, Luthra ve Gidycz (2006) flört şiddetine şiddetine maruz kalan kadınların oranının % 25, erkeklerde ise % 10 olduğunu bildirmiştir. Benzer olarak Leisring (2013) 4209 kadın ile yapmış olduğu çalışmada % 24’ünün partnerleri tarafında fiziksel şiddetle karşı karşıya kaldığını ifade etmişlerdir. Diğer yandan yine aynı

çalışmada kadınların % 95'i partnerine karşı duygusal şiddet ve % 30'u fiziksel şiddet uyguladığını söylemiştir. Crane ve Eckhardt (2013) 18 yaşındaki 43 öğrencinin, % 95'inin partnerine duygusal/psikolojik flört şiddeti uyguladığı rapor edilmiştir. Bouffard'ın (2010) 325 erkek ile yürüttüğü bir çalışmada ise cinsel şiddet uygulama oranı %10 olarak görülmüştür. National College Kadın Cinsel Mağduriyet Araştırması'nda ise 10 kadından 3'ü ısrarlı takibe maruz kalması nedeniyle psikolojik olarak yaralandığını bildirmiştir (Fisher, Cullen ve Turner, 2000).

Yapılan güncel çalışmalara baktığımızda ise Çakır (2020) üniversite öğrencileri arasındaki çalışmada, % 20,9'unun fiziksel, % 60,5'isinin duygusal/psikolojik, % 9,3'ünün ekonomik ve geriye kalan % 9,3'lük kısmının cinsel şiddetle karşı karşıya kaldığını ifade etmiştir. Öztürk ve Gökkaya (2022) üniversite öğrencisiyle yürüttüğü çalışmasında edindiği sonuçlara baktığımızda, öğrencilerin çoğunun duygusal şiddete maruz kaldığı tespit etmiştir. Araştırmaya katılan kadınların %88'i, erkeklerin ise % 81'i duygusal şiddet yaşadığını ifade etmiştir. Demirtaş ve Sümer (2022) çalışmalarında elde ettikleri verilere göre ise, üniversite öğrencileri arasında duygusal/psikolojik şiddete maruz kalanların yüzdelerinin son derece fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin % 10'unun fiziksel, % 25'inin duygusal ve % 6'sının ise cinsel şiddetle karşı karşıya kaldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, romantik ilişkilerde şiddet davranışlarının özellikle üniversite döneminde fazlasıyla yaygınlaştığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda flört şiddetinin maruz kalma ve şiddet uygulama araştırmaları ele alındığında cinsiyet açısından farklılıklar görüldüğü ve şiddet türleri arasından duygusal şiddetin daha yaygın olduğu fark edilmektedir. Flört şiddetinin yaygınlığının incelenmesinin yanı sıra, flört şiddeti risk faktörlerinin de dikkate alınması önemli olarak değerlendirilmektedir.

2.3 Flört Şiddeti Risk Faktörleri

Alanyazında flört şiddetinin ortaya çıkmasına katkıda bulunan birçok kişisel (demografik özellikler, ruhsal sağlık problemleri, kişilerarası yetenekler, alkol ve madde kullanımı), toplumsal (toplumsal cinsiyet rolleri) ve ilişkisel (aile içi şiddet geçmişi, ailede şiddet tanıklığı, aile içi ilişkiler, sosyal destek, çiftlerin ilişki özellikleri, geçmiş ilişkide şiddeti deneyimi) faktör ele alınmıştır (Gökkaya, 2022). Son yıllarda yapılan araştırmalar ise

duygu düzenleme güçlüğünde flört şiddetini etkileyen önemli bir risk faktörü olarak görüldüğü vurgulanmaktadır (Bell, Howard ve Cornelius, 2022; Shorey vd., 2011).

Kişisel özellikler bağlamında, öncelikle cinsiyetin flört şiddeti açısından önemli bir belirleyici olduğu, ancak bu konudaki araştırmaların farklı sonuçlara ulaştığı görülmektedir. Alanyazında, flört şiddeti uygulama oranının erkeklerde daha fazla olduğuna yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Black, Chido, Preble, Weisz, Yoon, Delaney-Black ve Lewandowski 2015; Karatay, 2018; Shorey, Cornelius ve Bell, 2008). Diğer taraftan, birçok araştırmada, kadınların erkeklerle karşılaştırıldığında daha çok flört şiddeti uyguladığına dair sonuçlar elde edilmektedir (Cornelius, Shorey ve Beebe, 2010; Gökkaya ve Öztürk, 2022; Sharpe ve Taylor, 1999). Daha spesifik olarak, duygusal ve fiziksel şiddetin kadınlarda, cinsel şiddetin ise erkeklerde daha yüksek düzeyde olduğu sonuçlarına ulaşıldığı görülmektedir (Aba, 2008; Shorey vd., 2008; Toplu-Demirtaş, Murray ve Hatipoglu-Sümer, 2018). Öte yandan, flört şiddetinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar olmadığı bulgusuna ulaşılan çalışmalar da bulunmaktadır (Beyers, Leonard, Mays ve Rosen, 2000; Shorey vd., 2015).

Alanyazın incelendiğinde, sınıf düzeyinin flört şiddetini etkileyebildiği görülmektedir. Öztürk, Mete, Altıntaş ve Pekmez'in (2021) ve İftar'ın (2016) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmalarda, 1. sınıf öğrencilerinin, 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilere kıyasla flört şiddetine yönelik olumlu tutumlarının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu bulgusu ortaya konmuştur. Diğer yandan, flört şiddetinde sınıf düzeyine göre anlamlı farklılıklar olmadığı bulgusuna ulaşılan çalışmalar da bulunmaktadır (Başgöl, Özdemir ve Benli, 2023; Lotfi, Özkan, Babacan ve Akduman, 2022).

Alkol ve madde kullanımı ile yetersiz iletişim becerileri de flört şiddetini artıran kişisel risk faktörleri arasında yer almaktadır (Wolfe vd., 2009). Slashinski, Coker ve Davis (2003) tarafından yapılan araştırmada, alkol ve madde bağımlılığı bildiren erkeklerinin oranlarının sırasıyla % 7 ve % 5 olduğu ifade edilmiştir. Demir ve Biçer (2017) tarafından 727 üniversite öğrencisiyle yürütülen çalışmada, flört şiddetine maruz kalan öğrencilerde sigara ve alkol kullanma oranının flört şiddetine maruz kalmayan öğrencilerden daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Bir diğerk kişisel faktör olarak, duygu düzenleme güçlüğüünün de flört şiddetinin risk faktörlerinden biri olduğu öne sürölmektedir (Bell, Howard ve Cornelius, 2022; Shorey vd., 2011). Langer ve Lawrence' a (2019) göre birey olumsuz duygularını düzenlemede yetersiz kaldığında şiddete başvurabilmektedir (aktaran Gökkaya, 2022). Bomar (2017) ve Guzmán-González, Lafontaine ve Levesque (2016) yaptığı çalışmada, duygu düzenleme güçlüğüünün fiziksel şiddet ve psikolojik şiddeti pozitif yönde ve anlamlı olarak yordadığı sonucunu elde etmiştir. Shorey ve diğerkleri (2011) tarafından üniversite öğrencileri arasında gerçekleşen farklı bir çalışmada ise, erkeklerde duygu düzenleme güçlüğü ile psikolojik şiddetin pozitif ilişki bulunmuştur. Ek olarak, kadınlarda duygu düzenleme güçlüğü ile duygusal ve fiziksel şiddet arasında pozitif ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Shorey ve diğerkleri (2015) tarafından üniversite eğitimine devam eden ve güncel bir romantik ilişkisi olan 67 erkek öğrenci ile sürdürölen farklı bir araştırmada, duygu düzenleme güçlüğü ile fiziksel şiddet arasında kuvvetli pozitif ilişki bulunmuştur. Çalışmada ayrıca, duygu düzenleme güçlüğüünün, olumsuz duygulanımın fiziksel şiddet üzerindeki pozitif etkisini artıran düzenleyici bir role sahip olduğu görölmüştür (Shorey vd., 2015). Alanyazında oldukça sınırlı çalışma bulunsa da, duyguların bilişsel yollara düzenlenmesi anlamına gelen bilişsel duygu düzenlemenin de flört şiddetini etkilediğini gösteren araştırmalar mevcuttur (Akat vd., 2023; Bacıoğlu ve Kocabıyık, 2020). Uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin kullanılması flört şiddetini etkileyen bir risk faktörü olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda, uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin flört şiddeti davranışlarını artırmada önemli rollerinin olduğu belirtilmektedir (Hu, Zhang, Wang, Mistry, Ran ve Wang, 2014). Birlik'in (2019) üniversite öğrencileri ile sürdürdüğü çalışmada bilişsel duygu düzenlemenin flört şiddetini pozitif ve anlam şekilde yordadığı tespit edilmiştir.

Öte yandan, toplumsal cinsiyet rolleri, toplumsal bağlamda öne çıkan risk faktörü olarak alanyazındaki çalışmalar tarafından ifade edilmektedir (Reidy, Smith-Darden, Cortina, Kernsmith ve Kernsmith 2015; Reyes, Foshee, Niolon, Reidy ve Hall 2016; Qu, Wang ve Zhao 2018; Yıldırım ve Terzioğlu, 2018; Balcı Devrim, 2019;). Bireylerin içinde bulunduğu romantik ilişkileri algılama biçimi cinsiyete, aile biçimlerine ve bulundukları költörlere göre değişiklik gösterebilmektedir (Bugay ve Çok, 2015). Toplum, kadın ve erkekleri farklı kalıplar ve roller içerisine yerleştirerek, bu cinsiyetlere uygun görölen bazı stereotipik düşönceler oluşturmuştur. Bu çerçevede, erkeklerin kadınlara göre daha üstün

olabileceği yönündeki inanış, erkeklerin şiddet davranışlarını normalleştirmelerine ve bu tür davranışları kabul edilebilir görmelerine yol açabilmektedir (Aslan vd., 2008). Kadınlar da toplumun yarattığı cinsiyete dayalı roller bağlamında şiddet davranışlarına boyun eğebilmektedirler. Bu tarz davranışları benimseyen erkek egemen toplumlarda, erkeklerin kadınlara karşı daha fazla şiddet uyguladığı belirtilmektedir (Selçuk vd., 2018). Gressard, Swahn ve Tharp'ın (2015) yürüttüğü araştırmada, cinsiyet eşitsizliği konusunda daha güçlü inançlara sahip kadınların, fiziksel flört şiddetiyle daha çok karşı karşıya kaldıkları belirtilmiştir. Ozaki ve Otis (2017) tarafından erkek öğrenciler üzerinde gerçekleştirilen bir diğer çalışma, cinsiyet eşitliği ve ataerkil kültürel değerlere dair geleneksel görüşlere sahip öğrencilerin, fiziksel ve psikolojik flört şiddetine daha yatkın olduklarını ortaya koymuştur.

Flört şiddetinin ortaya çıkmasında ilişkisel faktörler de etkili olabilmektedir (Gökkaya, 2022). Kişilerarası şiddete maruz kalma veya gözlemlene flört şiddetinde etkili risk faktörlerinden olduğu görülmektedir (Wolfe vd., 2009). Bireylerin çocukluk dönemlerinde kötü muamele ve ihmal görmesi, okul, aile veya toplum içinde şiddet yaşaması gibi durumlar, flört şiddeti riskini artırabilmektedir (Türk, Hamzaoğlu ve Yayak, 2020). Ayrıca erken yaşta flört ve cinsel aktiviteye başlama, geçmişte şiddetle karşı karşıya kalma ve aile içerisindeki şiddete şahit olmanın etkisi flört şiddetine maruz kalma riskini artırmaktadır (Wolfe, Crooks, Jaffe, Chiodo, Hughes, Ellis ve Donner, 2009).

Flört şiddetinde önemli diğer bir ilişkisel risk faktörü ise romantik ilişkilerde geçirilen süreler ile ilgilidir. Bazı çalışmalar ilişki süresinin artmasının şiddete maruz kalma ve şiddet davranışlarını arttıracak yönünde iken (Doumas, Pearson, Elgin ve McKinley, 2008; Fleury, Sullivan ve Bybee, 2000), bazı çalışmalar ise flört şiddetinin azalacağı yönündedir (Caetano, Vaeth ve Ramisetty-Mikler, 2008; Carlson, Harris ve Holden, 1999). Mıhçıokur ve Akın (2015), flört şiddetinin ilişki süresinin uzamasıyla ve ciddiyet kazanmasıyla doğru orantılı olarak arttığını belirtmektedir. Kılınçer ve Tuzgöl-Dost (2014) üniversite öğrencileri arasında yürüttüğü araştırmada, ilişkisi uzun süre devam eden öğrencilerin, ilişkisi daha kısa süren öğrencilere kıyasla daha çok şiddet ile karşı karşıya kaldıkları görülmüştür. Baker ve Stith (2008) tarafından üniversite öğrencileriyle yürütülen çalışmada, kadınlarda romantik ilişki süresi arttıkça, maruz kalınan psikolojik

şiddetinde arttığı bulunmuştur. Aynı çalışmada, erkeklerde romantik ilişki süresi ile maruz kalınan psikolojik ve fiziksel şiddet arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuç olarak, yukardaki çalışmalara baktığımızda flört şiddetinde birçok faktörün etkili olduğunu söyleyebiliriz. Bunları kişisel, toplumsal ve ilişkisel faktörler olarak sıralayabiliriz. Bu faktörlerin bir araya gelmesi, flört şiddetinin anlaşılması ve etkili müdahalelerin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu bağlamda, geniş kapsamlı eğitim ve farkındalık programlarının yanı sıra destekleyici hizmetlerin sunulması, flört şiddetinin azaltılmasında hayati bir öneme sahiptir. Böylece, bireyler arasında sağlıklı ilişkilerin teşvik edilmesi ve toplumsal refahın artırılması amaçlanabilir.

2.4 Flört Şiddeti Etkileri

Flört şiddeti, sıklıkla görülen ve her geçen gün artan, özellikle üniversite dönemindeki öğrenciler üzerinde ciddi etkiler bırakan bir sorundur (Koçak ve Can, 2019). Fiziksel ve psikolojik boyutlarda ortaya çıkan bu şiddet, bireylerin hayatını derinden etkileyerek önemli bir problem halini almaktadır (Antle, Sullivan, Dryden, Karam ve Barbee, 2011; Callahan, Tolman ve Saunders, 2003).

Alanyazında flört şiddeti ve psikolojik problemler ile ilgili sorunları ele alan bir çok araştırma bulunmaktadır. Anksiyete, travma sonrası stres ve depresyon, flört şiddetine maruz kaldıktan sonra ortaya çıkan sık psikolojik belirtiler olarak bilinmektedir. Üniversite öğrencisi kadınlar üzerinde yapılan bir çalışmada, flört şiddetine maruz kalmış kadınların depresyon, anksiyete ve intihar fikri/eylemi puanları, daha önce flört şiddetine maruz kalmamış kadınların puanlarına yüksek olduğu tespit edilmiştir (Kütük, Gümüştas ve Almış, 2018). Ayrıca yine flört şiddetine maruz kalan ortaokul öğrencilerinde yüksek seviyede anksiyete ve depresyon belirtileri görüldüğü belirtilmektedir (Garthe, Sullivan ve Behrhorst, 2021). Van Ouytsel, Ponnet ve Walrave (2017) tarafından 16-22 yaş arası katılımcılarla yürütülen çalışmada ise flört şiddeti maruz kalmanın depresyon belirtileri ve daha düşük özsaygı ile pozitif ilişkili olduğu belirtilmiştir.

Flört şiddetine maruz kalmanın, öfke problemleri, intihar davranışları ve yeme bozukluğu gibi durumlarla da ilişkili olduğu belirtilmektedir (Silverman, Raj, Mucci ve Hathaway,

2001; Holt ve Espelage, 2005; Kütük vd., 2018). Ayrıca flört şiddetine maruz kalan kişilerin bu sürecin üstesinden gelme seçeneği olarak alkol ve madde kullanımına yönelebildiği belirtilmektedir (Parker ve Bradshaw 2015; Baker, 2016). Ackard, Eisenberg ve Neumark-Sztainer (2007) lise öğrencileri yaptığı araştırmada, flört şiddetinin kadın ve erkek de sigara tüketimi ve intihar girişimleriyle, erkek öğrencilerde tıknırcasına yeme ve intihar düşüncesiyle, kız öğrencilerde ise esrar kullanımı ve yüksek depresif belirtilerle arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Ayrıca Baker, Helm, Bifulco ve Chung-Do (2015) tarafından Hawai'de 39 lise öğrencisiyle gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinin bulgularına göre, flört şiddetine maruz kalan kişilerin intihar düşüncelerinin ve kendine zarar verme eylemlerinin artış gösterdiği rapor edilmiştir.

Alanyazında flört şiddetine maruz kalmanın, riskli cinsel davranışlarla da ilişkili olduğu görülmüştür. Romantik ilişkilerinde flört şiddetine maruz kalan partnerlerin, riskli cinsel davranışlara maruz kalma oranlarında artış olduğu belirtilmektedir (Wingood ve DiClemente, 2000; Teitelman, Dichter, Cederbaum ve Campbell, 2007; Alleyne, Coleman-Cowger, Crown, Gibbons ve Vines, 2011; Kaukinen, 2014). Flört şiddeti, birden fazla insan ile cinsel ilişkide bulunma, cinsel ilişki öncesi ve korunmasız cinsel ilişki alkol kullanımı gibi çeşitli cinsel risk davranışlarına katkıda bulunmaktadır (Roberts, Auinger ve Klein, 2005; Silverman vd., 2001; Wingood, DiClemente, McCree, Harrington ve Davies, 2001). Silverman ve diğerleri (2001) fiziksel şiddet mağduriyetinin artan gebelik riski ve daha genç ilk ilişki yaşı ile ilişkisi tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, flört şiddetinin, sıklıkla görülen, gittikçe çoğalan ve kişilerde fiziksel ve psikolojik yönden negatif etkileri olan önemli bir problemdir. Üniversite öğrencilerine yönelik tehlike oluşturan ve bu sorun karşısında etkili müdahale yöntemlerinin oluşturulması ve risk altındaki bireylerin desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

2.5 Flört Şiddeti Kuramsal Yaklaşımları

2.5.1. Feminist kuram

Feminizm, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini merkeze alarak bu eşitsizliğin kökenlerini araştıran ve bu eşitsizliklerle mücadele eden bir kuramsal yaklaşımdır (Güneş, 2017). Feminist kuram, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sebeplerini ve sonuçlarını derinlemesine

incelemekte ve belirtilen eşitsizliklerin yaşanmaması için çözümler üretmeye çalışmaktadır. Feminist teoride odak noktası, kadına yönelik şiddetin tanımlanması, anlaşılması ve bu şiddetin çözüme kavuşturulmasıdır. Kadınların yaşadığı şiddet olaylarının kökenlerine inerek, bu olayların nedenlerini ve sonuçlarını analiz etmektedir. Feminist teori, kadınların benzer ve farklı deneyimlerini, bu deneyimlerin bağlantılı yönlerini, stresli olaylarla başa çıkma stratejilerini ve yaşadıkları olayları araştırmayı amaçlamaktadır (Gardner, 2009). Bu bağlamda, feminist kuram, kadınların hayat tecrübelerini ve bu tecrübelerin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile olan ilişkisini derinlemesine analiz etmektedir.

Feminizm içerisinde en belirgin tartışmalardan biri ataerkil meselesi üzerine inşa edilmiştir. Ataerkil yapı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin en başlıca sebeplerinden biri olarak belirtilmektedir. Weber'e (1995) göre, "Ataerkil", bir ailenin veya toplumun ekonomik ve akrabalık ilişkilerinde babadan oğula aktarılan ve belirli bir kişi tarafından uygulanan otoriteyi ifade etmektedir (aktaran Güneş, 2017). Bu otorite, genellikle erkekler tarafından kullanılarak, kadınların ikincil konuma itilmesine ve güç dengesinin erkekler lehine bozulmasına neden olmaktadır. Feminist kurama göre, ataerkil toplumlarda kadınlar ikincil konuma itilerek, güç ve otorite erkeklere verilmektedir. Bu güç dengesizliği, kadınların toplumsal hayatta ve özel ilişkilerinde maruz kaldıkları eşitsizliklerin temelini oluşturmaktadır. Toplumda görülen erkekler ve kadınlar arasındaki eşitsizlikleri ve kadını değersizleştirmeyi, toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkilendiren feminist teori, bu yaşantıların partner arasındaki ilişkilerde negatif sonuçlara neden olduğunu vurgulamaktadır (Wekerle ve Wolfe, 1999). Romantik ilişkilerdeki güç dengesizliği, kadınların flört şiddetiyle karşı karşıya kalma olasılıklarını artırmakta ve bu şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile doğrudan bağlantılı olduğunu göstermektedir.

Dobash ve Dobash (1979), flört şiddetini tanımlarken partnerine şiddet göstermenin temel nedeninin erkek egemenliğinden kaynaklandığını öne sürmüşlerdir. Erkeklerin, toplumsal olarak kendilerine verilen güç ve otoriteyi kullanarak partnerlerine şiddet uyguladıklarını belirtmişlerdir. Feminist teorinin destekçisi birçok araştırmacı da, flört şiddetinin ana nedenini ataerkil toplumlarda var olan cinsiyetçilik ve kadın eşitsizliği olarak belirtmektedir (aktaran Güneş, 2017). Ataerkil yapı ve cinsiyetçilik, kadınların

toplumsal ve özel yaşamlarında maruz kaldıkları şiddetin temel nedenleri arasında yer almaktadır. Toplum tarafından oluşturulan rollerin benimsenmesi, romantik ilişkileri etkileyerek kadınların flört şiddetine maruz kalma ihtimallerini arttırmaktadır (Anderson, 2005). Toplumsal cinsiyet rolleri, kadınların ikincil konuma itilmesine ve erkeklerin otorite sahibi gibi anlaşılmasına yol açmaktadır. Bu durum, romantik ilişkilerde güç dengesizliğine yol açarak, flört şiddetinin ortaya çıkmasını kolaylaştırmaktadır.

Feminist teori, flört şiddetinin meydana geldiği durumlarda genellikle kadınları mağdur ve erkekleri fail olarak tanımlama eğilimindedir (Bell ve Naugle, 2008). Kadınların flört şiddetine maruz kalmalarının temel nedeninin erkeklerin sahip olduğu toplumsal güç ve otorite olduğunu savunmaktadır. Ayrıca feminist kuram, kadınların da flört şiddeti uyguladığını kabul etse de bu şiddet davranışlarının genellikle kendini savunma amaçlı olduğunu belirtmektedir (Walker, 1979; Bell ve Naugle, 2008). Kadınların flört şiddeti uygulamalarının, erkeklerin şiddetinden korunmak amacıyla gerçekleştiğini ve bu nedenle farklı bir bağlamda değerlendirilmesi gerektiğini öne sürmektedir. Feminizm, cinsiyet eşitsizliğinin kadınlar üzerindeki etkilerini araştırarak, toplumsal olarak oluşturulan bu eşitsizliğe son vermeyi amaçlamaktadır. Kadınların toplumsal hayatta ve özel ilişkilerinde eşit haklara sahip olmalarına imkan tanımak için sarf etmektedir. Bu bağlamda, feminist kuram, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yok edilmesi ve kadınların güçlendirilmesi için politik ve sosyal değişiklikler önerilmektedir.

2.5.2. Sosyal öğrenme kuramı

Sosyal öğrenme teorisi, bireylerin öğrenme süreçlerini ve bu öğrenme süreçlerinin nasıl gerçekleştiği üzerine odaklanmaktadır. Bu kuram, bireylerin çevrelerindeki gözlemler aracılığıyla ve başkalarının deneyimlerinden öğrenme süreçlerini kapsamaktadır. Bandura'ya (1973) göre, sosyal öğrenme, bireylerin çevrelerindeki diğer insanların davranışlarını gözlemleyerek ve bu gözlemlerden ders çıkararak öğrenme sürecini ifade etmektedir (aktaran, Aslan vd., 2020). Sosyal öğrenme kuramcıları, davranışçı kuramcıların açıklamalarının yetersiz ve katı olduğunu düşünerek, insanların öğrenme sürecinin büyük bir kısmının düşünme, anlama ve planlama yoluyla gerçekleştiğini savunmaktadırlar (Bayrakçı, 2007). Bu perspektiften bakıldığında, bireylerin sadece

dışsal ödöl ve cezalara tepki vermekle kalmayıp, bununla birlikte içsel süreçler yoluyla da öğrenme gerçekleştirdikleri vurgulanmaktadır.

İnsan çevresinde bulunan kişilerle ilişkileri sonucunda olumlu veya olumsuz öğrenmeler edinebilmektedir. Olumsuz bir davranış olan saldırganlık, bir kişinin kendine ve karşısındakine zarar vermesi şeklinde tanımlanmaktadır (Aşkın, 1986). Sosyal öğrenme kuramına göre şiddet içerikli davranışlar en çok kişilerin erken çocukluk dönemlerinde şekillenmekte ve aile, akrabalar ve arkadaşlar aracılığı ile öğrenilmektedir. Çoğu davranışın gelişiminde ve yerleşmesinde, bireyin erken yaşlarda ebeveynleriyle olan etkileşimin büyük önemi bulunmaktadır (Shorey vd., 2008). Çocuğun öğrenme deneyimlerinin büyük bir kısmı ebeveynleri veya bakım verenleriyle yaşadığı ilişkilerden kaynaklanmaktadır. Örneğin, çocuğun evde şiddet gibi bir durumu gözlemlemesi, saldırgan davranışların uygun olduğuna dair zihninde bir iz bırakabilmektedir (Corvo ve Carpanter, 2000). Bu gözlemler, çocuğun ileriki yaşamında benzer davranışları sergilemesine zemin hazırlamaktadır.

Şiddete maruz kalan ebeveynin cinsiyetinin ne olduğu da sosyal öğrenme teorisi açısından epey önemli bir rol oynamaktadır (Jennings, 2011). Çocukluğunda şiddete maruz kalan ebeveyniyle aynı cinsiyete sahip olan bireyin, daha sonra model alma yoluyla öğrendiği şiddet davranışının flört şiddetini benimsemesinde önemlidir (O'Keefe, 1997; Jennings, 2011). Aynı cinsiyetteki ebeveynin davranışlarını model almak, çocuğun bu davranışları normalleştirmesine ve kendi ilişkilerinde de uygulamaya başlamasına neden olabilmektedir. O'Leary (1988), şiddet gören veya tanık olan bireylerin kişilerarası ilişkilerde rahatsız edici ve zorlayıcı bir tarzı öğrendiklerini belirtmiş ve bu durumun nesiller arası aktarım hipoteziyle uyumlu olduğunu vurgulamıştır. Çocukken aile içinde şiddet şahit olmak, bireyin ileride şiddeti normal olarak değerlendirmesine ve gerektiği durumda şiddet uygulamanın bir çözüm yolu olabileceği fikrini oluşturmaktadır (Shorey vd., 2008). Çocuklukta şiddetle karşı karşıya olan kişilerin, daha çok şiddet uygulayabileceği araştırmalarda yer verilmektedir (Fang ve Corso, 2007). Bu nedenle, flört şiddeti araştırmalarında sosyal öğrenme kuramı önemli bir rol oynamaktadır (O'Leary, 1988). Flört şiddeti, bireylerin çocukluk dönemlerinde öğrendikleri ve içselleştirdikleri davranış kalıplarının bir sonucu olarak ortaya çıkabilme potansiyeline sahiptir.

Sonuç olarak, cinsiyet rolleri öğrenilirken, bireyler genellikle erken yaşta ebeveynlerini rol model almaktadırlar. Aynı cinsiyette olan ve örnek alınan ebeveynin şiddet uygulaması veya şiddete maruz kalması, bireyin bu davranışları öğrenmesi ve flört şiddetini benimsemesi üzerinde önemli bir etkiye neden olabilmektedir (O’Keefe, 1998). Bu durum, bireyin ileriki yaşamında romantik ilişkilerinde de şiddet içeren davranışları normalleştirmesine ve uygulamasına neden olabilmektedir. Sosyal öğrenme kuramı, bireylerin çevresel faktörler ve gözlem yoluyla öğrenme süreçlerini vurgulayarak, flört şiddetinin anlaşılmasında önemli bir çerçeve sunmaktadır. Bu kuram, şiddet davranışlarının yalnızca kişisel olan ile değil, bununla birlikte toplumsal ve ailevi etkileşimler sonucunda şekillendiğini göstermektedir.

2.6 Flört Şiddeti ile İlgili Araştırmalar

Bu bölümde yurtiçinde ve yurtdışında yapılan flört şiddeti ile ilgili çalışmalara yer verilecektir.

Luthra ve Gidycz (2006) yaptığı araştırmada, üniversiteli erkek ve kadınlarda flört şiddeti incelenmiştir. Çalışma, 18-24 yaş arasındaki 200 (100 erkek 100 kadın) öğrenci ile yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında, kadınların % 25’nin ve erkeklerin % 10’unun mevcut ve en son ilişkilerinde partnerlerine karşı fiziksel şiddet uyguladığı belirtilmiştir. Diğer bir sonuca göre, kadınlar arasında flört şiddetini öngören değişkenler arasında partnerin şiddet kullanması, alkol kullanması, babanın şiddet uygulaması ve uyumsuz problem çözme becerileri bulunmuştur. Erkekler için ise alkol tüketimi, şiddet uygulama ve ilişki uzunluğu flört şiddetini anlamlı şekilde yordayan değişkenler arasındadır. Ayrıca romantik ilişki süresindeki her altı aylık artışta erkeklerin şiddet içeren davranışlar işleme olasılığının arttığı rapor edilmiştir.

Chan ve Straus (2008) tarafından Hong Kong ve Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerini arasında fiziksel saldırı, cinsel zorlama ve intihar düşüncesi yaygınlığı ile flört şiddeti arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Çalışmada, 1.736 öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin fiziksel şiddete maruz kalma oranı % 14 ile % 39 arasında değişkenlik gösterirken, fiziksel şiddet uygulayan öğrencilerin oranı % 17 ile % 44 arasında değişkenlik göstermektedir. Cinsel flört şiddetine maruz kalan öğrencilerin oranı ise % 9 ile % 46 arasında değişirken, cinsel

flört şiddeti uygulayan öğrencilerin oranı % 8 ile % 34 arasında değişmektedir. Ayrıca flört şiddeti ile intihar fikri arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya konup, intihar düşüncesi bildiren öğrencilerin oranı % 32 olarak rapor edilmiştir.

Yumuşak'ın (2013) yürüttüğü çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyet rolleri ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Çalışma, yedi farklı fakülteden 1171 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, narsistik kişilik özellikleri ile flört şiddetine yönelik tutum arasında olumlu ilişki bulunmuştur. Araştırmada bulunan farklı bir sonuç ise, flört şiddetiyle karşı karşıya kaldığını söyleyen öğrencilerin hem erkek hem de kadına dair flört şiddetine yönelik kabul düzeylerinin, flört şiddetine maruz kalmadığını belirten öğrencilere göre yüksek olduğu görülmüştür.

Toplu-Demirtaş (2015) flört ilişkisi yaşayan 1015 üniversite öğrencisi ile psikolojik flört şiddetine yönelik davranışları incelemiştir. Kadın katılımcıların % 96,3'ü flört ilişkisindeki partneleri ile bir anlaşmazlık veya tartışma sonucunda cezalandırmak için düşmanca davranışlar sergilediğini bildirmiştir. Bu oran erkek katılımcılarda % 91,1 olarak bulunmuştur. Yine aynı çalışmada partnere karşı kısıtlamalar koyma oranı erkeklerde % 80,3, kadınlarda % 85,2; partneri aşağılama erkekler arasında % 50 ve kadın katılımcılarda arasında % 54,8; partneri korkutma ve tehdit etme oranı ise erkeklerde % 52,2 kadınlarda % 54,4 olarak bulunmuştur.

Ayyıldız (2019) tarafından yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinde flört şiddeti uygulama ve maruz kalma ile flört şiddetine yönelik tutumlarının belirli değişkenlere göre nasıl farklılık gösterdiği araştırılmıştır. Çalışmada, Sakarya Üniversitesi'nde farklı fakültelerden 400 öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda, erkek ve kadınların flört ilişkisinde psikolojik ve fiziksel şiddet tutumlarının, yaşa, anne-baba eğitim ve cinsiyete göre farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Erkeklerin kadınlara göre ilişkide fiziksel ve psikolojik şiddete dair tutumlarının daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında, erkek ve kadının flört ilişkisinde uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddet tutumlarının yaş ilerledikçe artış gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırmada, erkeklerin annelerinin lise mezunu olması, erkeklerin flörtte gösterdiği fiziksel ve duygusal şiddet tutumlarının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Erkeğin flörtte uyguladığı

psikolojik şiddete dair tutum ile baba eğitim durumu arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak, babası lise mezunu olan erkeklerin babası fakülte mezunu olan erkeklere göre, flörtte uyguladığı fiziksel şiddet tutumlarının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Kadınların flörtte gösterdiği psikolojik ve fiziksel şiddet tutumlarının, anne-baba eğitim durumuna ilişkin farklılık tespit edilmiştir.

İftar ve Güler (2020) 18-25 yaş arasındaki, 654 üniversite öğrencisinin flört şiddeti davranış ve tutumları incelemiştir. Araştırma sonucunda, zamanında mezun olmayan, kalabalık ailede yetişmiş, sigara kullanan ve ailesinde şiddet davranışları bulunan 23 yaş üstü erkek öğrencilerin daha fazla şiddet uyguladıkları görülmüştür. Yine alkol kullanan öğrencilerde de şiddet davranışları oldukça yüksek bulunmuştur. Diğer bir sonuca göre, araştırmaya katılan öğrencilerin yarısı, devam eden ilişkilerinde ya şiddet uygulayan ya da şiddete maruz kalan taraf olduğunu belirtmiştir.

Güvenir (2020) üniversite öğrencileri arasında yaptığı çalışmada, flört ilişkilerinde meydana gelen şiddet tutumları ile cinsiyet, romantik kıskançlık ve flört şiddetine maruz kalma değişkenleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada, 201 öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırma sonucunda, kıskançlık düzeyi yükseldikçe psikolojik şiddete yönelik olumlu tutumların arttığı görülmüştür. Diğer bir sonuca göre ise, erkeklerin duygusal flört şiddetine yönelik olumlu tutumlarının kadınlara göre daha fazla olduğu görülmüştür.

Çoban, Çakaloz ve Irmak (2020) üniversite öğrencileri ile gerçekleştirdiği çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddeti dahilindeki davranışlara dair görüşlerini saptamak amaçlanmıştır. Çalışmada, 348 öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda, flört ilişkisi olan öğrencilerin en sık tartışma nedenlerinin kıskançlık faktörü olduğu belirtilmiştir. Diğer bir sonucuna göre, erkek öğrencilerin partnerlerine daha fazla duygusal şiddet uyguladığı, kadın öğrencilerin ise partnerlerine daha fazla fiziksel şiddet uyguladığı tespit edilmiştir.

Cortés-Treviño, Garduño-Alanis ve Monroy (2022) tarafından Meksika’ da yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmada, 241 kadın öğrenciden veri toplanmıştır. Çalışmada gerçekleştirilen lojistik regresyon analizi sonucunda, dışa dönük kişilik özelliğine sahip

öğrencilerin flört şiddetine maruz kalma ihtimallerinin içe dönük kişilik özelliğine sahip öğrencilere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür.

Mirzahoğlu (2023) tarafından üniversite öğrencileri arasında yürüttüğü çalışmada, flört şiddeti ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkide aile aidiyetinin ve otantikliğin aracı rolü araştırılmıştır. Çalışmada, en az bir romantik ilişkisi olmuş veya şu anda romantik ilişkisi bulunan 340 üniversite öğrencisinden veri toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda, kaygılı ve kaçınmacı bağlanmanın flört şiddetiyle pozitif, aile aidiyeti ve otantiklik ile negatif ilişkili olduğu bulunmuştur. Aile aidiyeti ve otantiklik ile flört şiddeti arasında anlamlı ve negatif bir ilişki bulunmuştur. Ek olarak, flört şiddeti ve bağlanma stili arasındaki ilişkide otantikliğin ve aile aidiyetinin kısmi aracı rolü olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan, kadınların flört şiddeti tutumlarının erkeklere oranla daha olumsuz olduğu sonucuna varılmıştır. Bir diğer sonuca göre ise romantik ilişkilerini modern olarak gören öğrencilerin, kendilerini romantik veya geleneksel şekilde gören öğrencilere oranla şiddete yönelik tutumları daha negatiftir. Üniversite öğrencilerinin flört şiddetinin anne-baba eğitimi açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Batı (2023) tarafından yaşları 18-35 aralığında değişen 515 üniversite öğrencisi ile yürütülen çalışmada toplumsal cinsiyet algısının flört şiddetine yönelik algıyı negatif yönde ve anlamlı olarak yordadığı tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, toplumsal cinsiyet algısı daha fazla eşitlikçi oldukça, flört şiddetine yönelik toleransın daha düşük olduğu sonucu elde edilmiştir.

Yapılan çalışmalara baktığımızda, flört şiddetinin bir çok değişkenle birlikte ele alınıp çeşitli araştırmalara konu olduğu görülmektedir. Bu çalışmada ise flört şiddeti, bilişsel duygu düzenleme değişkeniyle birlikte ele alınacaktır. Bu kapsamda bir sonraki başlıkta duygu düzenlemeye değinilecektir.

2.7 Duygu Düzenleme

Duygu kavramı genel olarak bilişsel ve fizyolojik unsurlar içeren ve bireylerin davranışlarını şekillendiren duyular olarak ifade edilmektedir (Morgan, 1993). Duygular, deneyimlerimizi ve bunlara verdiğimiz tepkileri şekillendirirken, aynı zamanda psikolojik reaksiyonlarımızı da etkilemektedir (Gross, 2014). Tüm bu

deneyimlerimiz ve verdiğimiz tepkiler, duygu düzenleme becerileri ile ilgilidir. Bireylerin duygusal durumlarını yönetme becerilerinin, zorluklarla ve stresle başa çıkma konusunda kritik bir öneme sahip olduğu vurgulanmaktadır (Dempsey, 1996). Bu bağlamda, duygu düzenlemenin, kişiler arası ilişkiler açısından önemli bir faktör olduğunun altı çizilmektedir (Onat ve Otrar, 2010).

Alanyazın incelendiğinde, duygu düzenlemeye dair birçok tanım bulunmaktadır. Dodge (1989) duygu düzenlemeyi fizyolojik, davranışsal ve yaşantısal tepkileri içerisinde bulunduran bir gelişim süreci olarak değerlendirilmektedir. Farklı bir tanımlamada, duygu düzenleme, bireyin amaçlarına ulaşabilmesi için duygusal tepkilerinin izlenmesi, analiz edilmesi ve düzenlenmesinden mesul olan dışsal ve içsel süreçleri kapsamaktadır (Thompson, 1994). Gross' a (1998) göre ise duygu düzenleme, ne gibi duygulara sahip olduğumuzu ve onları ne şekilde deneyimleyip ifade ettiğimizi etkileyen süreçleri kapsamaktadır.

Duygu düzenleme, duyguların fark edilip anlaşılması, duyguların kabullenilmesi, negatif duygular karşısında amaca uygun davranılması ve bu duygusal tepkileri istendiği gibi yönetebilme beceresi olarak ele alınmaktadır (Gratz ve Roemer, 2004). Duygu düzenleme süreci, bilinçli veya bilinçsiz, otomatik ve kontrollü bir şekilde oluşabilmektedir (Gross, 1998).

Roberton ve diğerlerine (2012) göre ise duygu düzenleme, bireylerin kendi duygularını tanımladığı ve değerlendirdiği, duygularının yoğunluğunu ve sıklığını kontrol ederek duygusal deneyimlerini sürdürdüğü veya gerektiğinde engellediği, amaçlarını gerçekleştirmek için duygularını uygun bir şekilde ifade ettiği bilinç ve biliçdışı süreçlerin bir dizisi olarak da tanımlanmaktadır. Duygu düzenleme, bireylerin duygu uyandıran bir olay gerçekleştiğinde duygu ve düşüncelerini yönettikleri bir süreç olarak açıklanmaktadır (Gross ve John, 2003).

Birçok tanımdan oluşan duygu düzenleme, oldukça geniş bir içeriğe sahip olan ancak tek seferde araştırılıp öğrenilmesinin zor olduğu bir konu olarak görülmektedir. (Garnefski, Kraaij ve Spinhoven, 2002). Duygu düzenleme, geniş içeriğinin altında çeşitli stratejileri içermektedir. Duygu düzenleme stratejileri, kişinin duygularını tanıması, anlaması ve olumlu bir şekilde yönetmesi için kullanılan teknikler olarak ifade edilmektedir (Gratz ve

Roemer, 2004). Duygu düzenlemeye dair stratejilerin daha iyi anlaşabilmesi açısından çeşitli modeller ortaya koyulmuştur. Bir sonraki başlıkta duygu modelleri ele alınacaktır.

2.8 Duygu Düzenleme Modelleri

Duyguları düzenleyebilmek için çeşitli stratejiler geliştirilmiştir. Bugüne kadar duygu düzenleme stratejilerini daha iyi öğrenebilmek için çeşitli modeller ve teoriler ortaya koyulmuştur. Duygu düzenleme modelleri, bireylerin duygusal tepkilerini düzenlemek için kullandıkları farklı stratejileri ve bu stratejilerin etkilerini inceleyen önemli bir araştırma alanıdır (Gross, 1998; Gross ve John, 2003; Thompson, 2007).

Duygu düzenlemeyi ilk araştıranlardan biri olan Dodge (1989) aynı zamanda duygu düzenleme konusunda yaygın olarak bilinen sosyal bilgi süreç modelini geliştirmiştir. Dodge'un *sosyal bilgi süreci modeli*, insanların karşılaştıkları sosyal koşulları değerlendirmek için önceki deneyim ve bilgilerinden oluşan veri tabanlarını kullandıklarını belirtmektedir. (Şenol ve Metin, 2019). Bu model, çocuklarda agresif davranışların nasıl gelişebileceğini anlamak için de kullanılan bir modeldir. Ayrıca bireyin sosyal durumları algılaması ve bu durumlarla başa çıkmak için izledikleri süreci beş basamak olarak ele almaktadır. İlk basamak, olayın algılanmasıdır. Bireyin yaşadığı sosyal durumu anlamasını ve karşısındaki kişinin amacını değerlendirmesini içerir. İkinci basamak, durumu yorumlama sürecidir. Birey, durumu analiz eder ve farklı stratejileri düşünerek plan yapmaktadır. Üçüncü basamak, birey hedeflerini belirler ve hangi tepkinin uygun olacağına karar vermektedir. Dördüncü basamakta, mevcut durumu değerlendirmek için daha fazla bilgi aramaktadır. Son basamakta ise kişi, seçtiği stratejiyi uygular ve son olarak duruma karşı davranışsal bir tepki vermektedir.

Bir diğer duygu düzenleme modeli ise Gross'un (1998) ileri sürdüğü *süreç modelidir*. Gross'un duygu düzenleme süreç modeli, bireyin sahip olduğu duyguların türü, sahip olunan duyguların zaman ve durumları, duyguların nasıl deneyimlendiği ve bu duyguların dışı vurulma şekilleri hakkında açıklamalar sunmaktadır. Bu model, duygusal deneyimleri beş ana aşamada ele almaktadır. Bu aşamalar; *durum seçimi (situation selection)*, *durum değişikliği (situation modification)*, *dikkat dağıtım (attentional deployment)*, *bilişsel değişim (cognitive change)* ve *tepki modülasyonu (response modulation)*'dur (Gross, 1998).

Gross'un (1998) süreç modeli, duygu düzenleme stratejilerini, duyguların meydana geliş sürecindeki süreye bağlı olarak iki şekilde sınıflandırılmaktadır. Bunlar: (1) Öncül odaklı stratejiler (atecedent-focused), (2) tepki odaklı stratejiler (response-focused). Öncül odaklı stratejiler 4 ana başlıkta ele alınmaktadır. Bunlar; (a) durum seçimi (situation selection), (b) durum değişikliği (situation modification), (c) dikkat dağıtım (attentional deployment), (d) bilişsel değişim (cognitive change). Tepki odaklı stratejiler, tepki modülasyonu (response modulation)'nu içermektedir.

Öncül odaklı stratejiler, duygusal tepkiler tamamıyla oluşmadan önce ve tecrübeler, davranışlar ve fizyolojik tepkiler değişiklik göstermeden uygulanan stratejilerdir (Gross, 1998). Gross'un (1998) çalışmasında ortaya koyduğu öncül odaklı stratejiler şu şekildedir:

- a. Durum Seçimi: Kişini duygularını düzenlemek hedefiyle belirli insanlara, yerlere veya nesnelere yaklaşması veya bunlardan kaçınması anlamına gelmektedir.
- b. Durum Değişikliği: Yaşam akışında başımıza gelen olayların duygusal etkisini değiştirmek hedefiyle süreci direkt olarak değiştirmeye yönelik aktif çabalar anlamına gelmektedir. Örneğin, önemli bir randevuya giderken arabanın lastiğinin patlaması ve toplantıyı telefon konferansına dönüştürmek gibi.
- c. Dikkat Dağıtım: Bireylerin ortamı değiştirmeden durumu şekillendirerek duyguları düzenleyebilmesi anlamına gelmektedir.

Dikkat odağını değiştirmeye yönelik stratejiler, *dikkatin dağılması*, *ruminasyon* ve *farkındalık* olmak üzere 3 ana başlıkta gruplandırılmaktadır. *Dikkatin dağılması*, dikkat durumunu duygusal olmayan yönler yöneltmesi veya dikkati o andaki durumdan tamamen uzaklaştırması anlamına gelmektedir. *Ruminasyon*, düşünce ve duyguların zihinde sürekli olarak tekrarlanması anlamına gelmektedir (Nolen-Hoeksema, Wisco ve Lyubomisky, 2008). *Farkındalık* ise iç ve dış dünyada olan bitenleri anlık dikkatle, yargılamadan gözlemlemek anlamına gelmektedir (Peña-Sarrionandia, Mikolajczak ve Gross, 2015).

d. Bilişsel Değişim: Duygularımızı değiştirebilmek için, bilişsel süreçlerimizi yeniden yapılandırarak, yorumlarımızı değiştirme ve olumsuz duygularımızı azaltma anlamına gelmektedir.

Bilişsel değişim için önemli 2 strateji bulunmaktadır: *olumlu yeniden değerlendirme*(*Positive reappraisal*) ve *kabul*(*Acceptance*). *Olumlu yeniden değerlendirme*, bir bireyin mevcut tepkisini daha olumlu bir şekilde tekrardan değerlendirmesini ifade etmektedir. Bu strateji, durumun olumlu yönlerini seçmeyi, olayları farklı bir perspektiften ele almayı ve olumsuz olaylar karşısında duygusunu normal olarak değerlendirip yeniden yorumlamayı içermektedir (Peña-Sarrionandia vd., 2015). Araştırmalar genellikle yeniden değerlendirme stratejisinin olumsuz duyguları azaltmaya yardımcı olduğunu göstermektedir. *Kabul*, kişinin yaşadığı olumsuz durumları ve düşünceleri olduğu gibi kabullenmesi olarak tanımlanmaktadır. Değiştirilmesi zor olan veya yeniden değerlendirilemeyen durumlarda faydalı olmaktadır (Örneğin, çocukluk döneminde yaşanan istismar; tedavisi olmayan hastalık) (Peña-Sarrionandia vd., 2015).

Tepki odaklı stratejiler, duygusal reaksiyon meydana geldikten sonra bu tepkilerin nasıl düzenlendiği ile ilgilidir (Gross, 1998). Gross'un (1998) çalışmasında ortaya koyduğu tepki odaklı stratejiler şu şekildedir:

e. Tepki Modülasyonu: Tepki odaklı duyguların düzenlenmesi, duygular oluşmaya başladıktan sonra ve tepki eğilimleri başladıktan sonra meydana gelmektedir

Tepki odaklı duyguların düzenlenmesi, *saldırganlık*, *duygu paylaşımı*, *madde kullanımı* ve *dışavurumsal bastırma* olarak dört farklı stratejiden oluşmaktadır. *Duygu paylaşımı*, kişinin deneyimlediği veya şahit olduğu bir olay sonrasında duygularını ifade etmesi anlamına gelmektedir (Zaki ve Williams, 2013). *Sözlü/fiziksel saldırganlık*, duygusal bir durum nedeniyle meydana çıkan bedensel gerilimi azaltmak için kullanılan bir stratejiyi ifade etmektedir (Peña-Sarrionandia vd., 2015). *Madde kullanımı*, düşünceleri, duyguları ve/veya fizyolojik uyarılmayı uyuşturmak amacıyla aşırı alkol, uyuşturucu veya ilaç kullanımını ifade etmektedir (Peña-Sarrionandia vd., 2015). *Dışavurumsal bastırma*, bir kişi duygusal olarak uyarılmışken, kendi duygusal ifadesini bilinçli olarak engellemesi olarak ifade edilmektedir (Gross ve Levenson, 1993).

Duygu düzenleyici süreçler, tepki modülasyonu, tepki eğilimleri meydana geldikten sonra, duygu üretme sürecinin sonrasına doğru meydana gelmekte ve kişinin deneyimsel davranışsal veya fizyolojik olarak duygusal tepki eğilimini düzenlemesini ifade etmektedir (Gross, 2001). Olumsuz bir duygu yaşandığında, duygunun fizyolojik etkisini azaltmak amacıyla, nefes egzersizleri ve fiziksel aktiviteler verimli olmaktadır. Duygusal deneyimsel durumları değiştirebilmek için, uyuştur, sigara, alkol ve hatta yiyecekler gibi maddelerde kullanılmaktadır (Gross, 2014).

Gross'un (2002) duygu düzenleme süreç modeli, "Yeniden değerlendirme ve "Bastırma" adında temelde iki stratejiye sahiptir. Yeniden değerlendirme, duygu düzenleme sürecindeki dördüncü aşamada yer alan bilişsel değişim aşamasında yer almaktadır. "Bastırma" ise sürecin beşinci kısmı olan tepki modülasyonu aşamasında devreye girmektedir. Yeniden değerlendirme ve bastırma stratejisi sayesinde davranışsal, deneyimsel ve fizyolojik tepkiler azaltılmaktadır. "Yeniden değerlendirme" öncül odaklıdır ve henüz duygu üretim sürecinde meydana gelirken duygu yoğunluğu oluşmadan etki göstermektedir, "Bastırma" ise süreç bittikten sonra belirlemekte ve duygu ifade edici davranışın etkin şekilde engellenmesinde rol oynamaktadır (Gross, 2001).

Gratz ve Roemer'in (2004) modelinde ise duygu düzenleme kavramını ele alırken aşağıda belirtilen birtakım becerilerden bahsetmektedir:

1. Duyguların farkındalığı ve duyguların anlaşılması
2. Duyguların kabullenilmesi
3. Olumsuz duygular yaşanıldığında istenmeyen davranışlardan uzak durulması ve hedefe uygun davranışlar sergilenmesi
4. Duygusal tepkilerin istenildiği gibi düzenlenebilmesi için durumun amacına uyan duygu düzenleme stratejilerinin isteğe bağlı bir şekilde kullanılması

Belirtilen becerilerin hepsinin veya bir tanesinin eksikliği, duygu düzenleme sürecinde yaşanabilecek zorlukları ve duygu düzenleme güçlüğüne ortaya çıkabileceğini ortaya koymaktadır.

Garnefski, Kraaij ve Spinhoven (2001) ise, duygu düzenlemenin bilişsel (Cognitive) yönünün önemini vurgulayan bir duygu düzenleme modeli geliştirmişlerdir. Bu bilişsel yön, bireylerin bilinçli bir şekilde duygularını düzenlemede kullandıkları düşünceler ve bilişsel stratejiler şeklinde tanımlanmıştır (Onat ve Otrar, 2010) ve duygu düzenlemenin davranışsal boyutunun öncüsü olarak kabul edilmiştir (Quintana, Mérida-López, Rey, Chamizo-Nieto, ve Extremera, 2023). Duygu düzenleme kavramını farklı bir perspektiften ele alan Garnefski vd. (2001) duygu düzenlemenin bilişsel yönüne odaklanmış ve uyumsuz ve uyumlu stratejiler şeklinde sınıflandırmışlardır.

Sonuç olarak, duygu düzenleme, bireylerin duygusal tepkilerini yönetme becerisini ifade etmektedir. Duygu düzenleme konusunda farklı araştırmacıların farklı perspektifler sunduğu ve çeşitli modeller geliştirdikleri görülmektedir. Tüm bu modeller, duygu düzenlemenin önemini vurgularken, bireylerin duygusal durumlarını yönetme becerilerinin kişiler arası ilişkiler açısından kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Ayrıca modellerde belirtilen stratejilerin kullanımı, bireylerin duygusal sağlık ve esneklik kazanmasında etkili olabilmektedir. Garnefski ve diğerlerinin (2001) bilişsel yönün önemini vurgulayan modeli de duygu düzenlemenin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Bilişsel duygu düzenleme modeli, bireylerin duygusal deneyimlerini yönetmek için bilinçli olarak kullandıkları düşünce ve zihinsel stratejilere odaklanarak, duygu düzenlemenin bilişsel boyutunun önemini vurgulamaktadır. Bizim araştırmamız da duygu düzenlemenin bilişsel yönüne odaklanarak, bireyin duygu düzenlemelerini anlatabilmeleri ve yönetebilmeleri için kullanabilecekleri bilişsel duygu düzenleme stratejilerine değinmektedir.

2.9 Bilişsel Duygu Düzenleme

Alanyazında duygu düzenlemenin ortaya çıkmasına katkıda bulunan çocukluk çağı travması (Akpınar ve Gümüş-Demir, 2022; Tanacioğlu-Aydın ve Pekşen-Süslü, 2023), ebeveynlik stili (Morris, Silk, Steinberg, Myers ve Robinson; Peker ve Krespi-Ülgen, 2023) ve biyolojik farklılıklar (Akkın-Gürbüz, 2021; Demirpençe, İnce-Guliyev ve Kaya, 2022) gibi birçok faktörün etkili olduğu görülmektedir. Bilişsel duygu düzenleme, duyguların bilişsel yollarla yönetilmesini ifade etmekte ve bu kavram, geniş duygu düzenleme alanının bir parçası olarak kabul edilmektedir (Sepetçi, 2019). Bilişsel

süreçler, kişinin duygularını tanımasını ve düzenlemesini sağlamaktadır (Altunbaş, 2014). Duygu ve bilişin, onları ayrı ayrı düşünmeyi imkânsız kılan iki yönlü işlevsel bir bağlantısı vardır (Lazarus, 1993). Garnefski ve diğerlerine (2001) göre bilişsel duygu düzenleme, bireylerin güncel yaşamlarında karşılaştıkları stres verici olaylarda duygularını yönetirken ve kontrol ederken kullandıkları başa çıkma stratejileri şeklinde ele alınmaktadır.

Garnefski ve diğerleri (2001) bilişsel duygu düzenleme modelini geliştirmişlerdir. Bu model stresli veya tehdit edici bir olay karşısında ne yaptığımıza değil ne düşündüğümüze atıfta bulunan 9 farklı bilişsel duygu düzenleme stratejisini içermektedir. Bir başka anlamda, duyguların düşünceler yolu ile düzenlemesi anlamına gelmektedir. Stratejiler, uyumlu ve uyumsuz olarak sınıflandırılmaktadır (Garnefski vd., 2001). *Uyumsuz stratejiler*; kendini suçlama, diğerini suçlama, ruminasyon, felaketleştirme (yıkım) olarak ele alınmaktadır. *Uyumlu stratejiler* ise kabul, olumlu yeniden değerlendirme, persepektife sokma/bakış açısına oturtma olumlu yeniden odaklanma, kabul ve plan yapmaya yeniden odaklanmadır (Garnefski vd., 2001). Bu 9 stratejinin içeriği şu şekildedir:

1. Kendini Suçlama: Kişinin yaşadıkları olumsuz olaylar nedeniyle kendine yönelik suçlamalar yaptığı süreçtir.
2. Diğerini Suçlama: Yaşanılan olay sonrasında kişinin karşısındaki kişiyi suçlu bulmasına yönelik düşüncelerdir.
3. Ruminasyon: Olumsuz duygularla ilişkili olan duygu ve düşüncelerin devamlı olarak düşünülmesidir.
4. Felaketleştirme: Bireyin yaşadığı bir deneyim sonrasında dehşet verici düşüncelere odaklanmasıdır.
5. Kabul: Bireyin yaşadığı olayı kabul ettiğine dair düşünceleri içermektedir.
6. Olumlu Yeniden Değerlendirme: Kişinin kişisel gelişimi yönünden yaşanılan stresli olaylar karşısında olaya olumlu anlamlar yükleme düşüncesidir.
7. Olumlu Yeniden Odaklanma: Gerçek olay hakkındaki olumsuz süreçleri daha az düşünebilmek için keyif veren olumlu süreçlere odaklanmasıdır.

8. Perspektife Sokma / Bakış Açısına Oturtma: Yaşanılan olumsuz deneyimi diğer olaylar ile karşılaştırarak olayın ciddiyetini önemsememektir. Kişinin olayları farklı bir açıdan değerlendirmesini sağlamaktadır.
9. Planlamaya Yeniden Odaklanma: Olumsuz yaşantılar ile karşı karşıya kalındığında nasıl bir planlama yapılacağına ve nasıl bir adım atılacağına yönelik düşüncelerdir.

Özetle, bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin çeşitliliği, bireylerin yaşadıkları stresli olaylara nasıl tepki vereceklerini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Bu stratejilerin anlaşılması ve etkin bir şekilde uygulanması, bireylerin duygusal iyiliklerini korumalarına ve olumsuz yaşantılarla baş etmelerine olanak sağlar.

2.10 Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme

Alanyazında, flört şiddetinin ortaya çıkmasına katkıda bulunan birçok kişisel, toplumsal ve ilişkisel faktörü öne sürülmesine rağmen, duygu düzenleme güçlüğünün de bir risk etmeni olduğu görülmektedir. Duyguların bilişsel yollarla düzenlenmesini ifade eden bilişsel duygu düzenleme kavramı da son zamanlarda flört şiddetini etkileyen önemli bir etmendir.

Her birey, duygularını düzenlemek amacıyla farklı stratejileri kullanmaktadır (Akat vd., 2023). Yapılan araştırmalarda duyguların uyumlu veya uyumsuz yollarla düzenlendiği görülmüştür (Chen ve Liao, 2021). Alanyazın, uyumlu bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin şiddet davranışlarını azaltmada, uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin ise şiddet davranışlarını artırmada önemli rollerinin olduğunu belirtmektedir (Gross, 1998).

Birlik (2019) tarafından 623 üniversite öğrencisi ile yürütülen çalışmada, bilişsel duygu düzenlemenin ruminasyon, plana tekrar odaklanma ve kabul boyutlarının flört şiddetini pozitif yönde yordarken; perspektife sokma, pozitif tekrar odaklanma ve felaketleştirme boyutlarının ise flört şiddetini negatif yönde yordadığı tespit edilmiştir.

Bacıoğlu ve Kocabıyık (2020) üniversite öğrencileri ile yürüttüğü çalışma sonucunda, flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkide: diğerlerini suçlama ve felaketleştirme boyutları anlamlı ve negatif ilişkiliyken, ruminasyon, planlamaya yeniden odaklanma ve olumlu yeniden odaklanma arasında pozitif anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Akat, Bakioğlu ve Ercan (2023) tarafından yaşları 18-35 arasında değişen 333 üniversite öğrencisi ile yürütülen araştırma sonucunda erkeklerde ve kadınlarda psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik tutumları ile bilişsel duygu düzenleme boyutlarından diğerlerini suçlama ve felaketleştirme (yıkım) arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Bilişsel duygu düzenleme ile ilgili alanyazında fazla araştırmaya rastlanmadığı için flört şiddeti ve duygu düzenleme becerileri/flört şiddeti ve duygu düzenleme güçlüğü ile ilgili çalışmalara da yer verilmiştir. Başaran (2022) tarafından 18-30 yaş aralığında üniversitelerde öğrenim görmekte olan farklı illerdeki 356 kadın öğrenci ile yürütülen çalışmada, akılcı olmayan inançların psikolojik flört şiddeti uygulamayı pozitif şekilde yordarken, duygu düzenleme becerilerinin ise psikolojik flört şiddeti uygulamayı anlamlı şekilde yordamadığı belirlenmiştir. Bunun yanında, akılcı olmayan inançlar ve duygu düzenleme becerilerinin her ikisinin de psikolojik flört şiddetine maruz kalmayı anlamlı olarak yordamadığı görülmüştür.

Jakupcak, Tull ve Roemer (2005) tarafından yapılan araştırmaya göre, erkeklerin duygularını açıkça ifade etmek istememeleri veya bastırmalarının, özellikle öfke duygusunu deneyimlemelerine yol açtığını ve bu durumun ilişkilerinde şiddeti artıran faktörlerden biri olduğunu göstermektedir.

Bomar (2017) tarafından Rhode Island'da aile içi şiddet suçundan tutuklanmış 237 erkek ile yürütülen çalışmada duygu düzenleme güçlüğü'nün fiziksel ve psikolojik şiddeti pozitif olarak ve anlamlı şekilde yordadığı sonucu elde edilmiştir.

Guzmán-González, Lafontaine ve Levesque (2016) üniversite öğrenci yönelik yürüttüğü araştırmada, romantik bağlanma ile çiftler arasındaki fiziksel şiddet uygulama arasındaki ilişkide duygu düzenleme güçlüğü'nün aracı rolünü araştırmışlardır. Yapılan analize göre, romantik bağlanmanın boyutları (terk edilme kaygısı ve yakınlıktan kaçınma) ile fiziksel şiddet uygulama arasındaki ilişkiye duygu düzenleme güçlüğü'nün aracı olduğu bulunmuştur. Buna göre, terk edilme kaygısı ve yakınlıktan kaçınmanın duygu düzenleme güçlüğü'nü artırdığı, bu durumun ise fiziksel şiddet uygulamayı artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Shorey ve diğerkleri (2015) tarafından üniversite eğitime devam eden ve güncel bir romantik ilişkisi olan 67 erkek öğrenci ile yürütölen araştırmada, duygu düzenleme güçlüğü ile fiziksel şiddet arasında güçlü bir pozitif ilişkinin olduğı belirlenmiştir. Çalışmada ayrıca, duygu düzenleme güçlüğü'nün, olumsuz duygulanımın fiziksel şiddet üzerindeki pozitif etkisini artıran düzenleyici bir role sahip olduğı görölmüşür (Shorey vd., 2015).

Gökkaya (2022) tarafından 16 üniversite öğrencisi (8 deney 8 kontrol) ile yürüttüğü çalışmada, deney grubuna 9 hafta süreyle Flört Şiddetine Yönelik Farkındalık Programı gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, flört şiddetine yönelik farkındalık programına katılan deney grubundaki öğrencilerin, bu programa katılmayan kontrol grubundaki öğrencilere kıyasla duygu düzenleme güçlüğü puan ortalamalarında anlamlı bir azalış olduğı belirlenmiştir.

Yukarıdaki çalışmalarda göröldüğü üzere bilişsel duygu düzenleme ile şiddet davranışları arasında güçlü ilişkiler bulunmakta ve uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejileri kullanımının şiddeti artırdığı gözlenmektedir.

3. BÖLÜM YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Bu araştırmanın araştırma modeli, ilişkisel tarama modelidir. İlişkisel tarama modeli, iki ya da daha fazla değişkenin arasında meydana gelen farklılığın varlığı veya derecesini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu model bir değişkendeki durumun bilinmesi halinde ötekinin kestirilmesine imkan tanımaktadır (Karasar, 2022). Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme bazı değişkenler açısından incelenecektir.

3.2 Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2022 – 2023 / 2023 - 2024 eğitim öğretim yılında Maltepe Üniversitesi'nde okuyan ve kolay ulaşılabilen, mevcut romantik bir ilişki içerisinde bulunan ya da hayatı boyunca en az bir flört ilişkisi olmuş, gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden ve 18 - 25 yaş arası 424 öğrenci oluşturmaktadır. Ölçme araçlarının uygulanabileceği okul belirlenirken seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan uygun veya elverişlilik (convenience sampling) örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüktürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2015). Bu yöntem, araştırmaya hız kazandırmakla birlikte, kolay erişime olanak sağlamaktadır. Uygulama neticesinde mevcut romantik ilişkisi olmayan veya hayatı boyunca en az bir flört ilişkisi olmamış öğrencilerden elde edilen veriler araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine dair bulgular aşağıdaki Tablo 3.1'de bulunmaktadır.

Tablo 3.1'de görüldüğü gibi, katılımcıların % 62,7'si kız ve % 37,3'ü erkektir. Çalışmaya katılan öğrencilerin % 9,7'si 1. sınıf, % 22,4'ü 2. sınıf, % 17,5'i 3. sınıf ve % 50,5'i 4. sınıftır. Güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerin oranları ise % 52,4'tür. Güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerin, % 33'ü 0-6 ay, % 46,4'ü 1-3 yıl, % 12,5'i 3-5 yıl ve % 8'i ise 6 yıl ve üzeri ilişki içerisinde olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 1 Üniversite Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları (N=424)

Değişken	Grup	Frekans Değeri (f)	Yüzde Değeri (%)
Cinsiyet	Kadın	266	62,7
	Erkek	158	37,3
Sınıf Düzeyi	1. sınıf	41	9,7
	2. sınıf	95	22,4
	3. sınıf	74	17,5
	4. sınıf	214	50,5
Güncel romantik ilişki durumu	Var	222	52,4
	Yok	202	47,6
Romantik bir ilişki süresi	0-6 ay	74	33
	1-3 yıl	104	46,4
	3-5 yıl	28	12,5
	6 yıl ve üzeri	18	8,0

3.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmada, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", Gökkaya (2022) tarafından geliştirilen "Flört Şiddeti Ölçeği", ve Garnefski ve Kraaij (2001) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Onat ve Otrar (2010) tarafından yapılan "Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği" kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel bilgi formu

Katılımcılara uygulamak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan ve öğrencilerin kişisel bilgilerini elde etmeyi amaçlayan bir formdur. Bu bağlamda cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu ve ilişki sürelerine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Kişisel Bilgi Formu Ek-5’de sunulmaktadır.

3.3.2. Flört şiddeti ölçeği (FŞÖ)

Flört şiddeti ölçeği Gökkaya (2022) tarafından 18-30 yaş arasındaki 111 üniversite öğrencisi ile geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Bu ölçek gençlerin flört şiddeti davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir.

Flört Şiddeti Ölçeği'nin güvenilirlik analizi kapsamında Cronbach Alfa katsayısı, Spearman Brown, Guttman Split Half ve Kompozit güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Analizler sonucunda Cronbach Alfa katsayısı .89, Spearman Brown .90, Guttman Split Half .90 ve Kompozit güvenilirlik katsayısı .82 olarak hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre ölçek güvenilir bir ölçme aracı olarak bulunmuştur.

Flört Şiddeti Ölçeği, 28 madde ve 4 alt boyuttan oluşmakta olup 5'li derecelendirmeli Likert tipi bir ölçektir. Ölçek maddeleri hiçbir zaman (1 puan), nadiren (2 puan), ara sıra (3 puan), sıklıkla (4 puan), ve çok sık (5 puan) olarak değerlendirilmektedir. 4 alt boyutu, *cinsel şiddet* (21, 25, 28, 30, 45), *fiziksel şiddet* (6, 7, 11, 14, 16, 22, 24, 48), *duygusal şiddet* (9, 13, 17, 23, 26, 31, 35, 36, 39, 44) ve *kontrol davranışından* (1, 2, 3, 4, 8) oluşmaktadır. Ölçeğin tümü ve alt faktörleri ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Bir katılımcının ölçekten alabileceği en az puan 28, en çok alabileceği puan 140 puandır. Ölçeğin tamamından edinilen yüksek puanlar şiddet davranışının yüksek olduğu anlamına gelmektedir (Gökkaya, 2022). Flört Şiddeti Ölçeği Ek-6'da sunulmaktadır.

3.3.3. Bilişsel duygu düzenleme ölçeği (BDDÖ)

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği, insanların olumsuz yaşam olaylarını ve durumlarını deneyimledikten sonra hangi bilişsel stratejilerini kullanacaklarını saptamak amacıyla Garnefski, Kraaij ve Spinhoven (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Onat ve Otrar (2010) tarafından İstanbul İlinde, Marmara Üniversitesi'nin farklı fakültelerindeki 18-33 yaş aralığındaki 466 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir.

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasında, güvenilirlik analizleri, Cronbach alfa katsayısı, iki-yarı test güvenilirliği (Spearman-Brown ve Guttman), madde toplam puan ve madde kalan korelasyon işlemleri ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz sonuçların iç tutarlılık güvenilirliğini tespit etmek için Cronbach Alfa katsayısı .78 olarak

bulunmuştur. Spearman değeri .75 ve Guttman değeri ise .75 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin orijinalindeki Cronbach Alfa değeri ise .67 ile .81 arasında değer almaktadır. Ölçeğin bilişsel duygu düzenleme stratejilerini belirlemek için geçerlilik ve güvenilirlik açısından uygun olduğu görülmüştür.

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği, 36 madde ve 9 alt boyuttan oluşmakta olup 5'li derecelendirmeli Likert tipi bir ölçektir. Ölçek maddeleri bana tamamıyla uygun (5 puan), bana çok uygun (4 puan), bana kısmen uygun (3 puan), bana birazcık uygun (2 puan) ve bana hiç uygun değil (1 puan) olarak değerlendirilmektedir. 9 alt boyutu ise şu şekildedir; *Kendini suçlama* (1, 10, 19, 28), *ruminasyon* (3, 12, 21, 30), *kabul* (2, 11, 20, 29), *planlamaya yeniden odaklanma* (5, 14, 23, 32), *pozitif yeniden odaklanma* (4, 13, 22, 31), *perspektife sokma* (7, 16, 25, 34), *olumlu yeniden değerlendirme* (6, 15, 24, 33), *yıkım (felaketleştirme)* (8, 17, 26, 35) ve *diğerlerini suçlama* (9, 18, 27, 36). Bir katılımcının ölçekten alabileceği en az puan 36, en çok puan 180'dir. Puanlandırma alt boyutlardan elde edilen puanlar ile değerlendirilmektedir. Her alt ölçeğin puanı 4 ile 20 arasında değişebilmekte olup, alt ölçeklerden elde edilen yüksek puan, o alt boyutun belirlediği stratejinin daha çok kullandığını ifade etmektedir. Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Ek-7'te sunulmaktadır.

3.3.4 Ölçeklerin araştırma için güvenilirlik analizleri

Araştırmada yer alan ölçekler ve alt boyut maddelerinin güvenilirlik analizleri için Alfa (α) katsayısının güvenilirliği şu şekilde değerlendirilmiştir:

$0 < \alpha < .40$ ise ölçek / boyut güvenilir değildir.

$40 < \alpha < .60$ ise ölçek / boyut düşük güvenirliliktir.

$60 < \alpha < .80$ ise ölçek / boyut güvenilir.

$80 < \alpha < 1.00$ ise ölçek / boyut yüksek güvenilirdir (Kalaycı, 2006, s. 405).

424 üniversite öğrencisinin katıldığı araştırmada kullanılan ölçeklerin içerdikleri madde sayısı, alt boyutları ve güvenilirlik analizleri Tablo 3.2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Ölçeklerin Güvenirlilik Analizlerine İlişkin Alfa (α) Katsayıları

Ölçek	Alt Boyut	Madde Sayısı	Cronbach's
Flört Şiddeti	Fiziksel Şiddet	8	.81
Ölçeği (FŞÖ)	Cinsel Şiddet	5	.75
	Duygusal Şiddet	10	.86
	Kontrol Davranışı	5	.77
	Toplam	28	.89
Bilişsel Duygu	Kendini Suçlama	4	.70
Düzenleme	Kabul	4	.69
Ölçeği (BDDÖ)	Ruminasyon	4	.78
	Pozitif Yeniden Odaklanma	4	.73
	Planlamaya Yeniden Odaklanma	4	.78
	Olumlu Yeniden Değerlendirme	4	.78
	Perspektife Sokma	4	.73
	Felaketleştirme	4	.76
	Diğerlerini Suçlama	4	.80
	Toplam	36	.89

Yukarıdaki Tablo 3.2’de yer aldığı gibi Flört Şiddeti Ölçeği toplam ($\alpha=.89$) ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Toplam ($\alpha=.89$) için hesaplanan Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları, ölçeklerin bu araştırma için yüksek güvenilir olduğunu göstermektedir. Flört Şiddeti Ölçeği ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği alt boyutlarına ilişkin hesaplanan Cronbach Alfa katsayıları alt boyutlar düzeyinde de ölçeklerin güvenirliklerinin bu araştırma için yeterli olduğunu göstermektedir (Flört Şiddeti Ölçeği alt boyutları için $.75 < \alpha < .86$ ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği alt boyutları için $.69 < \alpha < .80$).

3.4 Verilerin Toplanması

Araştırma verileri Kişisel Bilgi Formu, Flört Şiddeti Ölçeği ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği ile toplanmıştır. Veri toplanmadan önce, veri toplama ölçeklerini geliştiren araştırmacılardan kullanım izinleri alınmıştır (EK-3 ve EK-4). Sonrasında Maltepe Üniversitesi'nden Etik Kurul Kararı (EK-1) alınmıştır. Yaşanan deprem felaketinden dolayı 2022/2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminin çevrimiçi yapılıyor olması nedeniyle söz konusu ölçekler 'Google Forms' vasıtasıyla çevrimiçi ortama uyarlanmıştır. Oluşturulan form, Maltepe Üniversitesi öğrencilerine Yüksek Lisans Enstitüsü sekreterliği aracılığı ile fakülte dekanlıklarına ulaştırılmıştır. 'Google Forms' aracılığıyla 160 veriye erişilmiş olup geçmişte ve güncel olarak flört ilişkisi olmaması ve medeni durumunun evli olarak işaretletmiş olması nedeniyle 9 veri araştırmaya dahil edilmemiş, kalan 151 veri kullanılmıştır.

2023/2024 eğitim öğretim güz dönemi ile birlikte, verilerin toplanması araştırmacı tarafından Maltepe Üniversitesi'nde yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde önce 4 fakülte (İnsan ve Toplum Bilimleri, Hemşirelik, Eğitim ve de Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi) ve meslek yüksek okulundaki bir bölüm (Uçak Teknolojisi) öğretim üyeleri ile görüşerek araştırma hakkında bilgi verilerek veri toplamak için planlama yapılmıştır. Planlanan zamanda derslere girerek öğrencilere araştırmayla ilgili detaylı bilgi verilmiş ve gönüllü öğrencilerden veri toplanmıştır. Yüz yüze toplanan 301 veriden eksik doldurulan ve kriterlere uymayan toplam 28 veri elenmiş, kalan 273 veri kullanılmıştır.

Sonuç olarak, toplanan 461 veriden 37'si elenerek, 151'i çevrimiçi ve 273'ü yüz yüze olmak üzere toplamda 424 veri analiz edilmiştir.

3.5 Verilerin Analizi

Araştırmada üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ile ilişkili bazı değişkenleri gözden geçirmek amacıyla uygulanan ölçeklerden edinilen veriler SPSS 26 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik analizleri (Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak) yapılmıştır.

Araştırmanın amacına bağlı olarak cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu ve romantik ilişki süresi bağımsız değişken, flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme bağımlı değişkenler olarak kabul edilmişlerdir.

Kişisel bilgi formunda yer alan maddelerin ve ölçeklerin betimsel analizleri (standart sapma, maksimum ve minimum puanları) hesaplanmıştır. Verilerin analizine geçmeden normallik sınanması yapılmıştır. Bunun için verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.5 ile +1.5 arasında olması halinde verilerin normal dağılım gösterdiği ve parametrik analizlerin yapılabileceği belirtilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bağımlı değişkenlere ait normallik analizi Tablo 3.3'te ve Tablo 3.4'te yer almaktadır.

Tablo 3. Flört Şiddeti Ölçeğine İlişkin Normallik Analizi

Değişken	Çarpıklık	Basıklık
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	1,768	4,005
Fiziksel şiddet	3,535	15,040
Cinsel şiddet	4,623	28,190
Duygusal şiddet	1,382	2,110
Kontrol davranışı	1,663	3,421

** $p < .001$

Tablo 4. Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeğine İlişkin Normallik Analizi

Değişken	Çarpıklık	Basıklık
Bilişsel Düzenleme Ölçeği (BDÖ)	-,560	1,274
Kendini suçlama	,393	,155
Kabul	,150	-,258
Ruminasyon	-,417	-,376
Pozitif yeniden odaklanma	,100	-,193
Planlamaya yeniden odaklanma	-,594	,199
Olumlu yeniden değerlendirme	-,375	-,226
Perspektife sokma	-,069	-,461
Felaketleştirme	,616	-,135
Diğerlerini suçlama	,475	,139

** $p < .001$

Tablo 3.3'te görüldüğü üzere, Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ) ve alt faktörlerinin basıklık ve çarpıklık değerleri -1,5 ile +1,5 arasında olmadığından verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan, Tablo 3.4'te görüldüğü üzere, Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği (BDDÖ) ve alt faktörlerinin basıklık ve çarpıklık değerleri -1,5 ile +1,5 arasında olduğundan verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Bu çerçevede, Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ) ve alt faktörlerine yönelik analizlerde parametrik olmayan testlerin, Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği (BDDÖ) ve alt faktörlerine yönelik analizlerde ise parametrik testler kullanılmıştır.

Bağımlı değişkenler üzerinde, bağımsız değişkenlerin (öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve romantik bir ilişki süresi) normal dağılım gösterip göstermedikleri ise Tablo 3.5 ve Tablo 3.6'da verilmiştir.

Tablo 5. Flört Şiddeti Ölçeği Toplam Puanlarının Bağımsız Değişkenler Bakımından Normallik Analizi

Değişken	Grup	Çarpıklık	Basıklık
Cinsiyet	Kadın	1,607	3,081
	Erkek	1,101	,686
Sınıf düzeyi	1.sınıf	-,309	-,250
	2.sınıf	1,476	2,189
	3.sınıf	1,433	1,191
	4.sınıf	1,537	2,732
Güncel romantik ilişki durumu	Var	1,509	,163
	Yok	2,699	,325
Romantik ilişki süresi	0-6 ay	1,394	2,329
	1-3 yıl	2,059	5,107
	3-5 yıl	,955	1,034
	6 yıl ve üzeri	,203	-,929

Bağımlı Değişken: Flört Şiddeti

* $p < .05$ ve ** $p < .001$

Tablo 3.5’te öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve romantik bir ilişki süresine göre Flört Şiddeti Ölçeği toplam puanlarının normallik dağılımı gösterip göstermediği özetlenmiştir. Görüldüğü gibi, bağımsız değişkenlerin bazı kategorilerinde (gruplarında) basıklık ve çarpıklık katsayıları -1,5 ile +1,5 arasında olsa da diğer gruplarda bu sınırların aşıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin Flört şiddeti ölçeği puanlarının kıyaslanmasında parametrik olmayan testlerin kullanılması kararlaştırılmıştır.

Tablo 6. Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Toplam Puanlarının Bağımsız Değişkenler Bakımından Normallik Analizi

Değişken	Grup	Çarpıklık	Basıklık
Cinsiyet	Kadın	-,362	,563
	Erkek	-,405	,559
Sınıf düzeyi	1.sınıf	1,344	,992
	2.sınıf	,230	-,126
	3.sınıf	-,335	-,445
	4.sınıf	-,666	1,379
Güncel romantik ilişki durumu	Var	-,380	,163
	Yok	1,021	,325
Romantik ilişki süresi	0-6 ay	-,723	,552
	1-3 yıl	-,240	,696
	3-5 yıl	,201	-,152
	6 yıl ve üzeri	-,697	-,983

Bağımlı Değişken: Bilişsel Duygu Düzenleme

* $p < .05$ ve ** $p < .001$

Tablo 3.6’da öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve romantik bir ilişki süresine göre Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği toplam puanlarının normallik dağılımı gösterip göstermediği özetlenmiştir. Görüldüğü gibi, bağımsız değişkenlerin tüm kategorilerinde (gruplarında) basıklık ve çarpıklık katsayılarının -1,5 ile

+1,5 arasında olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin Bilişsel Duygu Düzenleme  lçeği puanlarının kıyaslamasında parametrik testlerin kullanılması kararlaştırılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler ile ilgili yukarıda sunulan normallik analizi dikkate alınarak aşağıdaki analizler yapılmıştır:

1. Katılımcıların demografik özelliklerini belirtmek için, değişkenlerinin frekans (N), yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.
2. Flört şiddeti  l eği (Fş ) ve alt faktörlerine yönelik analizlerde, veriler normal dağılım göstermediğinden, parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Bu kapsamda,  niversite  ğrencilerinin cinsiyet ve güncel romantik ilişki durumuna göre flört şiddeti  l eği puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Üniversite  ğrencilerinin sınıf düzeyi ve romantik ilişki sürelerine göre flört şiddeti  l eği puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla Kruskal Wallis H Testi yapılmıştır. Anlamlı farklılıklar olduğunda, hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemek için Mann-Whitney U testi kullanılarak post-hoc alt grup analizleri gerçekleştirilmiştir (Cleophas ve Zwinderman, 2016).
3. Bilişsel Duygu Düzenleme (BDÖ) ve alt faktörlerine yönelik analizlerde, veriler normal dağılım gösterdiğinden, parametrik testler kullanılmıştır. Bu kapsamda,  niversite  ğrencilerinin cinsiyet ve güncel romantik ilişki durumuna göre bilişsel duygu düzenleme  l eği puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla t-testi yapılmıştır. Üniversite  ğrencilerinin sınıf düzeyine göre bilişsel duygu düzenleme  l eği puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla ANOVA analizi yapılmıştır. Veriler normal dağılım gösterse de, grup büyüklükleri 30'un altında olduğundan, romantik ilişki sürelerine göre Bilişsel Duygu Düzenleme  l eği puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla Kruskal Wallis H Testi yapılmıştır. Anlamlı farklılıklar olduğunda, hangi gruplar arasında farklılık olduğunu tespit için Mann-Whitney U testi kullanılarak post-hoc alt grup analizleri gerçekleştirilmiştir (Cleophas ve Zwinderman, 2016).

4. Flört şiddeti ile bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkilerin incelenmesinde verilerin normal dağılım sergilemediği için *Spearman Korelasyon* testi kullanılmıştır. Korelasyon katsayısı; 0.70-1.00 arası ise yüksek düzey, 0.30-0.70 arası orta ve 0.00-0.30 arası düşük düzeyde bir ilişki olarak değerlendirilmiştir (Büyüköztürk, 2020). Korelasyon katsayısının işareti ($\pm$) ise özellikler arasındaki ilişkinin yönü hakkında bilgi vermektedir.
5. İstatiksel hesaplamalar yapılırken anlamlılık düzeyi .05 olarak ele alınmıştır. Anlamlılık değeri, .05'ten küçük bulunduğunda bağımsız değişkenlerin grupları (kategorileri) arasındaki farklılıklar ve ilişkiler “anlamlı” olarak kabul edilmiş ve sonuçlar buna göre rapor edilmiştir.

4. BÖLÜM BULGULAR

Bu bölümde, öncelikle üniversite öğrencilerinin flört şiddeti puanları ve bilişsel duygu düzenleme puanları arasında cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve ilişki süresine göre anlamlı fark olup olmadığına bakılacak ve daha sonra üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme puanları arasındaki ilişki incelenecektir. Bulgular ve bunlara ait sonuçlar, tablolar halinde, açıklamaları ile beraber aşağıda yer verilmiştir.

4.1 Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Ölçeklerden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimleyici İstatistikler

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerine uygulanan ölçek ve alt boyutlarına ilişkin puanları için yapılan betimleyici istatistiklerin sonuçları sunulmuştur (Tablo 4.1).

Tablo 7. Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeklerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimleyici İstatistikler (N=424)

Değişken	Min.	Maks.	$\bar{X}$	ss
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	28	140	40,42	10,96
Fiziksel şiddet	8	28	9,12	2,66
Cinsel şiddet	5	22	5,63	1,74
Duygusal şiddet	10	44	17,14	6,29
Kontrol davranışı	5	24	8,52	3,66
Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği (BDÖ)	36	180	107,23	17,52
Kendini suçlama	4	20	11,00	3,05
Kabul	4	20	10,98	3,38
Ruminasyon	4	20	14,53	3,57
Pozitif yeniden odaklanma	4	20	11,20	3,46
Planlamaya yeniden odaklanma	4	20	15,02	3,31
Olumlu yeniden değerlendirme	4	20	14,09	3,47
Perspektife sokma	4	20	11,83	3,51
Felaketleştirme	4	20	9,21	3,77
Diğerlerini suçlama	4	20	9,38	3,41

Flört Şiddeti Ölçeğinden alabileceği en az puan 28, en çok alabileceği puan 140 puandır. Ölçek puanındaki artış üniversite öğrencilerinin flört şiddeti davranış düzeyinin arttığını, düşük olması ise flört şiddeti davranış düzeyinin azaldığını göstermektedir. Tablo 4.1’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan üniversite öğrencileri için hesaplanan ortalama puan ($\bar{X}_{\text{Flört Şiddeti}} = 40,42 \pm 10,96$) olduğu belirlenmiştir.

Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeğinden alınabilecek toplam puan 36 ile 180 arasında değişmektedir. Ölçek puanındaki artış üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenleme stratejilerini kullanma düzeyinin arttığını, düşük olması ise azaldığını oraya koymaktadır. Tablo 4.1’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan üniversite öğrencileri için hesaplanan ortalama puan ($\bar{X}_{\text{Bilişsel Duygu Düzenleme}} = 107,23 \pm 17,52$) olduğu belirlenmiştir.

4.2 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklaşmasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört şiddeti puanlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve romantik ilişki süresi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı bu bölümde incelenmiş ve sonuçları aşağıda, sırasıyla sunulmuştur.

Tablo 8. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklaşmasına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Mann-Whitney U Testi	
					U	p
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	Kadın	266	216,88	57689,5	19849,50	0,339
	Erkek	158	205,13	32410,5		
Fiziksel şiddet	Kadın	266	222,64	59223,5	18315,50	0,005**
	Erkek	158	195,42	30876,5		
Cinsel şiddet	Kadın	266	197,36	52498	16987,00	0,000**
	Erkek	158	237,99	37602		
Duygusal şiddet	Kadın	266	227,52	60521,5	17017,50	0,001**
	Erkek	158	187,21	29578,5		
Kontrol davranışı	Kadın	266	201,99	53730	18219,00	0,021*
	Erkek	158	230,19	36370		

* $p < .05$ ve ** $p < .001$

Üniversite öğrencilerinin cinsiyet açısından flört şiddeti puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları yukarıda, Tablo 4.2’de

verilmiştir. Buna göre; flört şiddeti ölçeği toplam puanının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur ($U=19849,50$; $p>.05$). Fiziksel şiddet boyutunda, kadın öğrencilerin sıra ortalamasının erkek öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek olduğu oraya konmuştur ($U=18315,50$; $p<.01$) (Sıra ortalaması kadın=222,64 ve Sıra ortalaması erkek=195,42). Cinsel şiddet boyutunda, erkek öğrencilerin sıra ortalamasının, kadın öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülmüştür ($U=16987,00$; $p<.01$) (Sıra ortalaması kadın=197,36 ve Sıra ortalaması erkek=237,99). Duygusal şiddet boyutunda, kadın öğrencilerin sıra ortalamasının, erkek öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($U=17017,50$; $p<.01$) (Sıra ortalaması kadın=227,52 ve Sıra ortalaması erkek=187,21). Kontrol davranışı boyutunda, erkek öğrencilerin sıra ortalamasının, kadın öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($U=18219,00$; $p<.05$) (Sıra ortalaması kadın=201,99 ve Sıra ortalaması erkek=230,19).

Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Sınıf Düzeyleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları (N=424)

Ölçekler ve faktörleri	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Kruskal-Wallis Testi		
				χ^2	sd	p
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	1.sınıf	41	245,24	4,21	3	0,240
	2.sınıf	95	211,19			
	3.sınıf	74	196,51			
	4.sınıf	214	212,34			
Fiziksel şiddet	1.sınıf	41	225,89	6,49	3	0,090
	2.sınıf	95	229,79			
	3.sınıf	74	195,21			
	4.sınıf	214	208,24			
Cinsel şiddet	1.sınıf	41	223,77	1,27	3	0,737
	2.sınıf	95	213,19			
	3.sınıf	74	217,16			
	4.sınıf	214	208,43			
Duygusal şiddet	1.sınıf	41	236,61	4,06	3	0,255
	2.sınıf	95	198,37			
	3.sınıf	74	200,51			
	4.sınıf	214	218,30			
Kontrol davranışı	1.sınıf	41	217,13	5,30	3	0,151
	2.sınıf	95	233,95			
	3.sınıf	74	191,96			
	4.sınıf	214	209,19			

* $p<.05$ ve ** $p<.001$

Üniversite öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre, flört şiddeti puanlarının farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları Tablo 4.3'de

verilmiştir. Buna göre; öğrencilerin sınıf düzeylerine göre, flört şiddeti ölçeği toplam ($\chi^2_{(3)}=4,21$; $p>.05$), fiziksel şiddet ($\chi^2_{(3)}=6,49$; $p>.05$), cinsel şiddet ($\chi^2_{(3)}=1,27$; $p>.05$), duygusal şiddet ($\chi^2_{(3)}=4,06$; $p>.05$) ve kontrol davranışı ($\chi^2_{(3)}=5,30$; $p>.05$) puanlarında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

Tablo 10. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Güncel Romantik İlişki Durumu Açısından Farklılaşmasına İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Güncel romantik ilişki	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Mann-Whitney U Testi	
					U	p
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	Var	222	221,14	49093,00	20504,00	0,128
	Yok	202	203,00	41007,00		
Fiziksel şiddet	Var	222	212,18	47105,00	22352,00	0,944
	Yok	202	212,85	42995,00		
Cinsel şiddet	Var	222	215,71	47887,00	21710,00	0,445
	Yok	202	208,98	42213,00		
Duygusal şiddet	Var	222	218,45	48495,00	21102,00	0,294
	Yok	202	205,97	41605,00		
Kontrol davranışı	Var	222	222,18	49323,50	20273,50	0,085
	Yok	202	201,86	40776,50		

* $p<.05$ ve ** $p<.001$

Üniversite öğrencilerinin güncel romantik ilişkileri açısından flört şiddeti puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları yukarıda, Tablo 4.4'te verilmiştir. Buna göre; güncel romantik ilişkisi olan ve olmayan öğrencilerin, flört şiddeti ölçeği toplam ($U=20504,00$; $p>.05$), fiziksel şiddet ($U=22352,00$; $p>.05$), cinsel şiddet ($U=21710,00$; $p>.05$), duygusal şiddet ($U=21102,00$; $p>.05$) ve kontrol davranışı ($U=20273,50$; $p>.05$) puanlarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 11. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Puanlarının Romantik İlişki Süreleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Romantik ilişki süresi	n	Sıra ort.	Kruskal-Wallis Testi			
				χ^2	sd	p	Farklı Gruplar
Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	(A) 0-6 ay	74	112,83	11,24	3	0,009**	D > B
	(B) 1-3 yıl	104	100,96				
	(C) 3-5 yıl	28	131,32				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	148,53				
Fiziksel şiddet	(A) 0-6 ay	74	116,55	2,56	3	0,465	-
	(B) 1-3 yıl	104	106,74				
	(C) 3-5 yıl	28	117,09				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	122,00				
Cinsel şiddet	(A) 0-6 ay	74	108,60	6,44	3	0,092	-
	(B) 1-3 yıl	104	108,15				
	(C) 3-5 yıl	28	125,39				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	133,61				
Duygusal şiddet	(A) 0-6 ay	74	113,95	6,57	3	0,087	-
	(B) 1-3 yıl	104	103,02				
	(C) 3-5 yıl	28	127,46				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	138,00				
Kontrol davranışı	(A) 0-6 ay	74	110,47	10,24	3	0,017*	D > B
	(B) 1-3 yıl	104	103,33				
	(C) 3-5 yıl	28	126,77				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	151,64				

*p<.05 ve ** p<.001.

Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre, flört şiddeti puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları Tablo 4.5’de verilmiştir. Flört şiddeti ölçeği toplam puanının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre anlamlı farklılık görülmüştür ($\chi^2_{(3)}=11,24$; $p<.01$). Post hoc analizi sonuçları Tablo 4.6’da yer almaktadır.

Bunun yanında, öğrencilerin romantik ilişki sürelerine göre, fiziksel şiddet ($\chi^2_{(3)}=2,56$; $p>.05$), cinsel şiddet ($\chi^2_{(3)}=6,44$; $p>.05$) ve duygusal şiddet ($\chi^2_{(3)}=6,57$; $p>.05$) puanlarında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Diğer taraftan, kontrol davranışı puanının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($\chi^2_{(3)}=10,24$; $p<.05$).

Tablo 12. Flört Şiddeti Ölçeği Toplam Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)

Grup-1	Grup-2	U	p
1-3 yıl	0-6 ay	11,870	1,000
1-3 yıl	3-5 yıl	-30,360	,166
1-3 yıl	6 yıl ve üzeri	-47,566	,024*
0-6 ay	3-5 yıl	-18,490	1,000
0-6 ay	6 yıl ve üzeri	-35,697	,216
3-5 yıl	6 yıl ve üzeri	-17,206	1,000

*p<.05

Post hoc Maan-Whitney U Testi analizi sonuçları, romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin sıra ortalamalarının, romantik ilişki süresi 1-3 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir (Sıra ortalaması 6 yıl ve üzeri=148,53 ve Sıra ortalaması 1-3 yıl=100,96). Diğer taraftan, kontrol davranışı puanının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($\chi^2_{(3)}=10,24$; p<.05). Hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemek için Mann-Whitney U testi kullanılarak gerçekleştirilen post-hoc analizi sonuçları Tablo 4.7’de yer almaktadır.

Tablo 13. Kontrol Davranışı Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post-Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)

Grup-1	Grup-2	U	p
1-3 yıl	0-6 ay	7,146	1,000
1-3 yıl	3-5 yıl	-23,441	,521
1-3 yıl	6 yıl ve üzeri	-48,312	,020*
0-6 ay	3-5 yıl	-16,295	1,000
0-6 ay	6 yıl ve üzeri	-41,166	,089
3-5 yıl	6 yıl ve üzeri	-24,871	1,000

*p<.05

Post hoc analizi sonuçları, romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin sıra ortalamalarının, romantik ilişki süresi 1-3 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir (Sıra ortalaması 6 yıl ve üzeri=151,64 ve Sıra ortalaması 1-3 yıl=103,33).

4.3 Üniversite Öğrencilerinin Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenleme ölçeği puanlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, güncel romantik ilişki durumu ve romantik ilişki süresi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı bu bölümde incelenmiş ve sonuçları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 14. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	Levene testi		T testi	
					F	p	t	p
Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	Kadın	266	116,00	17,51	0,61	0,435	0,43	0,667
	Erkek	158	115,20	20,08				
Kendini suçlama	Kadın	266	10,86	3,16	0,42	0,519	-1,21	0,227
	Erkek	158	11,23	2,85				
Kabul	Kadın	266	11,01	3,43	0,15	0,696	0,22	0,826
	Erkek	158	10,94	3,30				
Ruminasyon	Kadın	266	15,21	3,36	0,36	0,547	5,27	0,000**
	Erkek	158	13,38	3,62				
Olumlu yeniden odaklanma	Kadın	266	11,15	3,60	3,27	0,071	-0,42	0,678
	Erkek	158	11,29	3,22				
Planlamaya yeniden odaklanma	Kadın	266	14,83	3,21	0,03	0,869	-1,49	0,137
	Erkek	158	15,33	3,45				
Olumlu yeniden değerlendirme	Kadın	266	14,03	3,42	0,11	0,74	-0,49	0,622
	Erkek	158	14,20	3,57				
Perspektife sokma	Kadın	266	12,01	3,45	0,08	0,781	1,42	0,157
	Erkek	158	11,51	3,59				
Felaketleştirme	Kadın	266	9,23	3,65	2,60	0,108	-0,19	0,849
	Erkek	158	9,30	4,26				
Diğerlerini suçlama	Kadın	266	9,39	3,29	1,13	0,288	0,08	0,936
	Erkek	158	9,37	3,62				

* $p < .05$ ve ** $p < .001$

Üniversite öğrencilerinin cinsiyet açısından bilişsel duygu düzenleme ölçeği puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan T testi sonuçları yukarıda, Tablo 4.8’de verilmiştir. Buna göre; üniversite öğrencilerinin, bilişsel duygu düzenleme toplam ($t_{(424)}=0,43$; $p>.05$), kendini suçlama ($t_{(424)}=-1,21$; $p>.05$), kabul ($t_{(424)}=0,22$; $p>.05$), olumlu yeniden odaklanma ($t_{(424)}=-0,42$; $p>.05$), plan yapmaya yeniden odaklanma ($t_{(424)}=-1,49$; $p>.05$), olumlu yeniden değerlendirme ($t_{(424)}=-0,49$; $p>.05$), perspektife

sokma ($t_{(424)}=1,42$; $p>.05$), felaketleştirme ($t_{(424)}=-0,19$; $p>.05$) ve diğerlerini suçlama ($t_{(424)}=0,08$; $p>.05$) puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Diğer taraftan, üniversite öğrencilerinin ruminasyon puanlarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t_{(424)}=5,27$; $p<.05$). Buna göre, kız öğrencilerin ruminasyon puanlarının ($\bar{x}=15,21$; $ss=3,36$), erkek öğrencilerin puanlarından ($\bar{x}=13,38$; $ss=3,62$) anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 15. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Sınıf Düzeyleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları (N=424)

Değişken		Kareler Toplamı	sd	Kare Ortalaması	F	p
Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	Gruplar arası	509,634	3	169,878	,55	,647
	Grup içi	129396,250	420	308,086		
	Toplam	129905,884	423			
Kendini suçlama	Gruplar arası	22,576	3	7,525	,81	,491
	Grup içi	3919,415	420	9,332		
	Toplam	3941,991	423			
Kabul	Gruplar arası	15,082	3	5,027	,44	,726
	Grup içi	4822,682	420	11,483		
	Toplam	4837,764	423			
Ruminasyon	Gruplar arası	38,103	3	12,701	1,00	,393
	Grup içi	5341,557	420	12,718		
	Toplam	5379,660	423			
Olumlu yeniden odaklanma	Gruplar arası	62,990	3	20,997	1,77	,153
	Grup içi	4996,970	420	11,898		
	Toplam	5059,960	423			
Planlamaya yeniden odaklanma	Gruplar arası	66,681	3	22,227	2,04	,107
	Grup içi	4567,168	420	10,874		
	Toplam	4633,849	423			
Olumlu yeniden değerlendirme	Gruplar arası	85,360	3	28,453	2,38	,069
	Grup içi	5020,867	420	11,954		
	Toplam	5106,226	423			
Perspektife sokma	Gruplar arası	8,536	3	2,845	,23	,875
	Grup içi	5190,549	420	12,358		
	Toplam	5199,085	423			
Felaketleştirme	Gruplar arası	42,485	3	14,162	,99	,395
	Grup içi	5981,833	420	14,242		
	Toplam	6024,318	423			
Diğerlerini suçlama	Gruplar arası	6,942	3	2,314	,20	,898
	Grup içi	4915,396	420	11,703		
	Toplam	4922,337	423			

Üniversite öğrencilerinin sınıf düzeyleri açısından bilişsel duygu düzenleme ölçeği puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan ANOVA testi sonuçları yukarıda,

Tablo 4.9’da verilmiştir. Buna göre; farklı sınıflardaki öğrencilerin, bilişsel duygu düzenleme toplam ($F=0,55$; $p>.05$), kendini suçlama ($F=0,81$; $p>.05$), kabul ($F=0,44$; $p>.05$), ruminasyon ($F=1,00$; $p>.05$), olumlu yeniden odaklanma ($F=1,77$; $p>.05$), plan yapmaya yeniden odaklanma ($F=2,04$; $p>.05$), olumlu yeniden değerlendirme ($F=2,38$; $p>.05$), perspektife sokma ($F=0,23$; $p>.05$), felaketleştirme ($F=0,99$; $p>.05$) ve diğerlerini suçlama ($F=0,20$; $p>.05$) puanlarında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

Tablo 16. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Güncel Romantik İlişki Durumu Açısından Farklılaşmasına İlişkin T Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Güncel romantik ilişki	n	$\bar{X}$	ss	Levene testi		T testi	
					F	p	t	p
Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	Var	222	105,66	17,64	,12	,727	-1,95	,052
	Yok	202	108,97	17,28				
Kendini suçlama	Var	222	10,73	3,03	,00	,989	-1,88	,060
	Yok	202	11,29	3,06				
Kabul	Var	222	10,62	3,34	,26	,611	-2,31	,022*
	Yok	202	11,37	3,39				
Ruminasyon	Var	222	14,47	3,60	,30	,587	-,34	,738
	Yok	202	14,59	3,53				
Olumlu yeniden odaklanma	Var	222	10,98	3,42	,17	,677	-1,37	,173
	Yok	202	11,44	3,50				
Planlamaya yeniden odaklanma	Var	222	15,11	3,27	,01	,947	,61	,542
	Yok	202	14,92	3,36				
Olumlu yeniden değerlendirme	Var	222	14,22	3,46	,03	,865	,79	,433
	Yok	202	13,96	3,50				
Perspektife sokma	Var	222	11,75	3,43	,51	,475	-,48	,633
	Yok	202	11,91	3,60				
Felaketleştirme	Var	222	8,81	3,71	,27	,601	-2,32	,021*
	Yok	202	9,65	3,81				
Diğerlerini suçlama	Var	222	8,97	3,23	1,44	,230	-2,65	,008**
	Yok	202	9,84	3,56				

* $p < .05$ ve ** $p < .001$

Üniversite öğrencilerinin güncel romantik ilişki durumu açısından bilişsel duygu düzenleme ölçeği puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan T testi sonuçları yukarıda, Tablo 4.10’da verilmiştir.

Buna göre; üniversite öğrencilerinin, bilişsel duygu düzenleme toplam ($t_{(424)}=-1,95$; $p>0,05$), kendini suçlama ($t_{(424)}=-1,88$; $p>.05$), ruminasyon ($t_{(424)}=-0,34$; $p>.05$), olumlu yeniden odaklanma ($t_{(424)}=-1,37$; $p>.05$), plan yapmaya yeniden odaklanma ($t_{(424)}=0,61$; $p>.05$), olumlu yeniden değerlendirme ($t_{(424)}=0,79$; $p>.05$) ve perspektife sokma ($t_{(424)}=-0,48$; $p>.05$) puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

Kabul boyutunda güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=11,37$; $ss=3,39$) güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerin puanlarından ($\bar{x}=10,62$; $ss=3,34$) anlamlı olarak yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($t_{(424)}=-2,31$; $p<.05$).

Bunun yanında, felaketleştirme boyutunda güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=9,65$; $ss=3,81$) güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerin puanlarından ($\bar{x}=8,81$; $ss=3,71$) anlamlı olarak yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir ($t_{(424)}=-2,32$; $p<.05$).

Ayrıca, diğerlerini suçlama boyutunda güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin puanlarının ($\bar{x}=9,84$; $ss=3,56$) güncel romantik ilişkisi olan öğrencilerin puanlarından ($\bar{x}=8,97$; $ss=3,23$) anlamlı olarak yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir ($t_{(424)}=-2,65$; $p<.001$).

Tablo 17. Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Romantik İlişki Süreleri Açısından Farklılaşmasına İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları (N=424)

Ölçek ve faktörleri	Romantik ilişki süresi	n	Sıra ort.	Kruskal Wallis H Testi			
				χ^2	sd	p	Farklı Gruplar
Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	(A) 0-6 ay	74	110,84	3,04	3	,385	-
	(B) 1-3 yıl	104	110,58				
	(C) 3-5 yıl	28	107,75				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	137,83				
Kendini suçlama	(A) 0-6 ay	74	115,21	12,17	3	,007**	D > C
	(B) 1-3 yıl	104	112,57				
	(C) 3-5 yıl	28	81,80				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	148,69				
Kabul	(A) 0-6 ay	74	118,67	4,23	3	,238	-
	(B) 1-3 yıl	104	111,79				
	(C) 3-5 yıl	28	91,48				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	123,94				
Ruminasyon	(A) 0-6 ay	74	105,79	2,71	3	,439	-
	(B) 1-3 yıl	104	111,93				
	(C) 3-5 yıl	28	120,46				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	130,97				
Olumlu yeniden odaklanma	(A) 0-6 ay	74	115,82	1,55	3	,671	-
	(B) 1-3 yıl	104	106,94				
	(C) 3-5 yıl	28	119,66				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	119,86				
Planlamaya yeniden odaklanma	(A) 0-6 ay	74	108,50	1,51	3	,680	-
	(B) 1-3 yıl	104	112,79				
	(C) 3-5 yıl	28	125,30				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	107,33				
Olumlu yeniden değerlendirme	(A) 0-6 ay	74	114,75	4,88	3	,181	-
	(B) 1-3 yıl	104	104,90				
	(C) 3-5 yıl	28	134,80				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	112,44				
Perspektife sokma	(A) 0-6 ay	74	108,82	1,94	3	,585	-
	(B) 1-3 yıl	104	109,98				
	(C) 3-5 yıl	28	125,84				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	121,44				
Felaketleştirme	(A) 0-6 ay	74	109,28	5,26	3	,154	-
	(B) 1-3 yıl	104	119,29				
	(C) 3-5 yıl	28	89,61				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	122,08				
Diğerlerini suçlama	(A) 0-6 ay	74	107,89	1,54	3	,673	-
	(B) 1-3 yıl	104	112,85				
	(C) 3-5 yıl	28	112,89				
	(D) 6 yıl ve üzeri	18	128,86				

* $p < .05$ ve ** $p < .001$.

Üniversite romantik ilişki süreleri açısından bilişsel duygu düzenleme ölçeği puanlarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan Kruskal Wallis H testi sonuçları yukarıda, Tablo 4.11’de verilmiştir.

Öğrencilerin romantik ilişki sürelerine göre, ölçek toplamı ($\chi^2_{(3)}=3,04$; $p>.05$), kabul ($\chi^2_{(3)}=4,23$; $p>.05$), ruminasyon ($\chi^2_{(3)}=2,71$; $p>.05$), olumlu yeniden odaklanma ($\chi^2_{(3)}=1,55$; $p>.05$), planlamaya yeniden odaklanma ($\chi^2_{(3)}=1,51$; $p>.05$), olumlu yeniden değerlendirme ($\chi^2_{(3)}=4,88$; $p>.05$), perspektife sokma ($\chi^2_{(3)}=1,94$; $p>.05$), felaketleştirme ($\chi^2_{(3)}=5,26$; $p>.05$) ve diğerlerini suçlama ($\chi^2_{(3)}=1,54$; $p>.05$) puanlarında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

Diğer taraftan, kendini suçlama puanının üniversite öğrencilerinin romantik ilişki sürelerine göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($\chi^2_{(3)}=12,17$; $p<.01$). Hangi gruplar arasında farklılık olduğunu belirlemek için Mann-Whitney U testi kullanılarak gerçekleştirilen post-hoc analizi sonuçları Tablo 4.12’de yer almaktadır.

Tablo 18. Kendini Suçlama Puanının Romantik İlişki Süreleri Açısından Gruplar Arasında Kıyaslanmasına İlişkin Post Hoc Mann-Whitney U Testi Sonuçları (N=424)

Grup-1	Grup-2	U	p
3-5 yıl	1-3 yıl	30,769	,149
3-5 yıl	0-6 ay	33,406	,117
3-5 yıl	6 yıl ve üzeri	-66,891	,004*
1-3 yıl	0-6 ay	2,637	1,000
1-3 yıl	6 yıl ve üzeri	-36,122	,168
0-6 ay	6 yıl ve üzeri	-33,485	,288

* $p<.05$

Post hoc Mann-Whitney U testi analizi sonuçları, romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin sıra ortalamalarının, romantik ilişki süresi 3-5 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir (Sıra ortalaması 6 yıl ve üzeri=148,69 ve Sıra ortalaması 3-5 yıl=81,80).

4.4 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Ölçeği ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine Yönelik Bulgular

Bu bölümde, üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ölçeği toplam ve alt boyutları puanları ile bilişsel duygu düzenleme toplam ve alt boyutları puanları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik yapılan test sonuçları Tablo 4.13’te gösterilmiştir.

Tablo 19. Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti, Alt Boyutları ve Bilişsel Duygu Düzenleme, Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	Kat say ı	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
(1) Flört Şiddeti Ölçeği (FŞÖ)	ρ	1,000	,563**	,409**	,903**	,671**	,125*	0,077	0,082	0,085	0,018	-0,073	-0,027	0,034	,191**	,279**
	p		0,000	0,000	0,000	0,000	0,010	0,115	0,090	0,081	0,718	0,135	0,573	0,485	0,000	0,000
(2) Fiziksel şiddet	ρ	,563**	1,000	,183**	,463**	,257**	0,058	0,019	-0,004	-0,021	0,044	-0,061	-0,039	0,003	,128**	,179**
	p	0,000		0,000	0,000	0,000	0,237	0,695	0,930	0,669	0,364	0,209	0,429	0,954	0,008	0,000
(3) Cinsel şiddet	ρ	,409**	,183**	1,000	,309**	,225**	0,044	0,076	0,076	0,016	-0,055	-0,089	-,097*	-,046	,141**	,132**
	p	0,000	0,000		0,000	0,000	0,362	0,121	0,116	0,748	0,260	0,068	0,046	0,344	0,004	0,006
(4) Duygusal şiddet	ρ	,903**	,463**	,309**	1,000	,388**	,103*	0,077	,098*	,144**	-0,013	-0,074	-0,049	-0,018	,147**	,251**
	p	0,000	0,000	0,000		0,000	0,035	0,113	0,043	0,003	0,795	0,128	0,310	0,715	0,002	0,000
(5) Kontrol davranışı	ρ	,671**	,257**	,225**	,388**	1,000	,135**	0,056	-0,006	0,030	0,066	-0,001	0,052	,130**	,177**	,220**
	p	0,000	0,000	0,000	0,000		0,005	0,248	0,897	0,541	0,176	0,981	0,287	0,007	0,000	0,000
(6) Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği	ρ	,125*	0,058	0,044	,103*	,135**	1,000	,537**	,562**	,549**	,574**	,502**	,499**	,670**	,510**	,516**
	p	0,010	0,237	0,362	0,035	0,005		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
(7) Kendini suçlama	ρ	0,077	0,019	0,076	0,077	0,056	,537**	1,000	,539**	,377**	,106*	,117*	0,030	,168**	,375**	,203**
	p	0,115	0,695	0,121	0,113	0,248	0,000		0,000	0,000	0,029	0,016	0,536	0,001	0,000	0,000
(8) Kabul	ρ	0,082	-0,004	0,076	,098*	-0,006	,562**	,539**	1,000	,341**	,181**	-0,003	0,024	,271**	,364**	,214**
	p	0,090	0,930	0,116	0,043	0,897	0,000	0,000		0,000	0,000	0,954	0,618	0,000	0,000	0,000
(9) Ruminasyon	ρ	0,085	-0,021	0,016	,144**	0,030	,549**	,377**	,341**	1,000	0,064	,243**	,121*	,199**	,333**	,198**
	p	0,081	0,669	0,748	0,003	0,541	0,000	0,000	0,000		0,189	0,000	0,013	0,000	0,000	0,000
(10) Olumlu yeniden odaklanma	ρ	0,018	0,044	-0,055	-0,013	0,066	,574**	,106*	,181**	0,064	1,000	,375**	,461**	,471**	0,068	,230**
	p	0,718	0,364	0,260	0,795	0,176	0,000	0,029	0,000	0,189		0,000	0,000	0,000	0,161	0,000
(11) Planlanmaya yeniden odaklanma	ρ	-0,073	-0,061	-0,089	-0,074	-0,001	,502**	,117*	-0,003	,243**	,375**	1,000	,662**	,334**	-0,066	0,020
	p	0,135	0,209	0,068	0,128	0,981	0,000	0,016	0,954	0,000	0,000		0,000	0,000	0,175	0,687
(12) Olumlu yeniden değerlendirme	ρ	-0,027	-0,039	-,097*	-0,049	0,052	,499**	0,030	0,024	,121*	,461**	,662**	1,000	,502**	-,156**	0,055
	p	0,573	0,429	0,046	0,310	0,287	0,000	0,536	0,618	0,013	0,000	0,000		0,000	0,001	0,260
(13) Perspektife sokma	ρ	0,034	0,003	-0,046	-0,018	,130**	,670**	,168**	,271**	,199**	,471**	,334**	,502**	1,000	,204**	,280**
	p	0,485	0,954	0,344	0,715	0,007	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000
(14) Felaketleştirme	ρ	,191**	,128**	,141**	,147**	,177**	,510**	,375**	,364**	,333**	0,068	-0,066	-,156**	,204**	1,000	,504**
	p	0,000	0,008	0,004	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,161	0,175	0,001	0,000		0,000
(15) Diğerlerini suçlama	ρ	,279**	,179**	,132**	,251**	,220**	,516**	,203**	,214**	,198**	,230**	0,020	0,055	,280**	,504**	1,000
	p	0,000	0,000	0,006	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,687	0,260	0,000	0,000	

* $p < .05$ ve ** $p < .001$, ρ : Spearman Rho Korelasyon katsayısı

Üniversite öğrencilerinin fiziksel şiddet puanları ile felaketleştirme ($\rho=0,128$; $p<.01$) ve diğerlerini suçlama ($\rho=0,179$; $p<.001$) puanları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları artarsa, fiziksel şiddet puanlarının da artacağı görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin cinsel şiddet puanları ile felaketleştirme ($\rho=0,141$; $p<.01$) ve diğerlerini suçlama ($\rho=0,132$; $p<.01$) puanları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Ayrıca, üniversite öğrencilerinin cinsel şiddet puanları ile olumlu yeniden değerlendirme puanları arasında düşük düzeyde negatif ilişki bulunmuştur ($\rho=-0,097$; $p<.05$). Bu bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları artarsa, cinsel şiddet puanlarının artacağı; olumlu yeniden değerlendirme puanları artarsa da, cinsel şiddet puanlarının azalacağı görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin duygusal şiddet puanları ile bilişsel duygu düzenleme toplamı ($\rho=0,103$; $p<.05$), kabul ($\rho=0,098$; $p<.05$), ruminasyon ($\rho=0,144$; $p<.01$), felaketleştirme ($\rho=0,147$; $p<.01$) ve diğerlerini suçlama ($\rho=0,251$; $p<.001$) puanları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre, üniversite öğrencilerinin kabul, ruminasyon, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları artarsa, duygusal şiddet puanlarının da artacağı görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin kontrol davranışı puanları ile bilişsel duygu düzenleme toplamı ($\rho=0,135$; $p<.001$), perspektife sokma ($\rho=0,130$; $p<.01$), felaketleştirme ($\rho=0,177$; $p<.001$) ve diğerlerini suçlama ($\rho=0,220$; $p<.001$) puanları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, üniversite öğrencilerinin perspektife sokma, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları artarsa, duygusal şiddet puanlarının da artacağı görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti toplam puanları ile bilişsel duygu düzenleme toplamı ($\rho=0,125$; $p<.05$), felaketleştirme ($\rho=0,191$; $p<.001$) ve diğerlerini suçlama ($\rho=0,279$; $p<.001$) puanları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, üniversite öğrencilerinin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları artarsa, flört şiddeti puanlarının da artacağı görülmektedir.

5. BÖLÜM TARTIŞMA

Bu bölümde yapılan analiz bulguları yorumlanacaktır. Araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin, flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme düzeylerinin bazı değişkenler (cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu, ilişki süresi) açısından incelemektir. İlk olarak üniversite öğrencilerinde flört şiddetinde cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu ve ilişki süresi açısından anlamlı bir fark olup olmadığı konuları üzerinde sırasıyla durulacaktır. Sonrasında bilişsel duygu düzenlemenin cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu ve ilişki süresi açısından anlamlı bir fark olup olmadığı değerlendirilecektir. En son flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ve de alt boyutları arasındaki ilişkilere değinilecektir.

5.1 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört şiddeti puanlarının sırasıyla cinsiyet, sınıf düzeyi, mevcut romantik ilişki durumu ve ilişki süresi değişkenleri bakımından farklılaşmasına ilişkin bulguların tartışması aşağıda yer almaktadır.

5.1.1 Flört şiddeti ve cinsiyet

Katılımcıların flört şiddeti puanlarının cinsiyet açısından anlamlı bir fark gösterip göstermedikleri incelendiğinde, kadınların fiziksel ve duygusal şiddet puanları erkek öğrencilere göre daha yüksek, erkeklerin ise cinsel şiddet ve kontrol davranışı puanları kadınlarda göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Alanyazına bakıldığında, kadın ve erkeklerin şiddet uygulamalarına ilişkin farklı fikirler bulunmaktadır. Bir takım araştırmalar şiddet uygulama oranlarının kadın ve erkeklerde eşit olduğunu (Beyers, Leonard, Mays ve Rosen, 2000; Shorey, Cornelius ve Bell, 2008) ortaya koymuştur. Bazı araştırmalar ise erkeklerin daha fazla şiddet uyguladıklarını (İftar, 2018; Yumuşak, 2013) bulmuştur. Örneğin, Debowska ve arkadaşları (2017) tarafından ortaya koyulan bir çalışmada da erkeklerin cinsel şiddet ve kontrol etme davranışlarının kadınlarla karşılaştırıldığında daha fazla olduğu tespit

edilmiştir. Ayrıca bir grup araştırma, erkeklerin de şiddete maruz kalabileceği sonucunu elde etmiştir (Archer, 2000; Cornelius, Shorey ve Beebe, 2010; Gökaya, Öztürk, 2022; Sharpe ve Taylor, 1999; Shorey vd., 2008). Kadınların fiziksel ve duygusal şiddet uygulama durumunun daha fazla olması beklenmedik bir sonuç olmasına rağmen, şaşırtıcı değildir ve alanyazında denk gelinen bir bulgudur (Gökaya ve Öztürk, 2022). Örneğin, Sharpe ve Taylor'un (1999) üniversite öğrencileri ile yürüttüğü araştırma sonuçlarına göre, erkeklerin kadınlara göre daha fazla fiziksel şiddetle karşı karşıya kaldıklarını bildirmelerinin yanı sıra, kadınların da şiddet uyguladığını bildirme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Daha güncel bir çalışmaya bakacak olursak, Gökaya ve Öztürk (2022), kadın erkeklerle karşılaştırıldığında kadınların daha fazla fiziksel ve duygusal şiddet uyguladıkları sonucunu elde etmişlerdir. Ancak çalışma bulguları, bu durumun sadece fiziksel ve duygusal şiddet açısından geçerliği olduğunu, erkeklerin bir partnerine cinsel şiddet uygulama durumunun kadınlardan daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır (Aba, 2008; Chan vd., 2008; Shorey vd., 2015; Toplu-Demirtaş, Murray ve Hatipoglu-Sümer, 2018). Debowska ve arkadaşları (2017) tarafından gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre ise, erkeklerin kadınlara oranla kontrol sahibi olma ve cinsel şiddet davranışlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bizim araştırmamızda kontrol davranışı ve cinsel şiddet puanlarının erkekler arasında daha fazla olduğu sonucuna varılması alanyazındaki diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir.

Kadınlarda duygusal ve fiziksel şiddet uygulama düzeylerinin fazla olması kadınların partnerlerinden gelen şiddete şiddetle karşılık vermeyi kendilerini savunmanın doğal bir yolu olarak gördükleri şeklinde yorumlanabilir. Feminist kuramcılara göre ise yine aynı şekilde, kadınların şiddet kullanımı, kendilerini savunma içgüdüleriyle gerçekleştiği öne sürülmektedir. Kadınlar için şiddet, stres, baskı ve maruz kalmaya bir tepki olabilir; ayrıca ataerkil değerlere ve erkek egemenliğine karşı bir isyan olarak da kullanılabilir (Sarantakos, 2004). Diğer taraftan, erkeklerin cinsel şiddet ve kontrol etme davranışlarının kadınlardan daha yüksek olması, sosyal öğrenme teorisine dayandırılabilir. Bu teoriye göre, birey şiddeti genellikle ailesinden etkileşim yoluyla öğrenir ve taklit eder. Birey, şiddet içeren davranışları gözlemleyerek, bu tür davranışları kabul edebilir ve sosyal ilişkilerinde problemleri çözme, hoşnutsuzluğunu ifade etme ve diğerlerini kontrol etme gibi durumlarda şiddet içeren davranışları etkili

bir çözüm olarak benimseyebilir (Shorey vd., 2008). Kısacası, erkekler çocuklukları itibarıyla aile ve toplum tarafından atfedilen bazı erkeklik normlarını gözlemleyerek yetişebilmektedir. Bu normlar arasında, kontrol edici davranışlar ve cinsel üstünlük gibi durumlar yer alabilir.

5.1.2 Flört şiddeti ve sınıf düzeyi

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ölçeği puanlarının sınıf düzeyi açısından anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular değerlendirildiğinde puanlar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir.

Alanyazına bakıldığında flört şiddeti puanlarını sınıf düzeyine göre inceleyen araştırmalarda çeşitli fikirler öne sürülmektedir. Bazı araştırmaların bulgularına göre flört şiddeti puanlarında sınıf düzeyi yönünden anlamlı bir farklılık olmadığı (Aksan ve Bayramova, 2022; Lotfi ve diğer.; Özdemir ve Benli, 2023) bazılarına göre ise sınıf düzeyi arttıkça flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik olumlu tutumların arttığı bulunmuştur (İftar, 2016; Öztürk, Mete, Altıntaş ve Pekmez, 2021; Saraç, Hamamcı, Güçray, 2015).

Araştırmamızda flört şiddeti puanlarının sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark bulunmaması, flört şiddetine yönelik farkındalık ve bilgi düzeyinin, üniversite öğrencileri arasında sınıf düzeyinden bağımsız olarak benzer seviyelerde olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca, flört şiddetine maruz kalma veya flört şiddeti uygulama, toplumsal normlar, bireysel özellikler, aile geçmişi, kişilik özellikleri ve ilişki dinamikleri gibi faktörlerden etkilenebilir (Akdeniz, 2022; İlyas ve Sapmaz, 2023). Sonuç olarak, flört şiddeti puanlarındaki farklılıkların sınıf düzeyinden ziyade diğer bireysel ve çevresel faktörlerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

5.1.3 Flört şiddeti ve romantik ilişki durumu

Araştırmaya katılan üniversite öğrencileri flört şiddeti puanlarının güncel romantik ilişki durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgulara bakıldığında, fiziksel şiddet, cinsel şiddet, duygusal şiddet ve kontrol davranışları puanları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir.

Alanyazına bakıldığında, bu konuya yönelik yapılan çalışmaların genelde ergenler ile yapıldığı ve flört şiddeti puanı ile güncel romantik ilişki durumuna ait çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bruce, Taylor, Elizabeth, Mumford ve Weiwei Liu (2016) romantik ilişkisi olan ergenlerin, romantik ilişkisi olmayan ergenlere göre flört şiddetine daha fazla maruz kaldığı ve şiddet uyguladığı bulunmuştur. Wolitzky-Taylor, Ruggiero, Danielson, Resnick, Hanson, Smith ve Kilpatrick (2008) ABD’deki ergenler arasında yapmış olduğu araştırmada ise, romantik ilişkisi olan ergenlerin, romantik ilişkisi olmayan ergenlere göre şiddet uygulama olasılığının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Türkiye’de ise üniversite öğrencileri arasında yürütülen araştırmada, İftar (2016), flört ilişkisi yaşayan öğrencilerin, flört ilişkisi olmayan öğrencilere kıyasla flört şiddeti tutum puanlarının daha yüksek olduğunu, ancak elde edilen farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür. Flört şiddetini ve romantik ilişki durumunu ele alan bazı çalışmalarda, bu iki değişken cinsiyet değişkeni ile birlikte ele alınarak anlamlı farklılıklar elde edildiği görülmüştür. Örneğin, Yumuşak (2013) üniversite öğrencileri arasında yaptığı çalışmada, hem flört ilişkisine sahip olan hem de flört ilişkisinde psikolojik şiddet uygulayan bir erkeğin, flört ilişkisi olmayan erkekler ile karşılaştırıldığında psikolojik şiddete yönelik daha olumlu bir tutum sergiledikleri tespit edilmiştir.

Araştırmamızda, flört şiddeti puanlarının güncel romantik ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemesi, flört şiddetinin sadece mevcut ilişkilerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda geçmiş ilişki deneyimlerinden de etkilenebileceğini düşündürmektedir.

5.1.4 Flört şiddeti ve ilişki süresi

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört şiddeti puanlarının ilişki süresine göre anlamlı bir farklılık görülmüştür. 6 yıl ve üzeri romantik ilişkisi olan öğrencilerin, 1-3 yıl arasında romantik ilişkisi olan öğrencilerden flört şiddeti toplam ve kontrol davranışı puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Alanyazındaki bu konuya yönelik çalışmalara bakıldığında farklı görüşler bulunmaktadır. Bazı araştırmalar ilişki süresi arttıkça, romantik ilişkilerde güven ve anlayışın arttığını ve şiddet davranışlarının azaldığını (Campell; 1999; Lantagne ve

Furman; 2017) vurgulamaktadır. Bazı araştırmalar ise ilişki süresi arttıkça ilişkide şiddet davranışlarının arttığını (Cinal, 2008; Kılınçer ve Tuzgöl-Dost, 2014; Luthra ve Gidycz, 2006; Marcus ve Swett, 2003) bulmuşlardır. Bu araştırmada flört şiddeti ve ilişki süresi puanlarına ilişkin elde edilen bulguların ise alanyazındaki ilişki süresi arttıkça flört şiddeti toplam ve kontrol davranışlarının artacağı yönündeki araştırma bulgularıyla tutarlı olduğu görülmektedir.

Romantik ilişkilerin başlangıcında, çiftler genellikle birbirlerine karşı daha toleranslı ve uyumlu davranırlar. Bu dönemde, partnerlerin gerçek duygu ve düşüncelerini gizleyerek, ilişkideki sorunları görmezden gelmeleri oldukça yaygındır. Ancak, bu "balayı" dönemi olarak adlandırılan süreç, çiftler arasında farklılık gösterebilir. Bazı çiftler bu aşamayı hızla geçerken, diğerleri daha uzun bir süre bu dönemde kalabilirler. Zamanla, partnerler birbirlerine, gerçek duygu ve düşüncelerini ifade etmeye başlarlar. Bu noktada, ilişkideki gizli dönem sona erer ve çiftler arasında anlaşmazlıklar, tartışmalar ve hatta şiddet davranışları ortaya çıkabilir (Sommer, 1994). Araştırmamızın bulguları da bu perspektiften değerlendirilebilir. İlişki süresi uzadıkça, partnerlerin birbirlerini daha iyi tanımaları ve gerçek kimliklerini ortaya koymaları zaman alır. Bu süreçte, olumsuz duygu ve davranışların artması, ilişkideki dengelerin değişmesine ve flört şiddeti riskinin yükselmesine neden olabilir.

5.2 Bilişsel Duygu Düzenleme Puanlarının Çeşitli Değişkenler Bakımından Farklılaşmasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenleme puanlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, mevcut romantik ilişki durumu ve ilişki süresi değişkenleri bakımından farklılaşmasına ilişkin bulguların tartışması aşağıda yer almaktadır.

5.2.1 Bilişsel duygu düzenleme ve cinsiyet

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyete göre bilişsel duygu düzenleme toplam puanında ve bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarından kendini suçlama, kabul, olumlu yeniden odaklanma, plan yapmaya yeniden odaklanma, olumlu yeniden değerlendirme, perspektife sokma, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları

açısından anlamlı bir fark olmadığı, ancak kadınların erkeklerle karşılaştırıldığında ruminasyon puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmada cinsiyete göre ruminasyon puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu bulgusunun, Sarıcı ve Takay'ın (2019), Kahraman ve Ötünçtemur'un (2020) ve Öngen'in (2010) bulguları ile tutarlı olduğu görülmektedir. Kahraman ve Ötünçtemur (2020) yaptıkları araştırmada, kadınların erkeklere göre yaşadıkları olaylar karşısında daha fazla ruminasyon kullanarak tekrarlayıcı düşünce tutumlarına sahip oldukları bulunmuştur. Benzer şekilde, Öngen (2010) ve Sarıcı ve Takay (2019) tarafından cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırmada, kadınlar erkeklerle karşılaştırıldığında kadınların ruminasyonu daha fazla bildirdiğini ortaya koymuşlardır. Bilişsel duygu düzenlemenin depresyon ile ilişkisinde cinsiyet değişkeninin rolünün incelendiği farklı bir çalışmada ise, kadınlarda depresyonun daha fazla görülmesinin sebebi ruminasyon kaynaklı olduğu sonucu elde edilmiştir. (Cole, Michel ve Teti, 1994). Alanyazına bakıldığında, erkek ve kadınların bilişsel duygu düzenleme puanlarına ilişkin farklı çalışmalarda olduğu görülmektedir. Uçar (2019) kadınlar ve erkekler arasında bilişsel duygu düzenleme stratejileri kullanımında anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür. Demirci ve Güneri (2020) ise cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme alt boyutları ile arasındaki ilişkide sadece diğerlerini suçlama alt boyutunun kadınlarda, felaketleştirme alt boyutunun ise erkeklerde yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmamızda edinilen, kadınların erkeklere kıyasla ruminasyonu daha fazla kullandıklarına yönelik bulgu, kadınların olumsuz duygusal deneyimler karşısında tekrarlayıcı düşünce süreçlerine daha yatkın olduklarını düşündürmektedir. Kadınların ruminasyon eğiliminin yüksek olması, toplumsal cinsiyet rollerinin ve sosyalleşme süreçlerinin bir sonucu olarak yorumlanabilir. Kadınlar, duygusal ifade ve paylaşımı daha fazla teşvik eden bir sosyal çevrede yetiştirilirken, erkekler duygularını bastırmayı ve problem odaklı stratejilere yönelmeyi öğrenebilirler (Bayraktarlı, 2021; Çömlekçi, 2021; Ertuğ, 2018; Türk, 2022; Zümbül, 2022). Bu farklılıklar, kadınların olumsuz duygusal deneyimler üzerinde daha fazla düşünmelerine ve ruminasyon eğilimi göstermelerine neden olabileceği düşünülmektedir.

5.2.2 Bilişsel duygu düzenleme ve sınıf düzeyi

Katılımcıların bilişsel duygu düzenleme puanları ve sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Alanyazın incelendiğinde, bu iki değişkenin araştırıldığı çalışmaların genelde ergenler arasında olduğu ve bu araştırmalarda birbirinden farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Bilgiç'in (2021) ergenler ile yaptığı çalışmada, sınıf düzeylerine ilişkin BDDÖ'nün tüm alt boyutlarından aldıkları puanlarda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ergenler arasında yapılan başka bir araştırmada da sınıf düzeyi ve bilişsel yeniden değerlendirme ve bastırma arasında anlamlı bir farklılık olmadığı (Haşimoğlu ve Aslandoğan; 2018) tespit edilmiştir. Aynı şekilde, Seçim (2020) tarafından üniversite öğrencileri arasında yapılan çalışmada da duygu düzenleme stratejilerinin sınıf düzeyleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öte yandan, Demireğen ve Kılınç (2021) tarafından lise öğrencileri ile yürütülen araştırmada, 12. sınıf öğrencilerinin duygu düzenleme becerilerinin 10. sınıf öğrencilerinden anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur.

Bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin sınıf düzeyine göre farklılık göstermemesi, duygu düzenleme süreçlerinin bireyin yaşadığı olaylar karşısında geliştirdiği içsel ve dışsal mekanizmalarla daha yakından ilişkili olabileceğini düşündürmektedir (Bilgiç, 2021). Başka bir deyişle, bireylerin duygusal deneyimlerini düzenlemek için kullandıkları bilişsel stratejiler, eğitim seviyesinden veya akademik ilerlemeden ziyade, kişisel deneyimler, kişilik özellikleri, başa çıkma becerileri ve sosyal destek gibi faktörlerden daha fazla etkileniyor olabileceği düşünülmektedir.

5.2.3 Bilişsel duygu düzenleme ve romantik ilişki durumu

Katılımcıların bilişsel duygu düzenleme puanlarının güncel romantik ilişki durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgulara bakıldığında, kabul, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama alt boyutları puanlarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarından kabul, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanları, güncel romantik ilişkisi olan öğrencilere kıyasla daha yüksektir.

Alanyazına bakıldığında, Öztürk (2019) romantik ilişkisi olan öğrencilerin diğerlerini suçlama stratejisinden aldıkları puan ortalamalarının, romantik ilişkisi olmayan öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Başka stratejiler arasında ise anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Baş (2021) ise araştırmasında romantik ilişkisi olanların, romantik ilişkisi olmayanlar ile karşılaştırıldığında pozitif yeniden değerlendirme strateji puanlarının yüksek olduğunu tespit etmiştir. Baş araştırmasındaki bu sonucu Maslow'un geliştirdiği psikososyal ihtiyaç kuramından hareketle, bir romantik ilişkiye ait olma ihtiyacından kaynaklı olabileceğini düşünmüştür.

Güncel romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin, bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarından diğerlerini suçlama, kabul ve felaketleştirme puanlarının daha yüksek olması, bu öğrencilerin duygusal zorluklarla başa çıkma stratejilerindeki farklılıklarla açıklanabilir. Romantik bir ilişki içerisinde olmanın getirdiği deneyim, romantik ilişkiyi inşa etmek ve sürdürmek ve romantik ilişkinin sağladığı duygusal destek, bireylerin olumsuz duygularını düzenlemelerine yardımcı olabilir. Romantik bir ilişki içinde olmanın verdiği tecrübe ve partnerlerin birbirlerinden aldıkları duygusal destek sayesinde, problemlerin üstesinden gelerek, olumsuz deneyimleri daha sağlıklı bir şekilde ele alabilir ve daha uyumlu duygu düzenleme stratejileri kullanabilirler (Topal ve Uysal, 2022; Uçak Duman, 2019). Ancak, güncel bir ilişkisi olmayan öğrenciler, bu tarz bir dayanağa sahip olmadıkları için, olumsuz duygusal deneyimleri kabul etme, durumu felaketleştirme veya başkalarını suçlama gibi daha az uyumlu stratejilere başvuruyor olabilirler. Ayrıca, ilişki içinde olmamak, bireylerin kendilerini daha yalnız veya reddedilmiş hissetmelerine neden olabilir (Alakuş, 2020). Bu duygular, olumsuz deneyimleri abartma veya suçu başkalarına atma eğilimini artırabilir. Diğer yandan, romantik ilişkisi olmayan bireyler, kendileriyle daha fazla vakit geçirebilir ve bu vakti duygusal olarak kendilerini kabul etme ve anlama süreçlerine harcayabilirler. Bu durum, onların kabul stratejisini fazla ve etkin bir şekilde kullanmalarına yol açabilir. Sonuç olarak, güncel romantik ilişki durumu, bireylerin duygusal deneyimlerini nasıl ele aldıklarını ve hangi bilişsel duygu düzenleme stratejilerini kullandıklarını etkileyebilmektedir.

5.2.4 Bilişsel duygu düzenleme ve ilişki süresi

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin romantik ilişki süresine göre bilişsel duygu düzenleme puanlarına baktığımızda, kendini suçlama puanları anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu elde edilmiştir. Romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin kendini suçlama puanları, romantik ilişki süresi 3-5 yıl arasında olan öğrencilere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Alanyazına bakıldığında, bilişsel duygu düzenleme ile ilgili çalışmaların genelde evli bireyler arasında yapıldığı görülmüştür. Rıza (2016) tarafından yürütülen çalışmada, evli kişilerin bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin evlilik sürelerine göre anlamlı bir farklılığa neden olmadığı bulunmuştur. Benzer bulguya Şentürk (2018) tarafından yürütülen çalışmada ise, evlilik süresi 10 yıl ve aşağısında olan bireylerin ruminasyon ve kendini suçlama stratejilerinin kullanımının daha fazla olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, Fırat (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada evlilik süresi 10 yıl üstünde olan grubun pozitif tekrar odaklanma stratejisini daha yüksek oranda kullandığı tespit edilmiştir. Çelenoğlu (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise 6-19 yıl arası evli olan kişilerin, daha az zamandır evli olanlara kıyasla kendini suçlama stratejisini daha sık kullandıkları, 20 yıl ve üzeri evlilik süresine sahip olanların ise kendine ilgi gösterme ve kaçınma stratejilerini daha sık benimsedikleri bulunmuştur.

Bu çalışmada 6 yıl ve üzeri ilişkisi olan öğrencilerin kendini suçlama puanlarının ilişki süresi 3-5 yıl arası olan öğrencilere göre daha yüksek olmasını ilişki süresi ile ele aldığımızda, uzun süreli ilişkilerde, partnerler arasındaki ilişki dinamikleri değişebilmektedir (Sommer, 1994). İlişkinin uzun süre devam etmesi, zamanla birikmiş olumsuz deneyimler veya çözülmemiş sorunlar kendini suçlama eğilimini artırabilir. Uzun süreli ilişkilerde, partnerler arasında meydana gelen olumsuz olaylar veya çatışmalar, bireylerin kendilerini suçlama eğilimini tetikleyebilir (Bowman, 1990; Çelenoğlu, 2011).

5.3 Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulguların Tartışılması

FŞÖ toplam ve alt boyutları ve BDDÖ toplam ve alt boyutları arasında bir ilişki olup olmadığına baktığımızda, üniversite öğrencilerinin flört şiddetinin tüm boyutları ile bilişsel duygu düzenlemenin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama boyutları arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu sonucu elde edilmiştir. Bunun yanında, duygusal şiddet bilişsel duygu düzenleme alt boyutu kabul ve ruminasyon ile arasında pozitif, cinsel şiddet ile olumlu yeniden değerlendirme ile arasında negatif, kontrol davranışı ile perspektife sokma arasında ise pozitif ilişkiler tespit edilmiştir.

Alanyazın incelendiğinde, genellikle flört şiddetinin birçok faktör ile ilişkilendirildiği görülmektedir. Özellikle, duygu düzenleme güçlüğünün flört şiddetiyle ilişki olabileceği öne sürülmüştür (Gratz, Paulson, Jakupcak ve Tull, 2009; Shorey vd., 2011; Straus, 2004). Bu bağlamda, duygularını tanıma, ifade etme ve yönetme becerilerinde zorluk çeken bireylerin, ilişki sorunlarını daha agresif bir şekilde çözmeye eğilimli olabilecekleri düşünülmektedir (Maldonada, Dilillo ve Hoffman, 2015). Duruma ek olarak, duygu düzenleme güçlüğü yaşayan bireylerde, duygu düzenleme becerilerinin yetersizliği gibi faktörlerin, flört şiddeti davranışlarının ortaya çıkmasında etkili olabileceği öne sürülmüştür (Shorey vd., 2011). Başka bir araştırmada ise duygusal şiddet ve ruminasyon arasındaki pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bulunmuştur (Ertuğ, 2018). Ayrıca uyumsuz duygu düzenleme stratejilerini kullanan bireylerin kişiler arası ilişkilerde sorunlar yaşayabileceği (Hu, Zhang, Wang, Mistry, Ran ve Wang, 2014) ortaya konmuştur. Bu çalışma benzer şekilde felaketleştirme, diğerlerini suçlama ve ruminasyon gibi uyumsuz stratejilerin kullanımı arttığında duygusal, fiziksel, cinsel şiddet ve kontrol davranışlarının artacağını göstermektedir.

Uyumlu duygu düzenleme stratejilerini kullanmak ise ilişkilerde çatışmaların daha sağlıklı yollarla çözülmesine yardımcı olmakla birlikte ilişkilerdeki zor zamanlarında kolay atlatılmasına olanak sağlamaktadır (Akat vd, 2023; Onat Kocabıyık vd., 2017). Araştırmalar, uyumlu strateji olan yeniden değerlendirme (Gross, 1998) ve kabulün (Neacsiu vd., 2014) şiddeti azaltmakta etkili olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada

yeniden değerlendirme stratejisinin cinsel şiddeti azaltacağı bulgusu ile alanyazındaki bulgular uyumlu gözükmeyle birlikte kabul stratejisinin duygusal şiddeti, perspektife sokma stratejisinin ise kontrol davranışlarını arttıracığı sonucu diğer araştırma bulguları ile benzerlik göstermemesi şaşırtıcıdır. Bu durum, kabul stratejisini benimseyen kişinin duygularını ifade etme, anlama ve yönetme konusunda güçlük yaşadığı ve bu duygusal karmaşıklığı kabul etme eğiliminde iken diğer taraftan bilinçli olmasa da bunu duygusal şiddet uygulayarak başa çıkabildikleri şeklinde yorumlanabilir. Perspektife sokma, kişinin olayları veya durumları farklı bir açıdan değerlendirilme yeteneğidir. Bu durumda, perspektife sokma, kişinin diğerlerini daha iyi anlamasına ve onlarla daha empatik bir şekilde iletişim kurmasına olanak tanıyabilir. Ancak, bu empatik iletişim becerileri, bazı durumlarda, kişinin istismar edici ve kontrolcü davranışları daha etkin bir şekilde uygulamasına yol açabileceği şeklinde düşünülebilir.

Sonuç olarak, diğerlerini suçlama, ruminasyon ve felaketleştirme gibi uyumsuz duygu düzenleme stratejileri romantik ilişkilerde çiftler arasında sorunlara çözüm bulma sürecinde zorluk yaratabilmektedir. Üniversite öğrencilerinin çoğu, uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejileri nedeniyle flört ilişkilerinde kendilerini saldırgan veya kurban rollerinde bulabilmektedir (Wekerle ve Wolfe, 1999). Bu çalışmanın bulguları ile alanyazındaki uyumsuz duygu düzenleme stratejilerinin şiddet davranışlarını arttırdığı ve uyumlu stratejilerinden olan yeniden değerlendirmenin ise şiddet davranışlarını azaltacağı sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç:

Araştırmada üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme arasındaki ilişkinin cinsiyet, sınıf düzeyi, romantik ilişki durumu, ilişki süresi değişkenlerine göre durumu incelemek temel amaçtır. Araştırmanın sonuçları aşağıda sıralanmaktadır:

1. Üniversite öğrencilerinde cinsiyete göre erkeklerin flört şiddeti alt boyutlarından cinsel şiddet ve kontrol davranışı puanlarının, kadınlarda ise fiziksel şiddet ve duygusal şiddet puanlarının anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.
2. Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti toplam ve alt puanlarında sınıf düzeyi açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.
3. Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti toplam ve alt puanlarında güncel romantik ilişki açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.
4. Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki süresi açısından, 6 yıl ve üzeri ilişkisi olan öğrencilerin flört şiddeti toplam puanı ve kontrol davranışı düzeylerinin, romantik ilişki süresi 1-3 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.
5. Üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarından ruminasyon puanının kadınlarda erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.
6. Üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenleme toplam ve alt puanlarında sınıf düzeyi açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.
7. Üniversite öğrencilerinin güncel romantik ilişki durumları açısından romantik ilişkisi olmayan öğrencilerin bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarından kabul,

felaketleştirme ve diğerlerini suçlama puanlarının romantik ilişkisi olan öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

8. Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki süresi açısından bilişsel duygu düzenleme alt boyutlarında romantik ilişki süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin kendini suçlama düzeylerinin, romantik ilişki süresi 3-5 yıl olan öğrencilerden anlamlı olarak daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

9. Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme puanları arasındaki ilişkiye bakıldığında, flört şiddetinin tüm boyutları ile bilişsel duygu düzenlemenin felaketleştirme ve diğerlerini suçlama boyutları arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Bunun yanında, duygusal şiddet ile kabul ve ruminasyon arasında düşük düzeyde pozitif ve anlamlı ilişki, cinsel şiddet ile olumlu yeniden değerlendirme arasında düşük düzeyde, negatif ve anlamlı ilişki, kontrol davranışı ile perspektife sokma arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öneriler:

Bu bölümde araştırma ile ilgili ileride yapılabilecek yeni çalışmalara ve uygulamalara yönelik önerilerde bulunulacaktır.

1. Üniversite dönemindeki flört şiddetine maruz kalan kadın öğrencilere yönelik, destek grupları ve dayanışma ağları sağlanabilir. Mağdurların deneyimlerini paylaşılabileceği ve duygusal olarak destek alabileceği çeşitli yardım ortamları oluşturulmuş olur. Diğer yandan erkeklerin ise cinsel şiddet ve kontrol davranışı puanlarının kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Erkekler çocukluklarından itibaren bazı toplumsal cinsiyet normlarına maruz kalarak büyümekte ve bunun sonucunda daha güçlü ve kontrol sahibi olmaları gerektiği yönünde davranışlar pekiştirilebilmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak, üniversite birinci sınıfta itibaren zorunlu tutulan eğitim programları düzenlenmelidir. Bu eğitimlerde toplumsal cinsiyet eşitsizliği, flört şiddeti tanımı, nedenleri ve sonuçları, öfke yönetimi ve klinisyenler tarafından verilen duygu düzenleme becerilerini geliştirmeye yönelik konular ele alınmalıdır.

2. Demografik değişkenler bakımından incelenen flört şiddetinin sınıf düzeyi ve romantik ilişki durumuyla ilişkili olmadığı görülmüştür. İleri çalışmalarda, demografik değişkenlerden ziyade aile içi şiddete tanıklık etme ve şiddete maruz kalma gibi ailesel faktörlerinde ele alınmasının önemli bir sağlayabileceği düşünülmektedir.

3. Romantik ilişki süresine bağlı olarak, uzun süreli ilişkisi olan öğrencilerin kendini suçlama düzeylerinin daha yüksek olması, uzun süreli ilişkilerin duygu düzenleme üzerindeki etkilerini yansıtır. Bu durumda, yakın ilişkide sorun yaşandığında tarafların kendilerini değerlendirebilme ve sorunlarla başa çıkma stratejilerini geliştirmeleri önerilebilir.

4. Kadın ğrencilerin ruminasyon puanlarının daha yüksek olması, kadınlara yönelik stres yönetimi ve duygularını sağlıklı yollarla ifade etmelerine yardım edinilebilir.

5. Uyumsuz duygu düzenleme stratejilerini kullanmanın flört şiddeti uygulamayla ilişkisi gz önüne alındığında, niversite öğrencileri için flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme konularında farkındalık yaratmak amacıyla atölyelerin yapılmasına yönelik çalışmalar ve seminerler düzenlenmelidir. Bu programlar, öğrencilere sağlıklı ilişki becerileri, iletişim teknikleri ve uyumlu duygu düzenleme stratejileri kullanma konusunda eğitim vererek şiddetin nlenmesine katkı sağlayabilir.

6. Araştırma Maltepe niversitesi'nde eğitim ve öğretimine sürdürmekte olan 1., 2., 3., ve 4. sınıf öğrenciler ile sınırlıdır. Bu noktada flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ile ilgili araştırmaların Türkiye'deki farklı üniversitelerdeki ve farklı bölgelerdeki çeşitli öğrencilerle yapılması alanyazın için faydalı olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aba, Y. A. (2008). *Çatışmaların Çözümüne Yaklaşım Ölçeğinin The Revised Conflict Tactics Scales (CTS2) Üniversite Öğrencilerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları*. (Yayın no. 242164) [Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=7JthyZ8Li8BE3TN4nwZMg&no=5BRmrGnpkhD-5XYmSNIFnQ>
- Abiş, A., Sekizler, E. T., ve Yılmaz, D. V. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ile flört şiddeti arasındaki ilişki. *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(3), 235-246. <https://doi.org/10.51123/jgehes.2022.60>
- Ackard, D. M., Eisenberg, M. E., ve Neumark-Sztainer, D. (2007). Long-term impact of adolescent dating violence on the behavioral and psychological health of male and female youth. *The Journal of Pediatrics*, 151(5), 476–481. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2007.04.034>.
- Adams, A. E., Sullivan, C. M., Bybee, D., ve Greeson, M. R. (2008). Development of the scale of economic abuse. *Violence Against Women*, 14(5), 563-588. <http://doi.org/10.1177/1077801208315529>
- Akat, M., Bakioğlu, F., ve Ercan, H. (2023). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine yönelik tutum, duygu düzenleme stratejileriyle ilişki doyumunun incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 37(3), 814-827. <http://doi.org/10.33308/26674874.2023373515>
- Akdeniz, B. (2022). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Algıları ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Kabul Düzeyleri* (Yayın no. 714604) [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=mLHpmEP4YGs22b0prYHmYw&no=uZ1KSdL3_yB7S1txa6et1w

- Akpınar, B., ve Gümüş Demir, Ü. Z. (2022). Üniversite öğrencilerinde çocukluk çağı travmaları, aleksitimi ve duygu düzenleme güçlüğü arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Journal of Social Science*, 6(26). <http://doi.org/10.52096/usbd.6.26.33>
- Alakuş, E. (2020). *Romantik İlişkilerden Beklentilere Dair Farkındalık Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerden Beklentilerine Dair Farkındalıklarının Belirlenmesi* (Yayın no. 656494) [Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=mLHpmpEP4YGs22b0prYHmYw&no=uZ1KSdL3_yB7S1txa6et1w
- Aldao, A., Nolen-Hoeksema, S., ve Schweizer, S. (2010). Emotion- regulation strategies across psychopathology: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review*, 30(2), 217-237. <http://doi.org/10.1016/j.cpr.2009.11.004>
- Ali, A. Z., ve Ali, N. H. (2015). Teen dating violence. *International Journal of Women Empowerment*, 1(1), 30 – 35. 26 Mart 2004’ te https://www.researchgate.net/profile/Nazish-Pachani/publication/303588696_Teen_dating_Violence/links/5749687408ae5bf2e63f0515/Teen-dating-Violence.pdf adresinden indirildi.
- Alleyne, B., Coleman-Cowger, V. H., Crown, L., Gibbons, M. A., ve Vines, L. N. (2011). The effects of dating violence, substance use and risky sexual behavior among a diverse sample of Illinois youth. *Journal of Adolescence*, 34, 11-18. <http://doi.org/10.1016/j.adolescence.2010.03.006>
- Altunbaş, G. (2014). *Psikoeğitim Programının Üniversite Öğrencilerinin Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerinin Kullanımına ve Mükemmeliyetçi Bilişlerine Etkisi* (Yayın no. 366286) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=mLHpmpEP4YGs22b0prYHmYw&no=uZ1KSdL3_yB7S1txa6et1w

- Amar, A. F., ve Gennaro, S. (2005). Dating violence in college women: Associated physical injury, healthcare usage, and mental health symptoms. *Nursing research*, 54(4), 235-242. <http://doi.org/10.1097/00006199-200507000-00005>
- Anderson, K. L. (2005). Theorizing gender in intimate partner violence research. *Sex Roles: A Journal of Research*, 52(11-12), 853–865. <https://doi.org/10.1007/s11199-005-4204-x>
- Anderson, K. M., ve Danis, F. S. (2007). *Collegiate Sororities and Dating Violence. Violence Against Women*, 13(1), 87–100. <http://doi.org/10.1177/1077801206294808>
- Antle, B. F., Sullivan, D. J., Dryden, A., Karam, E. A., ve Barbee, A. P. (2011). Healthy relationship education for dating violence prevention among high-risk youth. *Children and Youth Services Review*, 33(1), 173-179. <http://doi.org/10.1016/j.childyouth.2010.08.031>.
- Archer, J. (2004). Sex differences in aggression in real-world settings: A meta-analytic review. *Review of general Psychology*, 8(4), 291-322. <http://doi.org/10.1037/1089-2680.8.4.291>
- Arredondo Provecho, A. B., Cid-Expósito, M. G., Losa-Iglesias, M., ve Corral-Liria, I. (2023). Lifestyle and violence among dating in university students. *Perspectives in Psychiatric Care*, 2023. <http://doi.org/10.1155/2023/8468791>
- Ashley, O. S., ve Foshee, V. A. (2005). Adolescent help-seeking for dating violence: Prevalence, sociodemographic correlates, and sources of help. *Journal of adolescent health*, 36(1), 25-31. <http://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2003.12.014>
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T. ve Temel, F. (2008). Ankara'da iki hemşirelik yüksek okulunun birinci ve dördüncü sınıflarından okuyan öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması. *Kadın Sorunları*

Araştırma Merkezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara. 20 Kasım 2023'te <https://genclikbirikimi.org/kunye-28965> adresinden indirildi.

Aslan, R., Bulut, M., ve Arslantaş, H. (2020). Flört şiddeti. *The Journal of Social Sciences*, (45), 365-384. <http://doi.org/10.29228/SOBIDER.42068>

Aşkın, M. (1986). Sosyal öğrenme kuramı açısından olumlu ve olumsuz sosyal davranışlar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 147-153. 30 Nisan 2004'te <http://hdl.handle.net/11452/17044> adresinden indirildi.

Atak, H., ve Taştan, N. (2012). Romantik ilişkiler ve aşk. *Psikiyatride güncel yaklaşımlar*, 4(4), 520-546. <http://doi.org/10.5455/cap.20120431>

Aydın, B. T., ve Süslü, D. P. (2023). The mediating role of difficulties in emotion regulation in the relationship between childhood trauma and resilience among university students. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 13(70), 315-329. <https://doi.org/10.17066/tpdrd.1265528.4>

Ayyıldız, A. B. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları: Sakarya Üniversitesi Örneği*. (Yayın no. 584210) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Bacıoğlu, S. D., ve Kocabıyık, O. O. (2020). The roles of value preferences and cognitive emotion regulation strategies on prediction of dating violence. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 7(1), 96-107. <https://doi.org/10.17220/ijpes.2020.01.009>

Baker, C. K. (2016). Dating violence and substance use: Exploring the context of adolescent relationships. *Journal of Interpersonal Violence*, 31(5), 900-919. <http://doi.org/10.1177/0886260514556768>

Baker, C. K., Helm, S., Bifulco, K., ve Chung-Do, J. (2015). The relationship between self-harm and teen dating violence among youth in Hawaii. *Qualitative Health Research*, 25(5), 652-667. <http://doi.org/10.1177/1049732314553441>

- Baker, C., ve Stith, S. M. (2008). Factors predicting dating violence perpetration among male and female college students. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 17(2), 227-244. <http://doi.org/10.1080/10926770802344836>
- Balcı Devrim, S. (2019). *Hemşirelik Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algısının Flört Şiddeti Tutumuna Etkisi* (Yayın no. 546035) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Okan Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Baltacı, H. Ş., Altan, T., Özkılıç, I., ve Karataş, U. Y. (2022). Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumunun yordayıcısı olarak öz duyarlık, öfke ifade tarzı ve bazı demografik değişkenler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(4), 1668-1683. <http://doi.org/10.17240/aibuefd.2022.22.74506-970402>
- Balzarotti, S., Biassoni, F., Villani, D., Prunas, A., ve Velotti, P. (2014). Individual differences in cognitive emotion regulation: Implications for subjective and psychological well-being. *Journal Of Happiness Studies*, 17(1), 125-143. <http://doi.org/10.1007/s10902-014-9587-3>.
- Bandura, A. (1971). Vicarious and self-reinforcement processes. The nature of reinforcement, 228-278. 26 Mart 2024' te <https://www.scribd.com/document/443787168/Vicarious-and-self-reinforcement-process-pdf> adresinden indirildi.
- Baş, B. (2021). *Geç Ergenlerde Ebeveyn Tutumları, Bilişsel Duygu Düzenleme Tarzları, ve İlişki Doyumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi* (Yayın no. 693490) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Başaran, B. İ. (2022). *Kadın Üniversite Öğrencilerinde Psikolojik Flört Şiddetinin Akılcı Olmayan İnançlar ve Duygu Düzenleme Becerileri ile İlişkisi*. (Yayın no. 753497) [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

- Başgöl, Ş., Özdemir, N. G. D., ve Benli, C. K. (2023). Hemşirelik öğrencilerinin aile içi şiddet farkındalıklarının flört şiddetine etkisi. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 32(1), 27-36. <https://doi.org/10.17942/sted.1181179>
- Batı, T. (2023). *Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Flört Şiddetinin İncelenmesi* (Yayın no. 802318) [Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bayrakçı, M. (2007). Sosyal öğrenme kuramı ve eğitimde uygulanması. *Saü Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 198-210. 11 Mart 2024' te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/115558> adresinden indirildi.
- Bayraktarlı, E. N. (2021). *Toplumsal Cinsiyet Tutumları ve Duygu Düzenleme Güçlüğü ile Psikolojik Belirtiler Arası İlişkinin Benlik Kurguları Çerçevesinde İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi). 30 Mayıs 2024'te <https://hdl.handle.net/11352/3916> adresinden indirildi.
- Bayram, N., ve Saylı, M. (2013). Üniversite öğrencileri arasında siber zorbalık davranışı. *Journal of Istanbul University Law Faculty*, 71(1), 107-116. 22 Nisan 2024' te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/97756> adresinden indirildi.
- Bayramova, S., ve Aksan, G. (2022). Flört şiddeti ve ebeveynlik stilleri arasındaki ilişki: Üniversite Öğrencileri. *Toplum Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, 3(2), 169-199. 18 Mart 2024' te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2689119> adresinden indirildi.
- Bell, K. M., Howard, L., ve Cornelius, T. L. (2022). Emotion dysregulation as a moderator of the association between relationship dependency and female-perpetrated dating aggression. *Journal of interpersonal violence*, 37(5-6), NP2891-NP2911. <http://doi.org/10.1177/0886260520945678>

- Bell, K. M., ve Naugle, A. E. (2008). Intimate partner violence theoretical considerations: Moving towards a contextual framework. *Clinical psychology review*, 28(7), 1096-1107. <http://doi.org/10.1016/j.cpr.2008.03.003>
- Beyers, J. M., Leonard, J. M., Mays, V. K., ve Rosén, L. A. (2000). Gender differences in the perception of courtship abuse. *Journal of Interpersonal Violence*, 15(5), 451-466. <http://doi.org/10.1177/088626000015005001>
- Bilgiç, B. S. (2021). *Akran Zorbalığına Maruz Kalan Lise Öğrencilerinin Bilişsel Esneklik ve Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerinin İncelenmesi* (Yayın no. 693446) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bilgiz, Ş., ve Peker, A. (2018). Üniversite öğrencilerinin duygu düzenleme becerileri ile psikolojik yardım ihtiyaçları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 1978-1990. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.18.41844-504897>
- Billingham, R. (1987). Courtship violence: The patterns of conflict resolution strategies across seven levels of emotional commitment. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 36(3), 283-289. <http://doi.org/10.2307/583541>
- Birlik, T. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme, Öz Şefkat ve Flört Şiddeti Arasındaki İlişki* (Yayın no. 626939) [Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Black, B. M., Chido, L. M., Preble, K. M., Weisz, A. N., Yoon, J. S., Delaney-Black, V., vd. (2015). Violence exposure and teen dating violence among African American youth. *Journal of Interpersonal Violence*, 30(12), 2174-2195. <http://doi.org/10.1177/0886260514552271>
- Black, M.C, Noonan, ve R., Legg, M. (2006). *Physical dating violence among high school student*. United States, 2003. MMWR. 532-535 <http://doi.org/10.1093/sw/37.1.21>

- Bliton, C. F., Wolford-Clevenger, C., Zapor, H., Elmquist, J., Brem, M. J., Shorey, R. C., ve Stuart, G. L. (2016). Emotion dysregulation, gender, and intimate partner violence perpetration: An exploratory study in college students. *Journal of Family Violence*, 31(3), 371-377. <http://doi.org/10.1007/s10896-015-9772-0>
- Bomar, G. (2017). *Emotion Regulation Moderates the Relation between Family-of-Origin Violence and Intimate Partner Violence in Men Arrested for Domestic Violence*. (Master's Thesis, University of Tennessee). 4 Mayıs 2023'te https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3159&context=utk_chan_honoproj adresinden indirildi.
- Bouffard, L. A. (2010). Exploring the utility of entitlement in understanding sexual aggression. *Journal of Criminal Justice*, 38(5), 870-879. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2010.06.002>
- Bowman, M. L. (1990). Coping efforts and marital satisfaction: Measuring marital coping and its correlates. *Journal of Marriage and the Family*, 463-474. <https://doi.org/10.2307/353040>
- Breiding, M. J., Basile, K. C., Smith, S. G., Black, M. C., ve Mahendra, R. (2015). Intimate partner violence surveillance: Uniform definitions and recommended data elements, version 2.0. Atlanta (GA): National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention. 11 Ağustos 2023'te <https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/ipv/intimatepartnerviolence.pdf> adresinden indirildi.
- Brem, M. J., Stuart, G. L., Cornelius, T. L. ve Shorey, R. C. (2021). A longitudinal examination of alcohol problems and cyber, psychological, and physical dating abuse: The moderating role of emotion dysregulation. *Journal of interpersonal violence*, 36(19-20), <http://doi.org/10.1177/0886260519876029>
- Bugay, A., ve Çok, F. (2015). Gençlikte romantik ilişkilerde şiddet ve İtismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği: Okul Psikolojik Danışmanı E-Bülteni*,

5, 15-19. 10 Temmuz 2023'te <https://genclikbirikimi.org/kunye-36353-genclikte-romantik-iliskilerde-siddet-istismar-makale> adresinden indirildi.

Büyüköztürk, Ş. (2020). Sosyal Bilimler İçin Veri Analiz El Kitabı (27. Baskı). Ankara: PEGEM Yayınları

Büyüktürk, Ş., E. Kılıç Çakmak, Ö. E. Akgün, Ş. Karadeniz ve F. Demirel. (2015). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. (19.baskı) Ankara: Pegem Akademi.

Caetano, R., Vaeth, P. A., ve Ramisetty-Mikler, S. (2008). Intimate partner violence victim and perpetrator characteristics among couples in the United States. *Journal of Family Violence*, 23(6), 507-518. <http://doi.org/10.1007/s10896-008-9178-3>

Cala, V. C., ve Soriano-Ayala, E. (2021). Cultural dimensions of immigrant teen dating violence: A qualitative metasynthesis. *Aggression and violent behavior*, 58, 101555. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2021.101555>

Callahan, M. R., Tolman, R. M., ve Saunders, D. G. (2003). Adolescent dating violence victimization and psychological well-being. *Journal of adolescent research*, 18(6), 664-681. <https://doi.org/10.1177/0743558403254784>

Carlson, M. J., Harris, S. D., ve Holden, G. W. (1999). Protective orders and domestic violence: Risk factors for re-abuse. *Journal of Family Violence*, 14(2), 205-226. <https://doi.org/10.1023/A:1022032904116>

Cauffman, E., Feldman, S. S., Jensen, L. A., ve Arnett, J. J. (2000). The (un) Acceptability of violence against peers and dates. *Journal of Adolescent Research*, 15(6), 652-673. <https://doi.org/10.1177/0743558400156003>

Centers for Disease Control and Prevention. (2023). Stalking. Violence Prevention. 27 Şubat 2024'te <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/stalking/fastfact.html> adresinden indirildi.

Centre for Disease Control and Prevention (2011). The national intimate partner and sexual violence survey (NISVS): 2010 summary report. Atlanta. National Center for Injury Prevention and Control. 26 Mart 2024'te <https://stacks.cdc.gov/view/cdc/11637> adresinden indirildi.

Centre for Disease Control and Prevention (2015). Intimate partner violence surveillance uniform definitions and recommended data elements. 5 Mart 2024'te <https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/ipv/intimatepartnerviolence.pdf> adresinden indirildi.

Centre for Disease Control and Prevention (2022). Fast Facts: Preventing Intimate Partner Violence. 18 Mart 2024'te <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/fastfact.html> adresinden indirildi.

Centre for Disease Control and Prevention (2023). Understanding teen dating violence: Fact sheet. 25 Ocak 2024'te <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/teendatingviolence/fastfact.html> adresinden indirildi.

Chan, K. L., Straus, M. A., Brownridge, D. A., Tiwari, A., ve Leung, W. C. (2008). Prevalence of dating partner violence and suicidal ideation among male and female university students worldwide. *Journal of midwifery & women's health*, 53(6), 529-537. <http://doi.org/10.1016/j.jmwh.2008.04.016>

Chan, K.L., ve Straus, M.A. (2008). Prevalence and correlates of physical assault on dating partners. *The Open Social Science Journal*, 1(1), pp. 5–14. <http://doi.org/10.2174/1874945300801010005>

Chen, W. L., ve Liao, W. T. (2021). Emotion regulation in close relationships: The role of individual differences and situational context. *Frontiers in psychology*, 12, 697901. <http://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.697901>

- Cinal, B. (2018). *Flört Şiddeti ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumun Anksiyete ve Depresyon Düzeyleriyle İlişisinin İncelenmesi*. (Yayın no.508670) [Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Cleophas, T. J., ve Zwinderman, A. H. (2016). *Clinical data analysis on a pocket calculator: Understanding the scientific methods of statistical reasoning and hypothesis testing*. Springer International Publishing. <http://doi.org/10.1007/978-3-319-27104-0>
- Cohn, A. M., Jakupcak, M., Seibert, L. A., Hildebrandt, T. B., ve Zeichner, A. (2010). The role of emotion dysregulation in the association between men's restrictive emotionality and use of physical aggression. *Psychology of Men & Masculinity*, 11(1), 53–64. <https://doi.org/10.1037/a0018090>
- Cole, P. M., Michel, M. K., ve Teti, L. O. D. (1994). The development of emotion regulation and dysregulation: A clinical perspective. *Monographs of the society for research in child development*, 73-100. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511663963>
- Cornelius, T. L., Shorey, R. C., ve Beebe, S. M. (2010). Self-reported communication variables and dating violence: Using Gottman's marital communication conceptualization. *Journal of Family Violence*, 25(4), 439-448. . <https://doi.org/10.1007/s10896-010-9305-9>
- Cornelius, T. L., ve Resseguie, N. (2007). Primary and secondary prevention programs for dating violence: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*, 12(3), 364-375. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2006.09.006>
- Cortés-Treviño, K. L., Garduño-Alanis, A., ve Monroy, G. V. (2022). Association between dating violence and personality type in Mexican university students. *Current Psychology*, 1-11. <https://doi.org/10.1007/s12144-020-011594>
- Corvo, K., ve Carpenter, E. H. (2000). Effects of parental substance abuse on current levels of domestic violence: A possible elaboration of intergenerational

- transmission processes. *Journal of family violence*, 15, 123-135. <https://doi.org/10.1023/A:1007557626788>
- Crane, C. A., ve Eckhardt, C. I. (2013). Negative affect, alcohol consumption, and female-to-male intimate partner violence: A daily diary investigation. *Partner abuse*, 4(3), 332-355. <https://doi.org/10.1891%2F1946-6560.4.3.332>
- Creasey, G., Kershaw, K., ve Boston, A. (1999). Conflict management with friends and romantic partners: The role of attachment and negative mood regulation expectancies. *Journal of Youth And Adolescence*, 28(5), 523–543. <https://doi.org/10.1023/A:1021650525419>
- Cyr, M., McDuff, P., ve Wright, J. (2006). Prevalence and predictors of dating violence among adolescent female victims of child sexual abuse. *Journal of Interpersonal Violence*, 21(8), 1000-1017. <http://doi.org/10.1177/0886260506290201>
- Çakır, G. (2020). *Çocukluk Döneminde Maruz Kalınan Şiddetin Flört Şiddetine Karşı Tutum ve Benlik Saygısı ile İlişkisinin İncelenmesi* (Yayın no. 65114) [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Çelenoğlu, A. (2011). *Evli Bireylerin, Bağlanma Stillerine ve Kendilik Algısına Göre Evlilikte Yaşanan Sorunlarla Başa Çıkma Yollarının İncelenmesi* (Yayın no. 296270) [Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=r-B3woJDxDDEziFOr1M2Xg&no=1WQ5N6MifMQXwIugxBYITg>
- Çelik, H., ve Kocabıyık, O. O. (2014). Genç yetişkinlerin saldırganlık ifade biçimlerinin cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme tarzları bağlamında incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 139-155. 28 Mart 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/200334> adresinden indirildi.
- Çengel, D. (2022). *Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerinde Flört Şiddetine Yönelik, Tutum, Bağlanma Stili ve Toplumsal Cinsiyet Roller Arasındaki İlişkide,*

Öz-Şefkatin Aracı Rolünün İncelenmesi. (Yayın no. 722850) [Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi].

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Çoban, A., Çakalp, D. K., ve Irmak, A. (2020). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi öğrencilerinin flört şiddet kapsamındaki davranışlara ilişkin görüşleri. *Adnan menderes üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi dergisi*, 4(2), 100-106. <https://doi.org/10.46237/amusbfd.621497>

Çömlekçi, K. N. (2021). *Evli ve Bekar Kadınların Depresyon, Kaygı, Stres ve Somatizasyon Düzeylerinin Yaşam Doyumu Düzeyleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi* (Yayın no. 683866) [Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Çürükvelioğlu E. (2012). *Romantic Relationship Satisfaction in Emerging Adulthood: The Role Of Self Concept Clarity and Personal Agency*. (Yayın No. 321042) [Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Davidson, R.J., Jackson, D.C. ve Kalin, N.H. (2000). Emotion, plasticity, context, and regulation: perspectives from affective neuroscience. *Psychol Bull.*, 126(6), 890-909. <http://doi.org/10.1037/0033-2909.126.6.890>

Debowska, A., Boduszek, D., ve Willmott, D. (2018). Psychosocial correlates of attitudes toward male sexual violence in a sample of financial crime, property crime, general violent, and homicide offenders. *Sexual Abuse*, 30(6), 705-727. 30 Nisan 2024'te <https://eprints.hud.ac.uk/> adresinden indirildi.

Demir, G., ve Biçer, S. (2017). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma durumları ve etkileyen faktörler. *Turkish Studies Social Sciences*, 12(13), 171-188. <http://doi.org/10.13114/MJH.2021.566>

- Demirci, O. O., ve Güneri, E. (2020). Bilişsel esnekliğin bilişsel duygu düzenleme üzerindeki etkisi. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(39), 651-684. <https://doi.org/10.21550/sosbilder.624377>
- Demireğen, Z., ve Kılınç, T. Ş. (2021). Ergenlik dönemindeki öğrencilerin duygu düzenleme becerileri ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişki. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 593-618. <https://doi.org/10.26468/trakyasobed.797481>
- Demirtaş, E. T., ve Sümer, Z. H. (2022). Psikolojik, fiziksel ve cinsel flört şiddetini ölçmek: beliren yetişkinlerin flört şiddeti yaşantıları. *Humanistic Perspective*, 4(2), 408-432. <https://doi.org/10.47793/hp.1079451>
- Dempsey, M., T. (1996). *Coping and emotional regulation strategies in early adolescence: relationship to behavioral functioning* (Unpublished Doctoral Dissertation, Texas University). 3 Ekim 2023'te <https://www.proquest.com/openview/4d8003f10c7fbb06c1785e04282e9486/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y> adresinden indirildi.
- Denollet, J., Nyklicek, I., ve Vingerhoets, A. J. (2008). Introduction: Emotions, emotion regulation, and health. In *Emotion regulation: Conceptual and clinical issues* (pp. 3-11). Boston, MA: Springer US. https://doi.org/10.1007/978-0-387-29986-0_1
- Dikmen, H. A., Özaydın, T., ve Yılmaz, S. D. (2018). Üniversitedeki kadın öğrencilerde yaşanan flört şiddeti ile anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(2), 170-176. <https://doi.org/10.31067/0.2018.9>
- Dodge, K. A. (1989). Coordinating responses to aversive stimuli: Introduction to a special section on the development of emotion regulation. *Developmental Psychology*, 25(3), 339. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.25.3.339>

- Doğan, R. (2014). Kadına yönelik şiddetin bir türü olarak ısrarlı takip (stalking) kavramı ve suçu. *Ankara Barosu Dergisi*. 1(2), 135-154. 30 Mayıs 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/pub/abd/issue/33817/374473> adresinden indirildi.
- Douglas, M., ve Frank, F. (2007). Emotion and evolving treatments for adult psychopathology. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 14(4), 329-352. <http://doi.org/10.1111/j.1468-2850.2007.00094.x>
- Doumas, D. M., Pearson, C. L., Elgin, J. E., ve McKinley, L. L. (2008). Adult attachment as a risk factor for intimate partner violence: the “mispairing” of partners' attachment styles. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(5), 616-634. <http://doi.org/10.1177/0886260507313526>
- Dutton, M. A., ve Goodman, L. A. (2005). Coercion in intimate partner violence: Toward a new conceptualization. *Sex roles*, 52, 743-756. <http://doi.org/10.1007/s11199-005-4196-6>
- Emine, N. (2021) *Üniversite Öğrencilerinin Romantik İlişkilerinde Kendilerini Açma Düzeyleri ve Kıskançlıklarının İletişim Tepkilerine Göre Değerlendirilmesi*. (Yayın no.672271) [Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Ertuğ, H. İ. (2018). *Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Duygusal İstismar ve Ruminasyon İlişkisi*. (Yayın no. 516082) [Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- European Institute for Gender Equality (2023). Economic violence against women factsheet. 3 Mart 2024'te https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/EIGE_Factsheet_EconomicViolence.pdf adresinden indirildi.
- Fang, X., ve Corso, P. S. (2007). Child maltreatment, youth violence, and intimate partner violence: Developmental relationships. *American journal of preventive medicine*, 33(4), 281-290. <http://doi.org/10.1016/j.amepre.2007.06.003>

- Feeney, J. A. (1999). Adult attachment, emotional control, and marital satisfaction. *Personal Relationships*, 6(2), 169-185. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1999.tb00185.x>
- Feldman, S. S., ve Gowen, L. K. (1998). Conflict negotiation tactics in romantic relationships in high school students. *Journal of Youth and Adolescence*, 27, 691-717. <https://doi.org/10.1023/A:1022857731497>
- Fırat, B. (2021). *Evli Bireylerin Duygu Düzenleme Becerileri ve Psikolojik Sağlamlık Düzeyleri ile Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayın no. 685805) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret  niversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Fidan, F., ve Yeşil, Y. (2018). Nedenleri ve sonuçları itibariyle flört şiddeti. *Balkan ve yakın doğu sosyal bilimler dergisi*, 4(1), 16-24. 3 Mart 2024'te https://www.ibaness.org/bnejss/2018_04_01/03_Fidan_and_Yesil_1.pdf adresinden indirildi.
- Fincham, F. D., Cui, M., Braithwaite, S., ve Pasley, K. (2008). Attitudes toward intimate partner violence in dating relationships. *Psychological Assessment*, 20(3), 260–269. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.20.3.260>
- Finkel, E. J., Slotter, E. B., Luchies, L. B., Walton, G. M., ve Gross, J. J. (2013). A brief intervention to promote conflict reappraisal preserves marital quality over time. *Psychological Science*, 24, 1595–1601. <http://doi.org/10.1177/0956797612474938>
- Fisher, B. S., Cullen, F. T., ve Turner, M. G. (2000). The Sexual Victimization of College Women. (Research Report NCJ 182369). Washington, DC: National Institute of Justice. 29 Mart 2024'te <https://eric.ed.gov/?id=ED449712> adresinden indirildi.

- Fleury, R. E., Sullivan, C. M., ve Bybee, D. I. (2000). When ending the relationship doesn't end the violence: Women's experiences of violence by former partners. *Violence Against Women*, 6(12), 1363-1383. <http://doi.org/10.1177/10778010022183695>
- Follingsdat, D. R., ve Edmundson, M. (2010). Is psychological abuse reciprocal in intimate relationships. Data from a national sample of American adults. *Journal of Family Violence*, 25, 495-508. <https://doi.org/10.1007/s10896-010-9311-y>
- Follingstad, D. R., Rutledge, L. L., Berg, B. J., Hause, E. S., ve Polek, D. S. (1990). The role of emotional abuse in physically abusive relationships. *Journal of family violence*, 5, 107-120. <http://doi.org/10.1007/BF00978514>
- Fruzzetti, A. E., ve Iverson, K.M. (2004). Mindfulness, acceptance, validation, and "individual" psychopathology in couples In S.C. Hayes, V. M Follette & M.M. Linehan (Eds.), *Mindfulness and acceptance* (pp. 168-192). New York: The Guilford Press. 30 Nisan 2024'te <https://www.researchgate.net/profile/Kathleen-PalmReed/publication/2324944845> adresinden indirildi.
- Gander, M., ve Gardiner, H. (2010). *Çocuk ve ergen gelişimi* (çev. A. Dönmez). İmge Kitabevi.
- García-Moreno, C., Jansen, H. A., Ellsberg, M., Heise, L., ve Watts, C. (2005). *WHO multi-country study on women's health and domestic violence against women*. World Health Organization. 4 Aralık 2023'te <https://dspace.ceid.org.tr/xmlui/bitstream/handle/1/93/ekutuphane4.1.6.4.pdf?sequence=1&isAllowed=y> adresinden indirildi.
- Gardner, C. V. (2009). *The A to Z of feminist philosophy* (Vol. 64). Scarecrow Press. 15 Haziran 2024'te https://books.google.com.tr/books?id=r_WBdHHSEywC&printsec=frontcover&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false adresinden indirildi.

- Garnefski, N., Kraaij, V. (2018). Specificity of relations between adolescents' cognitive emotion regulation strategies and symptoms of depression and anxiety. *Cognition and Emotion*, 32(7), 1401-1408. <https://doi.org/10.1080/02699931.2016.1232698>
- Garnefski, N., Kraaij, V., ve Spinhoven, P. (2001). Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual Differences*, 30, 1311-1327. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(00\)00113-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00113-6)
- Garnefski, N., Kraaij, V., ve Spinhoven, P. (2002). Manual for the use of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). Leiderdorp: DATEC, 1-47. <https://doi.org/10.1006/jado.2002.0507>
- Garnefski, N., Teerds, J., Kraaij, V., Legerstee, J., ve Van Den Kommer, T. (2002). Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: differences between males and females. *Personality and Individual Differences*, 36, 267- 276. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(03\)00083-7](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00083-7)
- Garnefski, N., ve Kraaij, V. (2006). Relationships between cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: A comparative study of five specific samples. *Personality and Individual Differences*, 40, 1659-1669. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2005.12.009>
- Garthe, R. C., Sullivan, T. N., ve Behrhorst, K. L. (2021). A latent class analysis of early adolescent peer and dating violence: Associations with symptoms of depression and anxiety. *Journal of interpersonal violence*, 36(5-6), 2031-2049. <https://doi.org/10.1177/0886260518759654>
- Geram, K. (2016). The role of cognitive emotion regulation and thought control strategies in the connection between attachment styles and domestic violence in couples. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(4), 128-132. <https://doi.org/10.5901/mjss.2016.v7n4S1p128>
- Glass, N., Fredland, N., Campbell, J., Yonas, M., Sharps, P., ve Kub, J. (2003). Adolescent dating violence: Prevalence, risk factors, health outcomes, and

implications for clinical practice. *Journal of obstetric, gynecologic, & neonatal nursing*, 32(2), 227-238. <https://doi.org/10.1177/0884217503252033>

Gottman, J. M., ve Levenson, R. W. (1992). Marital processes predictive of later dissolution: Behavior, physiology, and health. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 221–233. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.63.2.221>

Göker, Z. G., ve Polatdemir, A. (2019). Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizmaları: Bir temel değerlendirme çalışması. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Mükemmeliyet Merkezi. 30 Mayıs 2024'te https://research.sabanciuniv.edu/id/eprint/37976/2/univ_toplumsal_cinsiyet_raporu_30nisan.pdf adresinden indirildi.

Gökkaya S. C. (2022) *Flört Şiddetine Yönelik Farkındalık Programının Üniversite Öğrencilerinin Duygu Düzenleme Güçlüğü Üzerindeki Etkisi*. (Yayın no.752970) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Gökkaya, S. C. (2022). Flört şiddeti ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(01), 197-222. 20 Nisan 2023'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2116276> adresinden indirildi.

Gökkaya, V. B. (2011). Türkiye'de Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilim Dergisi*, 12(2), 101-112. 30 Nisan 2024'te <https://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php> adresinden indirildi.

Gökkaya, V. B., ve Öztürk, M. (2021). Çocukluktaki aile içi şiddet öyküsü ile flört şiddeti arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(4), 219-240. <http://doi.org/10.18026/cbayarsos.959425>

Gratz, K. L., Paulson, A., Jakupcak, M., ve Tull, M. T. (2009). Exploring the relationship between childhood maltreatment and intimate partner abuse: Gender differences

in the mediating role of emotion dysregulation. *Violence and Victims*, 24(1), 68–82. <http://doi.org/10.1891/0886-6708.24.1.68>

Gratz, K. L., ve Roemer, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 26(1), 41–47. <https://doi.org/10.1023/B:JOBA.00000007455.08539.94>

Gressard, L. A., Swahn, M. H., ve Tharp, A. T. (2015). A first look at gender inequality as a societal risk factor for dating violence. *American Journal of Preventive Medicine*, 49(3), 448-457. <http://doi.org/10.1016/j.amepre.2015.05.017>

Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of General Psychology*, 2(3), 271-299. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.2.3.271>

Gross, J. J. (2001). Emotion regulation in adulthood: Timing is everything. *Current Directions in Psychological Science*, 10(6), 214-219. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.00152>

Gross, J. J. (2002). Emotion regulation in adulthood: Affective, cognitive, and social consequences. *Psychophysiology*, 39(3), 281-291. <https://doi.org/10.1017/s0048577201393198>

Gross, J. J. (2014). Emotion regulation: Conceptual and empirical foundations. In J.J. Gross (Eds.), *Handbook of emotion regulation* (pp. 3-20). New York, NY: Guilford Press. 30 Nisan 2024'te <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/51774644/> adresinden indirildi.

Gross, J. J. (2015). Emotion regulation: Current status and future prospects. *Psychological Inquiry*, 26 (1), 1-26 <http://doi.org/10.1080/1047840X.2014.940781>

- Gross, J. J., ve Levenson, R. W. (1993). Emotional suppression: Physiology, self-report, and expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64(6), 970. <http://doi.org/10.1037/0022-3514.64.6.970>
- Gross, J. J., ve Muñoz, R. F. (1995). Emotion regulation and mental health. *Clinical psychology: Science and Practice*, 2(2), 151–164. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2850.1995.tb00036.x>
- Guzmán-González, M., Lafontaine, M. F., ve Levesque, C. (2016) Romantic attachment and physical intimate partner violence perpetration in a Chilean sample: The mediating role of emotion regulation difficulties. *Violence and victims*, 31(5), 854-868. <http://doi.org/10.1891/0886-6708.VV-D-14-00114>
- Güneş, F. (2017). Feminist kuramda ataerki tartışmaları üzerine eleştirel bir inceleme. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 27(2), 245-256. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.346526>
- Gürkan C, Ö., ve Coşar, F. (2009). Ekonomik şiddetin kadın yaşamındaki etkileri. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 19(2), 124-129. 19 Nisan 2024'te <https://web.archive.org/web/20221003152626/http://openaccess.maltepe.edu.tr> adresinden indirildi.
- Güvenir, B. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Yakın İlişkilerde Şiddete Yönelik Tutumlarını Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi*. (Yayın no.607880) [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=60Q5o-yu9XHzz5cvT57pUg&no=652skgNO_zYnMydGgkn9VQ
- Hamberger, L. K., ve Larsen, S. E., ve Lehrner, A. (2007). Coercive control in intimate partner violence. *Aggression and Violent Behavior*, 37, 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2017.08.003>

- Hancock, K., Keast, H., ve Ellis, W. (2017). The impact of cyber dating abuse on self-esteem: The mediating role of emotional distress. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 11(2). <https://doi.org/10.5817/CP2017-2-2>
- Harris, N., Sheridan, L., ve Robertson, N. (2023). Prevalence and psychosocial impacts of stalking on mental health professionals: a systematic review. *Trauma, Violence, Abuse*, 24(5), 3265-3279. <http://doi.org/10.1177/1524838022112958>
- Haşimoğlu, A., ve Aslandoğan, A. (2018). Lise öğrencilerinin ergenlik dönemi sorunları ve duygu düzenleme stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Academic Review of Humanities and Social Sciences*, 1(2), 71-83. 30 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/567914> adresinden indirildi.
- Heiy, J. E., ve Cheavens, J. S. (2014). Back to basics: a naturalistic assessment of the experience and regulation of emotion. *Emotion*, 14(5), 878. <https://doi.org/10.1037/a0037231>
- Henton J., Cate R., Koval J., Lloyd S., ve Christopher S. (1983) Romance and violence in dating relationships. *Journal of Family Issues*, 4(3), 467-482. <http://doi.org/10.1177/019251383004003004>
- Herzberg, P. Y. (2013). Coping in relationships: The interplay between individual and dyadic coping and their effects on relationship satisfaction. *Anxiety, Stress and Coping*, 26, 136–153. <http://doi.org/10.1080/10615806.2012.655726>
- Hickman, L.J., Jaycox, L.H., ve Aronoff, J. (2004). Dating violence among adolescents: prevalence, gender distribution, and prevention program effectiveness. *Trauma Violence Abuse*. 5(2), 123-42. <http://doi.org/10.1177/1524838003262332>
- Holt, M. K., ve Espelage, D. L. (2005). Social support as a moderator between dating violence victimization and depression/anxiety among African American and Caucasian adolescents. *School Psychology Review*, 34(3), 309-328. <http://doi.org/10.1080/02796015.2005.12086289>

Hortaçsu, N. (2003). *İnsan İlişkileri*. İmge Yayınları, Ankara

Hu, T., Zhang, D., Wang, J., Mistry, R., Ran, G., ve Wang, X. (2014). Relation between emotion regulation and mental health: a meta-analysis review. *Psychological Reports*, 114(2), 341–362. <https://doi.org/10.2466/03.20.PR0.114k22w4>

İftar, M. (2016), *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutum ve Davranışları*. (Yayın no. 460101) [Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

İftar, M., ve Güler, G. (2020). Attitudes and behaviors of university students towards dating violence. *International anatolia academic online journal health sciences*, 6(2), 151-167. 22 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1100257> adresinden indirildi.

İlyas, A., ve Sapmaz, F. (2023). Flört şiddeti yaşantıları ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 21(3), 2004-2035. <https://doi.org/10.37217/tebd.1366180>

Jakupcak, M., Tull, M. T., ve Roemer, L. (2005). Masculinity, shame, and fear of emotions as predictors of men's expressions of anger and hostility. *Psychology of Men, Masculinity*, 6(4), 275. <https://doi.org/10.1037/1524-9220.6.4.275>

Jenkins, S. S., ve Aube, J. (2002). Gender differences and gender-related constructs in dating aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28(8), 1106-1118. <https://doi.org/10.1177/01461672022811009>

Jennings, W. G., Park, M., Tomsich, E. A., Gover, A. R., ve Akers, R. L. (2011). Assessing the overlap in dating violence perpetration and victimization among South Korean college students: The influence of social learning and self-control. *American Journal of Criminal Justice*, 36, 188-206. <http://doi.org/10.1007/s12103-011-9110-x>

- Johnson, M. P. (2006). Conflict and control: Gender symmetry and asymmetry in domestic violence. *Violence against women*, 12(11), 1003-1018. <https://doi.org/10.1177/1077801206293328>
- Johnson, M. P., Leone, J. M., ve Xu, Y. (2014). Intimate terrorism and situational couple violence in general surveys: Ex-spouses required. *Violence against women*, 20(2), 186-207. <https://doi.org/10.1177/1077801214521324>
- Joseph, H. L., ve Kuperminc, G. P. (2020). Bridging the siloed fields to address shared risk for violence: building an integrated intervention model to prevent bullying and teen dating violence. *Aggression and violent behavior*, 55, 101506. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101506>
- Karabulut, M. ve Öztürk, N. (2017). Şiddet bir sınırı aşmaktır: Gençlerin toplumsal cinsiyet ve flört şiddeti algılarına yönelik araştırma raporu. İstanbul: Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği. 30 Nisan 2024'te <http://cinselsiddetlemucadele.org> adresinden indirildi.
- Karasar, N. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (37. baskı). Ankara: Nobel Akademi.
- Karatay, G. D. G. (2018). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27(1), 62-71. 30 Mayıs 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/455896> adresinden indirildi.
- Kashdan, T. B., Barrios, V., Forsyth, J. P., ve Steger, M. F. (2006). Experiential avoidance as a generalized psychological vulnerability: Comparisons with coping and emotion regulation strategies. *Behaviour Research and Therapy*, 44, 1301- 1320. <http://doi.org/10.1016/j.brat.2005.10.003>
- Kaukinen, C. (2014). Dating violence among college students: The risk and protective factors. *Trauma, Violence, & Abuse*, 15(4), 283-296. <https://doi.org/10.1177/152483801452132>
- Kaya, E. (2022). *Üniversite öğrencilerinde mizaç ve bağlanma stillerinin duygusal düzenleme ile ilişkisinin incelenmesi*. (Yayın no. 745892) [Yüksek Lisans Tezi,

- Kelley, E. L., Edwards, K. M., Dardis, C. M., ve Gidycz, C. A. (2015). Motives for physical dating violence among college students: A gendered analysis. *Psychology of Violence*, 5(1), 56–65. <http://doi.org/10.1037/a0036171>
- Kılıç A. (2020). *Genç Yetişkinlerin Sosyal Medya Bağımlılıkları, Sosyal Medya Kullanım Amaçları Ve Romantik İlişki Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayın No.636508) [Yüksek Lisans Tezi, Biruni Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Kılınçer, A. S. ve Tuzgöl-Dost, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 160-172. 22 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/200263> adresinden indirildi.
- Kızmaz, Z. (2006). Okullardaki şiddet davranışının kaynakları üzerine kuramsal bir yaklaşım. *CÜ Sosyal bilimler dergisi*, 30(1), 47-70. 30 Mayıs 2024'te <https://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php> adresinden indirildi.
- Koçak, Y. Ç. ve Can, H. Ö. (2019). Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi. *Türkiye Klinikleri Obstetric-Women's Health and Diseases Nursing-Special Topics*, 5(3), 43-53. 30 Mayıs 2024'te https://www.researchgate.net/publication/338387971_Flort_Siddeti_Tanimi_Siniflamasi_ve_Degerlendirmesi adresinden indirildi.
- Koenig, M. A., Ahmed, S., Hossain, M. B., ve Mozumder, A. K. A. (2003). Women's status and domestic violence in rural Bangladesh: individual-and community-level effects. *Demography*, 40(2), 269-288. <http://doi.org/10.2307/3180801>
- Kozan, H. İ. Ö., Baloğlu M., ve Kesici, Ş. (2019). The Association between Cognitive-Emotion Regulation and Emotion Management. *Sakarya University Journal of Education*, 9(3), 495-505. <https://doi.org/10.19126/suje.533286>

- Kurdek, L. A. (2005). Gender and marital satisfaction early in marriage: A growth curve approach. *Journal of marriage and family*, 67(1), 68-84. <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2005.00006.x>
- Kütük, E. K., Gümüştaş, F., ve Almış, B. H. (2018). Üniversite öğrencisi kızlarda flört şiddetinin belirleyicileri ve psikiyatrik sonuçlar açısından flört dışı şiddetten farklılıkları. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(2), 217-222. <http://doi.org/10.5455/apd.274195>
- Lantagne, A., ve Furman, W. (2017). Romantic relationship development: The interplay between age and relationship length. *Developmental psychology*, 53(9), 1738. <http://doi.org/10.1037/dev0000363>
- Lawrence, E., Yoon, J., Langer, A., Ro, E. (2009). Is psychological aggression as detrimental as physical aggression? The independent effects of psychological aggression on depression and anxiety symptoms. *Violence and Victims*, 24(1), 20-35. <http://doi.org/10.1891/0886-6708.24.1.20>
- Lazarus, R. S. (1993). From psychological stress to the emotions: A history of changing outlooks. *Annual review of psychology*, 44(1), 1-22. <http://doi.org/10.1146/annurev.ps.44.020193.000245>
- Leen, E., Sorbring, E., Mawer, M., Holdsworth, E., Helsing, B., ve Bowen, E. (2013). Prevalence, dynamic risk factors and the efficacy of primary interventions for adolescent dating violence: An international review. *Aggression and Violent Behavior*, 18: 159–174. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2012.11.015>
- Leisring, P. A. (2013). Physical and emotional abuse in romantic relationships: Motivation for perpetration among college women. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(7), 1437-1454. <https://doi.org/10.1177/0886260512468236>
- Lohman, B. J., Neppl, T. K., Senia, J. M., ve Schofield, T. J. (2013). Understanding adolescent and family influences on intimate partner psychological violence

during emerging adulthood and adulthood. *Journal of youth and adolescence*, 42, 500-517. <https://doi.org/10.1007/s10964-013-9923-7>

Lotfi, S., Özkan, A. O., Babacan, M., ve Akduman, Ö. (2022). Sosyal hizmet öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarının ve flört şiddeti tutumlarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(2), 463-482. <https://doi.org/10.33417/tsh.983536>

Luthra, R., ve Gidycz, C. A. (2006). Dating violence among college men and women: Evaluation of a theoretical model. *Journal of interpersonal violence*, 21(6), 717-731. <https://doi.org/10.1177/0886260506287312>

Machado, C., Caridade, S., ve Martins, C. (2010). Violence in juvenile dating relationships self-reported prevalence and attitudes in a Portuguese sample. *Journal of family violence*, 25, 43-52. <https://doi.org/10.1007/s10896-009-9268-x>

Magdol, L., Moffitt, T. E., Caspi, A., Newman, D. L., Fagan, J., ve Silva, P. A. (1997). Gender differences in partner violence in a birth cohort of 21-year-olds: bridging the gap between clinical and epidemiological approaches. *Journal of consulting and clinical psychology*, 65(1), 68. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.65.1.68>

Makepeace, J. M. (1981). Courtship violence among college students. *Family Relations*, 30, 97-102. <https://doi.org/10.2307/584242>

Maldonado, R. C., DiLillo, D., ve Hoffman, L. (2015). Can college students use emotion regulation strategies to alter intimate partner aggression-risk behaviors? An examination using I³ theory. *Psychology of Violence*, 5(1), 46. <http://doi.org/10.1037/a0035454>

Marcus, R. F., ve Swett, B. (2003). Violence in close relationships. *Aggression and Violent Behavior*, 8(3), 313–327. [https://doi.org/10.1016/S1359-1789\(01\)000702](https://doi.org/10.1016/S1359-1789(01)000702)

Martínez-Gómez, J. A., Bolívar-Suárez, Y., Rey-Anacona, C. A., Ramírez-Ortiz, L. C., Lizarazo-Ojeda, A. M., ve Yanez-Perúnuni, L. Y. (2021). Traditional schemes of

sexual gender roles, power in relationships and dating violence. *Revista Iberoamericana de Psicología y Salud*, 12, 1-16. <http://doi.org/10.23923/j.rips.2021.01.041>

Mauss, I.B., Cook, C.L., ve Gross, J.J. (2007). Automatic emotion regulation during anger provocation. *Journal of Experimental Social Psychology*, 43, 698-711. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2006.07.003>

McNulty, J. K., ve Hellmuth, J. C. (2008). Emotion regulation and intimate partner violence in newlyweds. *Journal of Family Psychology*, 22, 794-797. <https://doi.org/10.1037/a0013516>

Mihçioğur, S. ve Akın, A. (2015). Flört Şiddeti - “Şiddet’li Sevgi” . Sağlık ve Toplum, 25(2), 9-15. 15 Haziran 2024’ te <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2017/07/flort-brosur-internet.pdf> adresinden indirildi.

Mirzalıoğlu (2023) *Üniversite Öğrencilerinin Bağlanma Stilleri ve Flört Şiddeti Arasındaki İlişkide Aile Aidiyeti ve Otantikliğin Aracı Rolü*. (Yayın no.791699) [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Morgan, C. T. (1993). *Psikolojiye giriş* (Ed. Sirel Karakaş). Ankara: Meteksan.

Morgan, R. E., ve Truman, J. L. (2022). Stalking victimization. Washington, DC: US Department of Justice, Office of Justice Programs, Bureau of Justice Statistics. 15 Haziran 2024’ te <https://www.justice.gov/d9/2023-06/2022%20Report%20to%20Congress%20on%20Stalking.pdf> adresinden indirildi.

Morris, A. S., Silk, J. S., Steinberg, L., Myers, S. S., ve Robinson, L. R. (2007). The role of the family context in the development of emotion regulation. *Social development*, 16(2), 361-388. <http://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2007.00389.x>

Murphy, C. M., ve Hoover, S. A. (1999). Measuring emotional abuse in dating relationships as a multifactorial construct. *Violence and Victims*, 14(1), 39-53. 15

Haziran 2024’ te https://www.researchgate.net/profile/Sharon-Hoover-2/publication/12900915_Measuring_Emotional_Abuse_in_Dating_Relationships_as_a_Multifactorial_Construct/links/5cbcfcab4585156cd7a8c7d6/Measuring-Emotional-Abuse-in-Dating-Relationships-as-a-Multifactorial-Construct.pdf adresinden indirildi.

Murray, C. E., Kardatzke, K. N. (2007). Dating violence among college students: Key issues for college counselors. *Journal of College Counseling*, 10(1), 79- 89. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2007.tb00008.x>

Neacsiu, A. D., Bohus, M., ve Linehan, M. M. (2014). Dialectical behavior therapy: An intervention for emotion dysregulation. *Handbook of emotion regulation*, 2, 491-507. 28 Mart 2023’ te https://www.psychopap.com/wp-content/uploads/2020/02/NecsiuBohusLinehan2013DialecticalBehaviorTherapy_skills_Aninterventionforemotiondysregulation..pdf adresinden indirildi.

Nolen-Hoeksema, S., Wisco, B. E., ve Lyubomirsky, S. (2008). Rethinking rumination. *Perspectives on Psychological Science*, 3(5), 400-424. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6924.2008.00088.x>

O’Keefe, M. (2005). Teen dating violence: A review of risk factors and prevention efforts. Harrisburg (PA): VAWnet, a project of the National Resource Center on Domestic Violence/Pennsylvania Coalition Against Domestic Violence. 15 Haziran 2024’te https://vawnet.org/sites/default/files/materials/files/2016-09/AR_TeenDatingViolence.pdf adresinden indirildi.

O’Leary, K. D. (1988). Physical aggression between spouses: A social learning theory perspective. In *Handbook of family violence* (pp. 31-55). Boston, MA: Springer US. http://doi.org/10.1007/978-1-4757-5360-8_3

Offenhauer P., ve Buchalter A (2011) Teen Dating Violence: A Literature Review and Annotated Bibliography. Washington DC, US Dept of Bureau of Justice Statistics. 15 Hazirana 2024’te <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/235368.pdf> adresinden indirildi.

- Ohnishi, M., Nakao, R., Shibayama, S., Matsuyama, Y., Oishi, K., ve Miyahara, H. (2011). Knowledge, experience, and potential risks of dating violence among Japanese university students: a cross-sectional study. *BMC public health*, 11(1), 1-8. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-11-339>
- Onat Kocabıyık, O., Çelik, H., ve Dündar, Ş. (2017). Genç yetişkinlerin bilişsel duygu düzenleme tarzlarının ilişkisel bağımlı benlik kurgusu ve cinsiyet açısından incelenmesi. *Journal of Educational Sciences*, 45, 79-92. <https://doi.org/10.15285/maruaeabd.279969>
- Onat, O., ve Otrar, M. (2010). Bilişsel duygu düzenleme ölçeğinin türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 31, 123-143. 11 Aralık 2023'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1656> adresinden indirildi.
- Ozaki, R., ve Otis, M. D. (2017). Gender equality, patriarchal cultural norms, and perpetration of intimate partner violence: Comparison of male university students in Asian and European cultural contexts. *Violence Against Women*, 23(9), 1076-1099. <http://doi.org/10.1177/1077801216654575>
- Öner, Ç. (2020). Sporcularda bağlanma stillerinin duyguları düzenleme becerileri ve bilişsel duygu düzenleme stratejilerini belirlemedeki rolünün incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 202-219. <http://doi.org/10.25307/jssr.798619>
- Öngen, D. E. (2010). Cognitive emotion regulation in the prediction of depression and submissive behavior: Gender and grade level differences in Turkish adolescents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 1516-1523. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.12.358>
- Ötünçtemur, A., ve Kahraman, F. Ç. (2020). Bilişsel duygu düzenleme stratejileri ile depresyon ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlar arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *İstanbul Kent Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 1(2),

50-74. 15 Haziran 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1271428> adresinden indirildi.

Öztürk, H. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Duygu düzenleme Stratejileri ile Psikolojik Sağlamlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayın no.565244) [Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=hvWJUIOsNEDBAKN GwMALqA&no=lShS1lAJthDgPp8BmIk zA>

Öztürk, M., ve Gökkaya, V. B. (2022). Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti mağduriyetleri ile mücadele stratejileri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(2), 795-806. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.1059029>

Öztürk, R., Mete, D., Altıntaş, M., ve Pekmez, M. A. (2021). Sağlık bilimleri öğrencilerinin flört şiddeti tutumlarının şiddete karşı profesyonel rolleri ile ilişkisi. *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, 15(1), 142-153. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.807519>

Parker, E. M., ve Bradshaw, C. P. (2015). Teen dating violence victimization and patterns of substance use among high school students. *Journal of Adolescent Health*, 57(4), 441-447. <http://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2015.06.013>

Parkhill, A. J., Nixon, M., ve McEwan, T. E. (2022). A critical analysis of stalking theory and implications for research and practice. *Behavioral Sciences and the law*, 40(5), 562-583. <http://doi.org/10.1002/bsl.2598>

Pathé, M., ve Mullen, P. E. (1997). The impact of stalkers on their victims. *The British Journal of Psychiatry*, 170(1), 12–17. <http://doi.org/10.1192/bjp.170.1.12>

Peker, M., ve Ülgen, M. R. K. (2023). Yetişkinlerde kişilik bozukluklarına yatkınlık: Algılanan ebeveyn tutumları ve bilişsel duygu düzenleme açısından bir değerlendirme. *Current Research and Reviews in Psychology and Psychiatry*, 3(2), 42-58. 8 Temmuz 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3454085> adresinden indirildi.

- Peña-Sarrionandia, A., Mikolajczak, M., ve Gross, J. J. (2015). Integrating emotion regulation and emotional intelligence traditions: A meta-analysis. *Frontiers in Psychology*, 6, 1-27. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00160>
- Polat, O. (2016). Şiddet. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 15-34. 19 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/274326> adresinden indirildi.
- Prinstein, M. J., Boergers, J., ve Vernberg, E. M. (2001). Overt and relational aggression in adolescents: Social-psychological adjustment of aggressors and victims. *Journal of clinical child psychology*, 30(4), 479-491. http://doi.org/10.1207/s15374424jccp3004_05
- Quintana-Orts, C., Mérida-López, S., Rey, L., Chamizo-Nieto, M. T., ve Extremera, N. (2023). Understanding the role of emotion regulation strategies in cybervictimization and cyberaggression over time: It is basically your fault!. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 17(2). <http://doi.org/10.5817/CP2023-2-1>
- Ramisetty-Mikler, S., Goebert, D., Nishimura, S., ve Caetano, R. (2006). Dating violence victimization: Associated drinking and sexual risk behaviors of Asian, Native Hawaiian, and Caucasian high school students in Hawaii. *Journal of School Health*, 76(8), 423-429. <http://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2006.00136.x>
- Reidy, D. E., Smith-Darden, J. P., Cortina, K. S., Kernsmith, R. M., ve Kernsmith, P. D. (2015). Masculine discrepancy stress, teen dating violence, and sexual violence perpetration among adolescent boys. *Journal of Adolescent Health*, 56(6), 619-624. <http://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2015.02.009>
- Rey, L. ve Extremera, N. (2012). Physical-verbal aggression and depression in adolescents: The role of cognitive emotion regulation strategies. *Universitas Psychologica*, 11, 4, 1245-1254. <http://doi.org/10.11144/javeriana.upsy11-4.pada>

- Reyes, H. L. M., Foshee, V. A., Niolon, P. H., Reidy, D. E., ve Hall, J. E. (2016). Gender role attitudes and male adolescent dating violence perpetration: Normative beliefs as moderators. *Journal of Youth and Adolescence*, 45, 350-360. <http://doi.org/10.1007/s10964-015-0278-0>
- Rıza, S. Ö. (2016). *Evli Bireylerin Bilişsel Duygu düzenleme Stratejilerinin Psikolojik İyi Oluşları ve Evlilik Doyumları ile İlişkisinin İncelenmesi* (Yayın no. 430579) [Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Richards, J. M., Butler, E. A., Gross, J. J. (2003). Emotion regulation in romantic relationships: The cognitive consequences of concealing feelings. *Journal of social and personal relationships*, 20(5), 599-620. <http://doi.org/10.1177/02654075030205002>
- Riggs, D. S., Murphy, C. M., O’leary, K. D. (1989). Intentional Falsification in Reports of Interpartner Aggression. *Journal of Interpersonal Violence*, 4(2), 220–232. <http://doi.org/10.1177/088626089004002006>
- Robertson, T., Daffern, M., ve Bucks, R. S. (2012). Emotion regulation and aggression. *Aggression and violent behavior*, 17(1), 72-82. <http://doi.org/10.1016/j.avb.2011.09.006>
- Roberts, T. A., Auinger, P., ve Klein, J. D. (2005). Intimate partner abuse and the reproductive health of sexually active female adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 36, 380-385. <http://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2004.06.005>
- Sakarya, A. K. (2013). *Üniversitede Öğrenim Gören Gençlerde Flörtte Şiddet*. (Yayın no. 328684) [Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Salmivalli, C., ve Kaukiainen, A. (2004). “Female aggression” revisited: Variable-and person-centered approaches to studying gender differences in different types of

aggression. *Aggressive Behavior: Official Journal of the International Society for Research on Aggression*, 30(2), 158-163. <https://doi.org/10.1002/ab.20012>

Saraç, A., Hamamcı, Z., ve Güçray, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunu yordaması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(43), 69-81. 15 Haziran 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tpdrd/issue/21463/230066> adresinden indirildi.

Sarantakos, S. (2004). Deconstructing self-defense in wife-to-husband violence. *The Journal of Men's Studies*, 12(3): 277-296. <http://doi.org/10.3149/jms.1203.277>

Sarı, T., ve Owen, F. K. (2016). Romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançların ve bağlanma boyutlarının ilişki doyumu üzerindeki yordayıcı rolünün incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(37), 204-216. 15 Haziran 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/181555> adresinden indirildi.

Sarıcı, H., ve Tagay, Ö. (2019). Üniversite öğrencilerinin bilişsel duygu düzenlemelerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(3), 23-38. 15 Haziran 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jmse/issue/49521/573106> adresinden indirildi.

Schutte, N. S., Malouff, J. M., Bobik, C., Coston, T. D., Greeson, C., Jedlicka, C., Rhodes, E., ve Wendorf, G. (2001). Emotional intelligence and interpersonal relations. *Journal of Social Psychology*, 141(4), 523-536. <http://doi.org/10.1080/00224540109600569>

Schwartz, J. P., Magee, M. M., Griffin, L. D., ve Dupuis, C. W. (2004). Effects of a group preventive intervention on risk and protective factors related to dating violence. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 8(3), 221-231. <http://doi.org/10.1037/1089-2699.8.3.221>

- Seçim, G. (2020). Bilişsel esneklik ve duygu düzenleme özelliklerinin psikolojik sağlamlık üzerine etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 505-524. <https://doi.org/10.37217/tebd.716151>
- Selçuk, K. T., Avcı, D., ve Mercan, Y. (2018). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 9(3), 302-308. 15 Haziran 2024'te <http://journal.acibadem.edu.tr/tr/pub/issue/61321/914616> adresinden indirildi.
- Sepetçi, M. (2019). *Yetişkinlerde Bilişsel Duygu Düzenleme, Kişilerarası İlişki Problemleri, Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzları Arasındaki İlişkiler*. (Yayın no.585355) [Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Sharpe, D., ve Taylor, J. K. (1999). An examination of variables from a social-developmental model to explain physical and psychological dating violence. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 31(3), 165–175. <http://doi.org/10.1037/h0087085>
- Shook, N. J., Gerrity, D. A., Jurich, J., ve Segrist, A. E. (2000). Courtship violence among college students: A comparison of verbally and physically abusive couples. *Journal of Family Violence*, 15, 1–22. <https://doi.org/10.1023/A:1007532718917>
- Shorey R. C., Cornelius T. L., ve Bell K. M. (2008). Critical review of theoretical frameworks for dating violence: Comparing the dating and marital fields. *Aggression and Violent Behaviour*, 13(3), 185-194. <http://doi.org/10.1016/j.avb.2008.03.003>
- Shorey, R. C., Brasfield, H., Febres, J., ve Stuart, G. L. (2011). An examination of the association between difficulties with emotion regulation and dating violence perpetration. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 20(8), 870–885. <http://doi.org/10.1080/10926771.2011.629342>

- Shorey, R. C., Brasfield, H., Zapor, H., Febres, J., ve Stuart, G. L. (2015). The relation between alcohol use and psychological, physical, and sexual dating violence perpetration among male college students. *Violence against women*, 21(2), 151-164. <http://doi.org/10.1177/1077801214564689>.
- Shorey, R. C., Cornelius, T. L., ve Bell, K. M. (2008). A critical review of theoretical frameworks for dating violence: Comparing the dating and marital fields. *Aggression and violent behavior*, 13(3), 185-194. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2008.03.003>
- Shorey, R. C., McNulty, J. K., Moore, T. M., ve Stuart, G. L. (2015). Emotion regulation moderates the association between proximal negative affect and intimate partner violence perpetration. *Prevention Science*, 16, 873-880. <http://doi.org/10.1007/s11121-015-0568-5>
- Shorey, R. C., Meltzer, C., ve Cornelius, T. L. (2010). Motivations for selfdefensive aggression in dating relationships. *Violence and Victims*, 25(5), 662-676. <http://doi.org/10.1891/0886-6708.25.5.662>
- Silverman, J. G., Raj, A., Mucci, L. A., ve Hathaway, J. E. (2001). Dating violence against adolescent girls and associated substance use, unhealthy weight control, sexual risk behavior, pregnancy, and suicidality. *Jama*, 286(5), 572-579. <https://doi.org/10.1001/jama.286.5.572>
- Simpson, J. A., Collins, W.A., Tran, S., ve Haydon, K.C. (2007). Attachment and the experience and expression of emotions in romantic relationships: A developmental perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92(2), 355-367. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.92.2.355>
- Skipper, J. K., ve Nass, G. (1966) Dating behavior: A framework for analysis and an illustration. *Journal of Marriage and the Family*, 28(4) 412-420. <https://doi.org/10.2307/349537>

- Slashinski, M. J., Coker, A. L., ve Davis, K. E. (2003). Physical aggression, forced sex, and stalking victimization by a dating partner: An analysis of the National Violence Against Women Survey. *Violence and Victims*, 18(6), 595-617. <https://doi.org/10.1891/vivi.2003.18.6.595>
- Smith, D. M., ve Donnelly, J. (2000) Adolescent dating violence: A multi-systemic approach of enhancing awareness in educators, parents, and society. *J Prev Interv Community*, 21:53-64. https://doi.org/10.1300/J005v21n01_04
- Sojoudi, Z. (2019). *How racialized students define emotional dating violence* (Doctoral dissertation, University of Guelph). 30 Mayıs 2024’ te <http://hdl.handle.net/10214/17423> adresinden indirildi.
- Solmuş, T. (2010). *Romantik terörizm ve romantik tecavüz*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Sommer, R. (1995). *Male and Female Perpetrated partner abuse: Testing a diathesis-stress model* (Doctoral Dissertation, University of Manitoba). 30 Mayıs 2024’te <http://hdl.handle.net/1993/18456> adresinden indirildi.
- Sönmez, C. R. (2023). *Algılanan Romantik İlişki Kalitesi, Bilişsel Üçlü ve Psikolojik Sağlamlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayın no.825585) [Yüksek Lisans Tezi, Gelişim Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Straus, M. A. (2004). Prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Violence against women*, 10(7), 790-811. <https://doi.org/10.1177/1077801204265552>
- Straus, M. A., ve Gozjolko, K. L. (2014). “Intimate terrorism” and gender differences in injury of dating partners by male and female university students. *Journal of Family Violence*, 29, 51-65. » <https://doi.org/10.1007/s10896-013-9560-7>
- Straus, M.A. (2004). Prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Violence Against Women*, 10, 790 – 811. <https://doi.org/10.1177/1077801204265552>

- Sugarman, D. B., ve Hotaling, G. T. (1989). Dating violence: Prevalence, context, and risk markers. In *Violence in Dating Relationships: Emerging Social Issues*. (Eds MA Pirog-Good, JE Stets) (p.3–32). Westport, CT, Praeger. 15 Haziran 2024' te [https://www.researchgate.net/profile/David-Sugarman/publication/232463596_](https://www.researchgate.net/profile/David-Sugarman/publication/232463596_adresinden indirildi) adresinden indirildi.
- Sullivan, T. N., Helms, S. W., Kliewer, W., ve Goodman, K. L. (2010). Associations between sadness and anger regulation coping, emotional expression, and physical and relational aggression among urban adolescents. *Social Development*, 19(1), 30–51. <http://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2008.00531.x>
- Sünetçi, B., Say, A., Gümüştepe, B., Enginkaya, B., Yıldızdoğan, Ç., ve Yalçın, M. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 16(1), 56-83. 15 Haziran 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/626868> adresinden indirildi.
- Şenol, F. B., ve Metin, E. N. (2019). Okul öncesi dönem çocukları için sosyal bilgi işleme süreci testi: Türkçe'ye uyarlama geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(4), 1445-1456. <http://doi.org/10.24106/kefdergi.2829>
- Şentürk, E. (2018). *Evlilikte Özyetkinlik, Ebeveyn Özyetkinliği, Bilişsel Duygu Düzenleme ve Evlilik Doyumu Arasındaki İlişki İncelenmesi* (Yayın no. 542301) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=FOB_p_fLty4L-vdZYQFRWA&no=FND0JJYXkHdANY6lzGdWfA
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). Boston, MA: Pearson.
- Tager, D., Good, G. E., ve Brammer, S. (2010). “Walking over 'em”: An exploration of relations between emotion dysregulation, masculine norms, and intimate partner abuse in a clinical sample of men. *Psychology of Men & Masculinity*, 11(3), 233–239. <http://doi.org/10.1037/a0017636>

- Taylor, B. G., Mumford, E. A., ve Liu, W. (2016). The national survey of teen relationships and intimate violence (STRiV). *National Institute of Justice Report*. 15 Haziran 2024'te <https://ovc.ojp.gov/library/publications/national-survey-teen-relationships-and-intimate-violence-striv> adresinden indirildi.
- Teitelman, A. M., Dichter, M. E., Cederbaum, J. A., ve Campbell, J. C. (2007). Intimate partner violence, condom use and HIV risk for adolescent girls: Gaps in the literature and future directions for research and intervention. *Journal of HIV/AIDS Prevention in Children & Youth*, 8(2), 65-93. https://doi.org/10.1300/J499v08n02_05
- Temel, E., Bahar, A., ve Çuhadar, D. (2007). Öğrenci hemşirelerin stresle baş etme tarzları ve depresyon düzeylerinin belirlenmesi. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 2(5), 107-118. 22 Mayıs 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/835436> adresinden indirildi.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59, 25-52. <https://doi.org/10.2307/1166137>
- Tjaden, P., ve Thoennes, N. (2000). Prevalence and consequences of male-to-female and female-to-male intimate partner violence as measured by the National Violence Against Women Survey. *Violence against women*, 6(2), 142-161. <https://doi.org/10.1177/10778010022181769>
- Topal, B. S., ve Uysal, B. (2022). Gebelikte algılanan eş desteği ve depresyon, anksiyete ilişkisinde bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin aracı rolü. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 6(3), 366-379. <http://doi.org/10.5455/kpd.26024438m000075>
- Toplu-Demirtaş, E. (2015). *Psychological Aggression Perpetration Among Dating College Students: The Interplay of Societal, Parental, and Personal Factors*. (Yayın no. 399847) [Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=5p-y3OH05xe4TGFd6AZBfA&no=XFmWd4SEOMGBlrdV86xOqg>

- Toplu-Demirtaş, E., Murray, C., ve Hatipoglu-Sümer, Z. (2018). Attachment insecurity and restrictive engulfment in college student relationships: The mediating role of relationship satisfaction. *Journal of Aggression, Conflict and Peace Research*, 11(1), 24-37. <https://doi.org/10.1108/JACPR-11-2017-0333>
- Trindade, I. A., Ferreira, C., ve Pinto-Gouveia, J. (2018). The longitudinal effects of emotion regulation on physical and psychological health: A latent growth analysis exploring the role of cognitive fusion in inflammatory bowel disease. *British journal of health psychology*, 23(1), 171-185. <http://doi.org/10.1111/bjhp.12280>
- Türk, B., Hamzaoglu, N., ve Yayak, A. (2020). Flört şiddeti üzerine bir inceleme. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*. 17(1), 73-81. <http://doi.org/10.5336/forensic.2019-70929>
- Türk, E. (2022). *Yaşamın Anlamının Öncülleri Olarak Öz-Şefkat ve Ruminasyon: Lise Öğrencileri Üzerine İlişkisel Bir Araştırma* (Yayın no. 725687) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=5p-y3OH05xe4TGFd6AZBfA&no=XFmWd4SEOMGBlrdV86xOqg>
- Uçak Duman, B. (2019). *Postpartum Depresyon, Eş Desteği ve Duygu Düzenleme Güçlükleri Arasındaki İlişki* (Yayın no. 547367) [Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=5p-y3OH05xe4TGFd6AZBfA&no=XFmWd4SEOMGBlrdV86xOqg>
- Uçar, T. (2023). *Üniversite Öğrencilerinde Görülen Kumar Bağımlılığının Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri Açısından İncelenmesi*. (Yayın no.780331) [Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=r4I1HnmXxFQovUpyAyUmxLXjstsmcWiVvx6r93HijrJexa_mNuBXetb7x-Ord1zQ
- UN Women (2022). Stepping Up Action to Prevent and Respond to Online and ICT-Facilitated Violence against Women and Girls. Expert Meeting Report. 1 Mart

2024'te https://www.unwomen.org/sites/default/files/2022-12/OP.6_UN%20Women.pdf adresinden indirildi.

Ursu, A., ve Turliuc, M. N. (2020). Do emotion recognition and emotion regulation predict dyadic adjustment? The moderating role of relationship length. *Journal of Psychological and Educational Research*, 28(1), 45-63. 29 Mart 2024'te https://www.marianjournals.com/files/JPER_articles/JPER_28_1_2020/Ursu_Turliuc_JPER_2020_28_1_45_63.pdf adresinden indirildi.

Vagi, K. J., Rothman, E. F., Latzman, N. E., Tharp, A. T., Hall, D. M., ve Breiding, M. J. (2013). Beyond correlates: A review of risk and protective factors for adolescent dating violence perpetration. *Journal of youth and adolescence*, 42(4), 633-649. <http://doi.org/10.1007/s10964-013-9907-7>

Van Ouytsel, J., Ponnet, K., ve Walrave, M. (2017). The associations of adolescents' dating violence victimization, well-being and engagement in risk behaviors. *Journal of adolescence*, 55, 66-71. <http://doi.org/10.1016/J.adolescence.2016.12.005>

Vatandaşlar, S. E. ve Sümer Hatipoğlu, Z. (2019). Kadınlara Yönelik Psikolojik Şiddet Ölçeğinin (Psychological Maltreatment of Women Inventory) Türk Kültürüne Uyarlanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9(53), 341-371. 30 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/745798> adresinden indirildi.

Walker, L. E. (1979). Battered women: A psychosociological study of domestic violence. *Psychology of Women Quarterly*, 4(1), 136-138. <https://doi.org/10.1177/036168438000400101>

Weingourt, R., Maruyama, T., Sawada, I., Yoshino, J. (2001). Domestic violence and women's mental health in Japan. *International nursing review*, 48(2), 102-108. <http://doi.org/10.1046/j.1466-7657.2001.00059.x>

- Wekerle, C., ve Wolfe, D. A. (1999). Dating violence in mid-adolescence: Theory, significance, and emerging prevention initiatives. *Clinical Psychology Review*, 19(4), 435-456. [http://doi.org/10.1016/s0272-7358\(98\)00091-9](http://doi.org/10.1016/s0272-7358(98)00091-9)
- Wingood, G. M., DiClemente, R. J., McCree, D. H., Harrington, K., ve Davies, S. L. (2001). Dating violence and the sexual health of black adolescent females. *Pediatrics*, 107, E72-E75. <http://doi.org/10.1542/peds.107.5.e72>
- Wingood, G. M., ve DiClemente, R. J. (2000). Application of the theory of gender and power to examine HIV-related exposures, risk factors, and effective interventions for women. *Health Education & Behavior*, 27(5), 539-565. <http://doi.org/10.1177/109019810002700502>
- Wolfe, D. A., Crooks, C., Jaffe, P., Chiodo, D., Hughes, R., Ellis, W., vd. (2009). A school-based program to prevent adolescent dating violence: A cluster randomized trial. *Archives of pediatrics and adolescent medicine*, 163(8), 692-699. <http://doi.org/10.1001/archpediatrics.2009.69>
- Wolitzky-Taylor, K. B., Ruggiero, K. J., Danielson, C. K., Resnick, H. S., Hanson, R. F., Smith, D. W., vd. (2008). Prevalence and correlates of dating violence in a national sample of adolescents. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 47(7), 755-762. <http://doi.org/10.1097/CHI.0b013e318172ef5f>
- Wong, J. S., Bouchard, J., ve Lee, C. (2023). The effectiveness of college dating violence prevention programs: A meta-analysis. *Trauma, violence, & abuse*, 24(2), 684-701. <http://doi.org/10.1177/15248380211036058>
- Wood, L., Voth Schrag, R., ve Busch-Armendariz, N. (2020). Mental health and academic impacts of intimate partner violence among IHE-attending women. *Journal of American college health*, 68(3), 286-293. <http://doi.org/10.1080/07448481.2018.1546710>

- Woodlock, D. (2017). The abuse of technology in domestic violence and stalking. *Violence Against Women*, 23(5), 584-602. <http://doi.org/10.1177/1077801216646277>
- World Health Organization. (2002). *The world health report 2002: reducing risks, promoting healthy life*. World Health Organization. 15 Haziran 2024'te <https://www.who.int/publications/i/item/9241562072> adresinden indirildi.
- World Health Organization. (2019). Violence against women. 4 Mart 2024'te <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women> adresinden indirildi.
- Yalçın, İ., ve Ersever, O. G. (2015). İlişki geliştirme programının üniversite öğrencilerinin ilişki doyumu düzeylerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 185-201. 29 Mart 2024'te <http://pdr.education.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/434/2017/03/Yalcin-Ersever-2015.pdf> adresinden indirildi.
- Yıldırım, S. ve Terzioğlu, F. (2018). Şiddetin farklı bir yüzü: flört şiddeti, etkileri ve etkileyen faktörler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 21(4), 285-292. 22 Nisan 2024'te <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunihem/issue/41815/393776> adresinden indirildi.
- Yıldız, M. A. (2014). *Ergenlerde Anne-Babaya Bağlanma ile Öznel İyi Oluş Arasındaki İlişkide Duygu Düzenleme ve Baş Etme Yöntemlerinin Çoklu Aracılık Rolü*. (Yayın no. 368558) [Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yıldız, M., ve Eldeleklioğlu, J. (2020). The relationship between the attitudes of turkish university students towards dating violence with risk-taking behaviors, emotion regulation and emotional autonomy. *OPUS–International Journal of Society Researches*, 15(23), 1574-1600. <http://doi.org/10.26466/opus.640113>

- Yök, B. (2018). *Üniversite Öğrencilerinde Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejileri ile Depresyon ve Kaygı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayın no. 508641) [Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=GzJCn9KwhOTve37fARb8A&no=IaQsXlz1MBRDvBAXIL5czg>
- Yumuşak A. (2013). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları, Toplumsal Cinsiyetçilik ve Narsisistik Kişilik Özellikler Arasındaki İlişki*. (Yayın no.350200) [Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=GzJCn9KwhOTve37fARb8A&no=IaQsXlz1MBRDvBAXIL5czg>
- Zaki, J., ve Williams, W. C. (2013). Interpersonal emotion regulation. *Emotion*, 13(5), 803–810. <https://doi.org/10.1037/a0033839>
- Zümbül, S. (2022). Ruminasyon eğilimine öğrenilmiş pasiflik yönünden bakış: koruyucu ve otoriter ebeveyn tutumları ile geleneksel toplumsal cinsiyet rolü algılarının yordayıcı rolleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademisi Dergisi*, 4(8), 298-319. <http://doi.org/10.47994/usbad.988545>
- Zweig, J. M., Dank, M., Yahner, J., ve Lachman, P. (2013). The rate of cyber dating abuse among teens and how it relates to other forms of teen dating violence. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(7), 1063-1077. <https://doi.org/10.1007/s10964-013-9922-8>

EKLER

Ek-1: Etik kurul onayı

“Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

Ek-2: Bilgilendirilmiş onam formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti ve Bilişsel Duygu Düzenleme ile İlişkili Bazı Değişkenlerin İncelenmesi adlı çalışma Serenay Onsekiz tarafından gerçekleştirilecektir. Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bilişsel duygu düzenleme ile ilişkili bazı değişkenleri incelemek amacıyla planlanmıştır. Bu araştırmaya katılmak gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmayı kabul ettikten sonra veri toplama formunu doldurmaya başlamış olsanız bile istemediğiniz takdirde çalışmaya katılmaktan vazgeçebilirsiniz. Formu eksiksiz doldurup araştırmacıya vermiş olmanız/göndermeniz çalışmaya katılma konusunda gönüllü olduğunuz anlamına gelmektedir.

Sizden elde edilen tüm bu bilgiler bilimsel bir araştırmada kullanılacaktır. Araştırma sonuçları kimlik belirtecek herhangi bir isim ya da işaret içermeyecektir. Bu araştırmada sizinle ilgili tutulan tüm kayıtlar gizli kalacaktır.

Bu nedenle soruların tümüne doğru ve eksiksiz yanıt vermeniz büyük önem taşımaktadır. Çalışma ile ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda aşağıda iletişim bilgileri yer alan sorumlu araştırmacı Serenay Onsekiz ile çekinmeden iletişime geçebilirsiniz.

Çalışmamız için zaman ayırarak bilim dünyasına verdiğiniz katkı için teşekkürler...

Araştırma yürütücüsünün

Unvanı, Adı Soyadı: Psikolojik Danışman Serenay Onsekiz

Telefon Numarası:

E-posta adresi:

Çalışmaya Katılım Onayı:

- Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya/gönüllüye verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları tamamen anladım.
- Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama bu yukarıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı, soru sorma ve tartışma imkanı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım.
- Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı.
- Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım.
- Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.
- Aşağıda uygun yere katılımcının kendi el yazısı ile imzası atılacaktır.

Katılımcının imzası:	
Katılımcının adı ve soyadı:	
Tarih:	

Ek-3: Bilişsel duygu düzenleme kullanım izni

“Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

Ek-4: Flört şiddeti kullanım izni

“Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

Ek-5: Kişisel bilgi formu

Cinsiyetiniz:

- a)Kadın b)Erkek

Kaç Yaşındasınız? : (yazınız)

Kaçıncı Sınıftasınız?

- a) 1. b) 2. c) 3. d) 4.

Medeni Durumunuz:

Geçmişte romantik bir ilişkiniz oldu mu? Var() Yok()

Güncel romantik ilişkiniz: Var() Yok()

Romantik bir ilişkiniz varsa ne zamandır devam etmektedir? :

- 1) 0-6 ay 2) 1-3 yıl 3) 3-5 yıl 4) 6 yıl ve üzeri

Ek-6: Flört şiddeti ölçeği

Değerli katılımcı,

Aşağıda üniversite öğrencilerinin romantik/flört ilişkisinde partnerlerine yönelik davranışlarını içen maddeler bulunmaktadır. Şu an devam eden ilişkiniz varsa onu düşünerek yoksa en son ilişkinizi düşünerek maddeleri yanıtlayınız. Maddeleri yanıtlarken ilişkinizdeki yaptığınız davranışların sıklığını düşünerek hiçbir zaman (1), nadiren (2), ara sıra (3), sıklıkla (4) ve çok sık (5) seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Lütfen samimi ve içten cevaplar veriniz. Katılımınız için çok teşekkür ederim.

		Hiçbir zaman	Nadiren	Ara Sıra	Sıklıkla	Çok Sık
1	Partnerimin kimlerle (arkadaş, aile vb.) görüşeceğine karıştım.					
...						
9	Partnerimin kolunu veya bacağına sıktım.					
...						
19	Partnerime yalan söyledim.					
...						
28	Partnerimi güçlü bir şekilde sarstım.					

Ek-7: Bilişsel duygu düzenleme ölçeği

		(neredeys e) hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	(neredeys e) her zaman
1	Suçlanacak kişinin ben olduğumu düşünürüm.	1	2	3	4	5
...						
6	Bu durumdan bir şeyler öğrenebileceğimi düşünürüm.	1	2	3	4	5
...						
16	Diğer insanların başından çok daha kötü şeyler geçtiğini düşünürüm.	1	2	3	4	5
...						
26	Sık sık, yaşadığım durumun bir insanın başına gelebilecek en kötü durum olduğunu düşünürüm.	1	2	3	4	5
...						
36	Sorunun temelinde diğer insanların yattığını düşünürüm.	1	2	3	4	5

Ek-8: Maltepe Üniversitesi anket uygulama izni

“Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli “*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*” ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

ÖZ GEÇMİŞ

Serenay ONSEKİZ

Eğitim

Yüksek Lisans 2021- Maltepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi,
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Lisans 2016-2021 Maltepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi,
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık(İNG)

İş/İstihdam (Varsa)

Ağustos 2022- Ağustos 2023 Adecco İnsan Kaynakları Danışmanlık Şirketi, İşe
Alım Danışmanı
Şubat 2022- Ağustos 2022 Maltepe Sevinç Koleji- Psikolojik Danışman ve Rehber
Öğretmen

